مشعل

۱۰۳۷

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۸ آبان ۱۴۰۰

بخشی از دلایل ثبت رکوردهای مصرف
در بخش خانگی واکاوی شد

اصلاح نظام پلکانی تعرفه‌های گاز

بازدید سرزده رئیس‌جمهوری از وزارت نفت

سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری با حضوری سرزده در وزارت نفت ضمن قدردانی از مسئولان و کارشناسان برای رفع اختلال پیش‌آمده در سامانه هوشمند سوخت کشور و عملیاتی کردن جایگاه‌های عرضه برای خدمت‌رسانی به مردم در سراسر کشور از نزدیک در جریان تلاش‌ها قرار گرفت.

بازدید سرزده وزیر نفت از مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران

جواد اوجی، وزیر نفت، پس از پایان نشست با مدیران عامل شرکت‌های ملی پالایش و پخش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در اتاق مدیریت بحران شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی با هدف بررسی تازه‌ترین اقدام‌ها برای رفع کامل اختلال سامانه هوشمند سوخت، برای بررسی آمادگی شرکت ملی گاز ایران به‌منظور تأمین سوخت زمستانی به برج گاز و مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران رفت.

۷ آبان

سالروز حماسه‌آفرینی نفتی‌ها در رگ سفید گرامی باد

مشعل

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول :
علی فروزنده

سردبیر:
حمیدرضا شاکری راد

دبیر تحریریه: مهدی مهرابی

همکاران تحریریه: آرش جعفری، سمیه راهپیما، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، علی بهرامی سعید محمدبگی ، شبنم اعماری

آتلیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلپایگانی،بهاره افتخاری

عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی، نرگس مختار

ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

۳۲

بین‌الملل
بحران گـــاز در آمریکا

۲۶

پالایش
ضرورت تحول در پالایشگاه‌سازی

۳۰

منهای نفت
اما و اگر های مالچ پاشی

۳۸

معرفت
حکمت‌های یک ماجرای تاریخی–اعتقادی

۳۸

باشگاه خبر
افزایش پایداری شبکه گاز خوزستان

شنبه ۸ آبان ۱۴۰۰

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت–طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

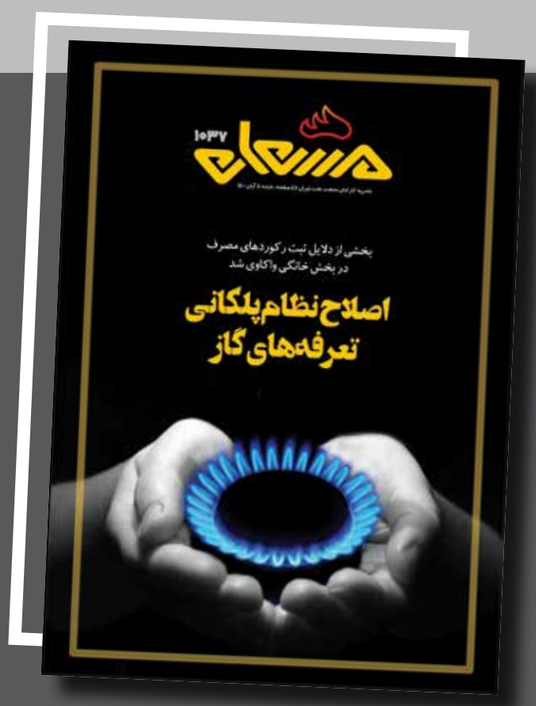

عزم وزارت نفت برای پرداخت بدهی گازی به ترکمنستان ۶

احداث پتروپالایشگاه راه برون‌رفت از مشکلات خام‌فروشی است ۴

به کارگیری ۴۱ دستگاه حفاری خشکی در مشارکت با بخش خصوصی ۳۲

گفت و گو با دختران ورزشکار و موفق خانواده گاز

هرگز تسلیم نمی‌شویم ۴۲

گفت‌وگوی «مشعل» با بانوی پژوهشگر شرکت گاز استان آذربایجان شرقی

از شکست نترسید ۲۲

کاهش آلودگی خاک با کمک فناوری‌های جدید ۲۴

آلودگی منابع آب و خاک، یکی از دغدغه‌های مهم محیط زیستی در دهه‌های اخیر بوده است. در کشورهایی با شرایط آب و هوایی و جغرافیایی مختلف، صنایع به دنبال همزیستی بیشتر با محیط طبیعی همسایه خود هستند و تلاش می‌کنند کمترین آسیب و خسارات را داشته باشند. نفوذ آلاینده‌های نفتی و فراورده‌های دیگر به آب و خاک، آن هم در حین برداشت، انتقال یا تبدیل شدن و سایر مراحل، از مهم ترین موارد پیگیری در این مورد است. موضوع زمینه‌های انتشار آلودگی‌ها و راه‌های محدودسازی و جلوگیری از آلودگی‌های محیطی (آب و خاک) در مراکز دانشگاهی و پژوهشی همیشه مورد بررسی و بحث و نظر بوده و پژوهشگاه صنعت نفت، یکی از مهم‌ترین مراکزی است که از سال‌های گذشته تاکنون، سررشته این موضوع مهم را در دست گرفته و باعث و بانی کاهش بخش قابل توجهی از آلودگی‌های خاک و آب بوده و در بسیاری از موارد از شروع و امکان انتشار آن جلوگیری کرده است. پژوهشگاه صنعت نفت به شکل کلی و عمومی و نیز به شکل اختصاصی در پردیس انرژی و محیط زیست خود...

روند ایمن و پایدار توزیع سوخت تداوم دارد ۱۰

تامین پایدار گاز شمال شرق کشور طی سال‌های اخیر با توجه به توسعه‌های روزافزون شرکت‌های گاز استانی، افزایش بی‌رویه مصرف و عدم اجرای کامل طرح‌های بهینه سازی، یکی از دغدغه‌های مدیران ارشد صنعت گاز بوده است، از این رو انتقال مستمر گاز به مراکز توزیع و بخش‌های مختلف مصرف در این منطقه از اهمیت بالایی برخوردار است. از سوی دیگر، انتقال بخشی از گاز تولیدی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد به منطقه ۹ و استان‌های مازندران و گلستان و همچنین تامین گاز کلانشهر مشهد به عنوان یکی از شهرهای زیارتی کشور و ... باعث شده...

رئیس‌جمهوری:

تأمین انرژی پایدار برای رشد اقتصاد ایران ضروری است

رئیس‌جمهوری با تأکید بر ضرورت تأمین انرژی پایدار برای رشد اقتصاد ایران و توجه به عدالت اجتماعی و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر گفت: دستگاه‌های اجرایی برنامه‌های پیشنهادی خود را در زمینه اصلاح الگوی مصرف و رعایت عدالت اجتماعی هرچه زودتر ارائه کنند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، نشست ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، شامگاه یکشنبه (دوم آبان‌ماه) به ریاست سیدابراهیم رئیسی برگزار شد و در آن موضوع حمایت از محرومان و رعایت عدالت اجتماعی در زمینه توزیع انرژی بین قشرهای مختلف مردم مطرح و پس از بحث و تبادل نظر مقرر شد تیم اقتصادی دولت جهت‌گیری‌ها و برنامه‌های پیشنهادی خود را در این زمینه ارائه کنند تا هرچه زودتر درباره آن تصمیم‌گیری شود.

در این نشست همچنین موضوع تأمین انرژی پایدار برای اقتصاد ایران با دو محور منطقی کردن مصرف انرژی و تأکید بر عدالت اجتماعی و حمایت از قشرهای آسیب‌پذیر و محروم در دستور قرار گرفت.

در ادامه این نشست، ستاد هماهنگی اقتصادی دولت پس از بحث و بررسی در خصوص گزارش وزارت نفت درباره برنامه‌هایش برای تولید و تأمین گاز با توجه به در پیش بودن فصل سرما و زمستان، شیوه‌های تأمین و عرضه انرژی پایدار برای بلندمدت بررسی و مقرر شد، دستگاه‌های اجرایی حداکثر یک هفته آیین‌نامه‌های لازم را در این باره تدوین و تقدیم دولت کنند.

رئیس سازمان برنامه و بودجه:

قیمت حامل‌های انرژی افزایش نمی‌یابد

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: هرگونه افزایش قیمت حامل‌های انرژی در بودجه سال ۱۴۰۱ تکذیب می‌شود.

مسعود میرکاظمی، روز (دوشنبه، سوم آبان‌ماه) در حاشیه نخستین نشست معاونان امور مجلس وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی در پاسخ به پرسشی درباره ادعای بعضی از رسانه‌ها مبنی بر افزایش قیمت حامل‌های انرژی در بودجه سال آینده گفت: خیر، چنین تغییراتی نداریم.

وی افزود: اگر شرایط چند سال گذشته را مطالعه کنیم، مشاهده خواهیم کرد که منابع زیادی را مصرف کرده‌ایم؛ اما نه فقط منجر به افزایش درآمد خانوارها نشده؛ بلکه حتی کاهش درآمد آنها، کوچک شدن اقتصاد، تورم بالای ۲۲.۵ درصد و رشد سرمایه‌گذاری منفی ۴.۶ درصد را نیز در پی داشته است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه در پاسخ به این پرسش که لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ چه زمانی به مجلس ارائه می‌شود، ابراز امیدواری کرد که طبق همان زمان‌بندی که وجود دارد، بودجه به مجلس ارائه شود.

سومین کمیته کاری انرژی ایران و آلمان برگزار شد

آلمان؛ دروازه گسترش روابط ایران با اروپا

مدیرکل اروپا، آمریکا و همسایگان خزر معاونت امور بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت گفت: با توجه به عضویت آلمان در اتحادیه اروپا، کمیته کاری انرژی می‌تواند نقش مؤثری در گسترش روابط با دیگر کشورهای اروپایی داشته باشد و زمینه مناسب همکاری را با اعضای اتحادیه اروپا فراهم آورد.

حسین اسماعیلی درباره محور سومین نشست کمیته کاری انرژی ایران و آلمان که روز (سه‌شنبه، چهارم آبان‌ماه) در ساختمان مرکزی وزارت نفت برگزار شد، اظهار کرد: انرژی‌های تجدیدپذیر، بالا بردن بازده و بهره‌وری و کاهش شدت انرژی، انتقال فناوری‌های نو و همکاری بخش دولتی و خصوصی آلمان با وزارت نفت، نیرو و شرکت‌های وابسته، از مهم‌ترین محورهای مورد بررسی در این نشست بود.

وی با بیان اینکه در این کمیته کاری، نمایندگانی از شرکت‌های Dena، GIZ، BMWI، وزارت اقتصادی و انرژی آلمان و نماینده سفارت آلمان در تهران با نمایندگانی از مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری، وزارت نفت، وزارت نیرو، ساتبا و شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت راه‌های همکاری دو کشور را بررسی کردند، اظهار کرد: مقرر شد هیأت‌های دو طرف، در چارچوب تفاهم‌های انجام‌شده، موارد مدنظر را پیگیری و برای برگزاری چهارمین کمیته انرژی برنامه‌ریزی کنند.

ریاست هیأت ایرانی این نشست، به‌عهده حسین اسماعیلی و ریاست هیأت آلمانی به‌عهده خانم اورسلا بوراک، معاون مدیرکل امور بین‌الملل انرژی وزارت اقتصاد و انرژی آلمان بود.

بین الملل

عربستان: اوپک‌پلاس برای افزایش عرضه نفت عجله نکند

وزیر انرژی عربستان اعلام کرد که اوپک‌پلاس برای افزایش عرضه نفت خام نباید عجله‌ای داشته باشد.

به گزارش پایگاه خبری اویل پرایس، عبدالعزیز بن سلمان در مصاحبه با بلومبرگ اعلام کرد که با وجود افزایش قیمت‌ها، رویکرد سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش (ائتلاف اوپک‌پلاس) به تعدیل عرضه نفت، باید همچنان محتاطانه باشد.

وی اظهار کرد که تولید بیشتر، تنها زمانی توجیه دارد که هدف مشخصی برای آن وجود داشته باشد. به گفته وزیر انرژی عربستان، اکنون چنین هدفی وجود ندارد؛ زیرا تغییر رویکرد شرکت‌های برق برای جایگزین کردن گاز یا زغال‌سنگ با نفت در مقیاس بسیار محدودی انجام می‌شود.

بن سلمان انتظار دارد، عرضه نفت اوپک‌پلاس تا پایان سال آینده میلادی و حتی بدون بازگشت احتمالی نفت ونزوئلا یا ایران به بازارهای جهانی، با افزایش خیره‌کننده‌ای روبه‌رو باشد.

وی گفت: ویروس کرونا و قرنطینه‌ها همچنان باقی است و عرضه سوخت جت محدود باقی مانده است، بنابراین هنوز با مشکلاتی روبه‌رو هستیم و ویروس کرونا همچنان با ماست.

بر اساس توافق وزیران نفت و انرژی اوپک‌پلاس در ماه ژوئیه، ماهانه باید ۴۰۰ هزار بشکه در روز به تولید نفت این ائتلاف اضافه شود؛ اما بعضی از اعضا برای افزایش تولید با مشکل روبه‌رو شده‌اند. این مسأله سبب پایبندی بیش از حد به توافق تولید و ادامه روند محدودیت بیش از حد عرضه شده است. با این حال اوپک‌پلاس، تاکنون در برابر درخواست‌های افزایش بیشتر تولید و تأمین تقاضای بهبودیافته مقاومت کرده است.

گلدمن ساکس پیش‌بینی برای قیمت نفت را افزایش داد

بانک گلدمن ساکس پیش‌بینی کرد که قیمت نفت از برآورد پیشین این بانک، یعنی رقم ۹۰ دلار برای هر بشکه، بالاتر رود.

به گزارش خبرگزاری رویترز، بانک آمریکایی گلدمن ساکس پیش‌بینی کرد، بهبود خیره‌کننده تقاضای جهانی نفت می‌تواند قیمت شاخص نفت برنت را در پایان سال جاری میلادی به رقمی بالاتر از ۹۰ دلار برای هر بشکه - که این بانک پیش‌بینی کرده بود - برساند.

این بانک سرمایه‌گذاری آمریکایی با اشاره به بهبود مصرف در آسیا پس از شیوع نوع دلتای ویروس کرونا، پیش‌بینی کرد که تقاضای نفت بزودی به حدود ۱۰۰ میلیون بشکه در روز (مقدار مصرف پیش از شیوع همه‌گیری ویروس کرونا) باز می‌گردد.

گلدمن ساکس همچنین پیش‌بینی کرد که تغییر رویکرد مصرفی از گاز به نفت، می‌تواند تقاضای نفت را حداقل یک میلیون بشکه در روز افزایش دهد.

در گزارش گلدمن ساکس آمده است: با در نظر گرفتن اینکه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش (ائتلاف اوپک‌پلاس) همچنان به روند افزایش ماهانه تولید ۴۰۰ هزار بشکه در روز ادامه می‌دهند، برای متوازن شدن کمبود عرضه موجود در بازار در سه‌ماه نخست ۲۰۲۲، نیاز داریم قیمت‌ها افزایش یابند و به ۱۱۰ دلار برای هر بشکه برسند.

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تأکید کرد:

مدیریت مصرف؛ راهکار عبور از چالش تأمین گاز در زمستان

نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: باید ضمن استانداردسازی وسایل گرمایشی، در سوخت نیز صرفه‌جویی شود؛ زیرا مدیریت مصرف، راهکاری مناسب برای عبور از چالش تأمین گاز در زمستان است.

شهباز حسن‌پور بیگلری، به لزوم صرفه‌جویی در مصرف سوخت، بویژه ماه‌های سرد سال اشاره کرد و گفت: در شرایطی که در بسیاری از شهرها و استان‌های کشور سرما و برودت هوا آغاز شده، لزوم مصرف بهینه بویژه گاز طبیعی لازم و ضروری است.

وی به شدت مصرف انرژی در کشور اشاره کرد و افزود: مقدار مصرف انرژی در ایران نسبت به دیگر کشورها بالاست. برای نمونه میانگین سوخت مصرفی در خودروهای دنیا حدود ۱۰ درصد کمتر از خودروهای داخلی است، از این رو باید ابتدا درباره بهینه‌سازی مصرف انرژی کالاها و محصولات تولیدی گام برداریم.

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: در شرایطی که در بخش برق نیز مشکلاتی وجود دارد؛ اما چند هزار مگاوات برق برای تولید رمز ارزها استفاده می‌شود که باید برای این موضوع نیز تدابیری اتخاذ شود.

حسن‌پور بیگلری به اهمیت صرفه‌جویی و مدیریت مصرف سوخت بویژه گاز طبیعی اشاره و بیان کرد: باید ضمن استانداردسازی وسایل گرمایشی، در مصرف نیز صرفه‌جویی شود؛ زیرا مدیریت مصرف، راهکاری مناسب برای عبور از چالش تامین گاز در زمستان است. وی به موضوع استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر نیز اشاره و اعلام کرد: متأسفانه در زمینه تولید انرژی خورشیدی، فرهنگ‌سازی و بازاریابی انجام نشده که به‌طور حتم باید به این سمت حرکت کنیم.

عضو هیأت رئیسه کمیسیون انرژی مجلس:

احداث پتروپالایشگاه راه برون‌رفت از مشکلات خام‌فروشی است

عضو هیأت رئیسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: راه برون‌رفت از مشکلات مرتبط با خام‌فروشی و نیمه خام‌فروشی، احداث پالایشگاه‌ها با سرمایه‌گذاری مردمی است. حسین حسین‌زاده، به بیان اینکه امروز دنیا به سمت ساخت پتروپالایشگاه می‌رود، به این معنا که صنایع پتروشیمی و صنایع پالایشگاهی را ترکیب و پتروپالایشگاه‌ها را خلق کرده‌اند، گفت: راه برون‌رفت از مشکلات مرتبط با خام‌فروشی و نیمه‌خام‌فروشی احداث پالایشگاه‌ها با سرمایه‌گذاری مردمی است.

وی افزود: یکی از راه‌های دستیابی به توسعه در نفت، تأسیس پتروپالایشگاه‌هاست؛ زیرا اگر پتروپالایشگاهی همچون ستاره خلیج فارس نبود، اکنون واردکننده بنزین بودیم، از این رو ایجاد پتروپالایشگاه باید به‌عنوان سیاستی راهبردی از سوی همه دولت‌ها اجرایی شود. عضو هیأت رئیسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: ساخت و راه‌اندازی پالایشگاه‌ها در مقیاس کوچک، افزون بر مزیت‌هایی نظیر تولید فراورده، تسریع در انتقال و توزیع فراورده‌های مختلف نفتی به نقاط دورافتاده و سخت‌گذر، سبب تسهیل ورود بخش خصوصی به صنعت پالایش می‌شود. حسین‌زاده اعلام کرد: مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون احداث پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها با استفاده از سرمایه‌های مردمی، نوع نگاه خود را به این مهم مشخص کرده است، همچنین یکی از برنامه‌های آقای اوجی ایجاد پتروپالایشگاه‌هاست. چنین برنامه‌هایی در کنار افزایش ظرفیت تولید پتروشیمی‌ها، بی‌شک کاهش و حتی توقف خام‌فروشی را به همراه خواهد داشت. کمیسیون انرژی مجلس نیز از این‌گونه برنامه‌ها که به ایجاد ارزش افزوده در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی منجر می‌شود، حمایت می‌کند.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

قدردانی وزیر نفت از مردم

وزیر نفت از برقرار شدن سوختگیری و فعال شدن ۲ هزار و ۲۰۰ جایگاه عرضه سوخت در سراسر کشور خبر داد و گفت: از مردم عزیز که حوصله به خرج دادند و با خادمین خود در وزارت نفت و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی همکاری کردند، قدردانی می‌کنم.

جواد اوجی در گفت‌وگو با شبکه خبر، درباره وضع جایگاه‌های عرضه سوخت سراسر کشور به‌دنبال اختلال به وجودآمده در سامانه هوشمند سوخت گفت: متأسفانه پیش از ظهر روز (سه‌شنبه، چهارم آبان) در سامانه کارت هوشمند

سوخت بیشتر جایگاه‌های کشور اخلال ایجاد و حمله‌های سایبری سبب شد هموطنان نتوانند از سیستم جایگاه‌ها استفاده کنند که در همان نخستین ساعات، ستاد بحران در وزارت نفت تشکیل شد.

وی افزود: در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی با تشکیل ستاد بحران، به فوریت دستور داده شد در همه جایگاه‌ها، سامانه آفلاین، اجرایی و سوختگیری به‌صورت دستی انجام شود.

وزیر نفت تأکید کرد: تصمیم نهایی بر این شد تا همکاران ما تک‌به‌تک به همه جایگاه‌ها اعزام شوند و جایگاه‌ها را به‌صورت دستی عملیاتی کنند تا مردم برای دریافت سوخت دچار چالش نشوند و بتوانند سهمیه بنزین را که به‌صورت آزاد است، استفاده کنند تا زمانی که سامانه کارت هوشمند سوخت فعال شود.

اوجی با بیان اینکه تا این لحظه ۲ هزار و ۲۰۰ جایگاه در سراسر کشور به‌صورت آفلاین، فعال و سوختگیری در این جایگاه‌ها امکانپذیر شده است، تصریح کرد: به موازات این کار، همکاران ما فعال کردن سیستم کارت هوشمند سوخت را شروع کردند، تقریبا در بخشی از جایگاه‌های سیستم کارت هوشمند سوخت فعال شده تا هموطنان عزیز بتوانند از آن استفاده کنند.

وی در واکنش به افزایش قیمت بنزین در پی وقوع این حادثه اظهار کرد: به طور جد این موضوع را تکذیب می‌کنم، هیچگونه بحث افزایش قیمت بنزین مطرح نیست.

وزیر نفت، ذخایر بنزین را مطلوب ارزیابی کرد و با بیان اینکه در هفته‌های آتی، شاهد صادرات بنزین خواهیم بود، گفت: به مردم قول می‌دهم سهمیه سوختی که در کارتشان است، محفوظ بماند و هیچ مشکلی پیش نیاید.

اوجی افزود: جا دارد از مردم عزیز که حوصله به خرج دادند و با خادمین خود در وزارت نفت و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی همکاری کردند، تشکر کنم. همچنین از همکاران خود در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران که در کوتاه‌ترین مدت وارد عمل شدند تا مردم دچار چالش نشوند، قدردانی می‌کنم.

وی گفت: سیستم آفلاین تمام جایگاه‌ها تا صبح روز (چهارشنبه، پنجم آبان‌ماه) برقرار می‌شود و هموطنان می‌توانند از سهمیه آزاد بنزین استفاده کنند و تا بعدازظهر نیز سامانه هوشمند کارت سوخت فعال خواهد شد.

عزم وزارت نفت برای پرداخت بدهی گازی به ترکمنستان

وزیر نفت از عزم وزارت نفت و دولت سیزدهم برای پرداخت بدهی گازی به ترکمنستان خبر داد و گفت: الحمدالله با تلاش و تدابیر مدیران صنعت نفت در بخش‌های مختلف بیش از ۲.۸ میلیارد لیتر سوخت مایع در مخازن نیروگاه‌ها و صنایع عمده ذخیره شده است.جواد اوجی روز سه‌شنبه، (چهارم، آبان‌ماه) پس از دیدار با هیأت ترکمنستان به ریاست رشید مرادف، وزیر امور خارجه این کشور در جمع خبرنگاران اظهار کرد: ما دو قرارداد گاز با ترکمنستان در دو نقطه از جغرافیای ایران (خراسان رضوی و گلستان) داریم که این قراردادها ۲۵ ساله است و ما روزانه از محل این دو قرارداد ۴۰ میلیون مترمکعب گاز از ترکمنستان وارد می‌کردیم.وی با بیان اینکه متأسفانه در دولت گذشته به‌دلیل پرداخت نکردن مطالبات ترکمنستان، صادرات گاز این کشور به ایران قطع شد،افزود:این موضوع برخلاف روابط دوستانه دو کشور به دیوان بین‌المللی داوری کشیده شد و این دیوان، رقم دقیق بدهی ایران را مشخص کرد.

وزیر نفت، مذاکره با وزیر خارجه ترکمنستان و هیأت بلندپایه این کشور را که متشکل از بخش انرژی و بانکی بود، مثبت ارزیابی کرد و ادامه داد: خوشبختانه با برنامه‌ریزی که از قبل انجام داده بودیم، مذاکرات خوبی برای تسویه بدهی ترکمنستان انجام شد. عزم دولت سیزدهم و آقای رئیسی تسویه این بدهی است.

اوجی با بیان اینکه مذاکرات ایران و ترکمنستان در سطح کارشناسان شرکت ملی گاز ایران و بانک مرکزی در روزهای آینده ادامه خواهد یافت، گفت: با راهکارها و پیشنهادهای مطلوبی که ارائه کردیم، بی‌شک تسویه بدهی طرف ترکمنستان انجام خواهد شد و ما در این زمینه مصمم هستیم.وی با اشاره به اینکه احیای صادرات گاز ترکمنستان به ایران می‌تواند گام نخست برای ارتقای همه‌جانبه روابط دو کشور باشد، یادآوری کرد: سیاست دولت سیزدهم، گسترش سطح روابط دوجانبه با همسایگان از جمله ترکمنستان است.امیدوارم با تمهیدات انجام شده زمستان بدون چالشی را سپری کنیم.وزیر نفت با اشاره به اینکه هیأت ایرانی، پیشنهادهای خوبی برای تسویه بدهی به ترکمنستان روی میز گذاشته و ترکمنستان هم راهکارهای خوبی ارائه کرده است، گفت:مطمئنم این موضوع (تسویه بدهی گازی ترکمنستان به ایران) قابل حل است و بر روابط دو کشور سایه نخواهد انداخت.اوجی از آمادگی ایران برای صادرات خدمات فنی و مهندسی به ترکمنستان خبر داد و گفت:ایران دارای ظرفیت بالایی در صنایع پتروشیمی، پالایشگاهی، حفاری در خشکی و دریا، تجهیزات صنعت نفت و گاز است که می‌تواند به ترکمنستان ارائه کند.وی با تأکید بر اینکه هدف اصلی نشست امروز ارتقای رابطه همه‌جانبه با کشور دوست و برادر ترکمنستان بوده که بخش انرژی و قراردادهایی که پیش‌تر با این کشور در زمینه گاز، سوآپ نفت، فراورده‌های نفتی، خدمات فنی و مهندسی داشتیم، یکی از این بخش‌ها بوده است، افزود: با برنامه‌ریزی خوبی که وزارت نفت انجام داده، بی‌شک این اتفاق‌های خوب در این دولت با دید مثبت و خوبی که از طرف ترکمن دیدیم، رقم خواهد خورد.

وزیر نفت درباره تأمین سوخت زمستانی با بیان اینکه الحمدالله با تلاش و تدابیر مدیران صنعت نفت در بخش‌های مختلف بیش از ۲.۸ میلیارد لیتر سوخت مایع در مخازن نیروگاه‌ها و صنایع عمده ذخیره شده است، تصریح کرد: جا دارد از تلاش مدیران شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی که شبانه‌روزی برای تأمین سوخت زمستانی تلاش کردند، تشکر کنم.امیدوارم زمستان بدون چالشی را با توکل بر خدا سپری کنیم.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران اعلام کرد:

نیاز طرح‌های غرب کارون به سرمایه‌گذاری ۱۱ میلیارد دلاری

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه برای تکمیل طرح‌های غرب کارون، سرمایه‌گذاری ۱۱ میلیارد دلاری نیاز است، بر لزوم تغییر فرمت کلی قراردادهای نفتی به‌منظور جلوگیری از طولانی شدن زمان قراردادها و افزایش بهره‌وری تأکید کرد.

محسن خجسته‌مهر روز شنبه، (یکم آبان‌ماه) در آیین معارفه مدیرعامل جدید شرکت مهندسی و توسعه نفت بر لزوم اجرای سریع و مطابق برنامه طرح‌های میدان‌های نفتی مشترک غرب کارون تأکید کرد و گفت: در بسیاری از موارد، تأخیرها و کاستی‌ها در حیطه توسعه این میدان‌ها به‌دلیل نقص در قراردادهای منعقدشده میان شرکت متن و پیمانکاران بوده است.

وی افزود: در بعضی موارد، از اعلام مناقصه تا اجرای یک طرح یا پروژه زمان زیادی می‌گذرد که این موضوع بویژه در مورد قراردادهای ریالی، مشکلاتی را به همراه دارد و سبب تداخل و کندی در روند انجام کار می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، میدان‌های مشترک نفتی غرب کارون را به‌عنوان اولویت‌دارترین پروژه مجموعه شرکت ملی نفت ایران اعلام و خطاب به مدیرعامل جدید شرکت مهندسی و توسعه نفت تأکید کرد: انتظار داریم فرایند توسعه میدان مشترک آزادگان جنوبی تا یک سال دیگر به اتمام برسد.

اختیارهای سلب شده را به شرکت‌ها برمی‌گردانیم

معاون وزیر نفت با تاکید بر اینکه یکی از عواملی که پیش از این باعث تأخیر در اجرای طرح‌های صنعت نفت شده، مربوط به محدودسازی شرکت‌های تابع بوده است، گفت: در این باره مقرر شده، تمامی اختیارهای مربوط به شرکت‌های تابع را که می‌تواند در انجام بهتر و سریع‌تر فرایند طرح‌های صنعت نفت دخیل باشد، به این شرکت‌ها بازگردانیم.

رفع مشکلات کارکنان منطقه ویژه پارس در دستور کار وزارت نفت

گزارش جامعی مشتمل بر اهم مسائل و مشکلات کارکنان شاغل در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس (عسلویه) و راهکارهای پیشنهادی برای رفع آن، از سوی سرپرست توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت به وزیر نفت ارائه شد.

بر پایه این گزارش که از سوی مهدی علی‌مددی به جواد اوجی ارائه شده، به‌دنبال دستور وزیر نفت در جریان سفر به استان بوشهر مبنی بر بررسی مسائل نیروی انسانی شاغل در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، گروهی کارشناس متشکل از مسؤولان معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت و حوزه منابع انسانی شرکت‌های اصلی با هماهنگی شرکت‌های مستقر در منطقه تشکیل شد.

این گروه کارشناسی پس از عزیمت به عسلویه نسبت به بررسی میدانی مسائل، برگزاری نشست‌های متعدد و گفت‌وگوی رودررو با کارکنان (اعم از نیروهای پیمانکاری، قراردادی و رسمی) و خانواده‌های ایشان اقدام کردند و پس از وصول گزارش‌های مربوطه و بررسی اولیه، سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت به همراه مدیران کل معاونت و مدیران توسعه منابع انسانی شرکت‌های اصلی به منطقه رفتند و مراتب را در نشست‌های فشرده و طولانی (به همراه بازدید از بعضی از حوزه‌های عملیاتی) بررسی و جمع‌بندی کردند.

نتایج حاصل از این جمع‌بندی‌ها به تفکیک حوزه‌ها و شرکت‌های ذی‌ربط، راهکارهای پیشنهادی و سطح تصمیم‌گیری به وزیر نفت ارائه و در آن یادآور شده است که پایش اقدام‌ها برای تحقق راهکارهای پیشنهادی توافق شده، به‌صورت دوره‌ای مشخص (حداکثر هر ۲ ماه یکبار) تا بهبود کامل وضع نیروهای مستقر در منطقه ادامه خواهد داشت.

گفتنی است، وزیر نفت در سفر مهرماه خود به استان بوشهر، در جمع مردم شهرستان جم حضور یافت و پس از استماع دیدگاه‌های مردمی، اعلام کرد گروهی را برای بررسی بحث معیشت و قراردادهای کارکنان حجمی در بخش‌های مختلف صنعت نفت اعم از بخش خدماتی، پالایشگاهی و تعمیراتی به این استان اعزام می‌کند. هنوز یک هفته از این وعده وزیر نفت نمی‌گذشت که با هماهنگی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت، هیأتی ۱۲ نفره متشکل از نمایندگان شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی

صنایع پتروشیمی به ریاست مدیرکل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری منابع انسانی راهی بوشهر شدند تا به مشکلات کارکنان رسیدگی کنند.

این هیأت، ۱۹ مهرماه نشستی با مسؤولان و رؤسای منابع انسانی شرکت‌های مستقر در عسلویه (نفت، گاز و پتروشیمی) و ۲۰ مهرماه نیز نشستی با حضور همکاران قراردادی شاغل در شرکت‌های مستقر در عسلویه برگزار کرد و پس از انجام بررسی‌های لازم، در ادامه به‌منظور پیگیری و شناسایی بهتر چالش‌ها، مهدی علی‌مددی، سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت نیز ۲۷ مهرماه با حضور در عسلویه، نشستی مشترک را با حضور مدیران سازمان منطقه ویژه پارس و مدیران منابع انسانی شرکت‌های مستقر در منطقه برگزار کرد که نتایج این بررسی‌ها و پیگیری‌ها اکنون در قالب گزارشی جامع به وزیر نفت ارائه شده است.

معاون وزیر نفت در امور گاز

شرکت‌های گاز استانی ویترین وزارت نفت هستند

معاون وزیر نفت در امور گاز در آیین رونمایی از سامانه جامع اطلاعات مکانی (GIS) در استان فارس گفت: امیدوارم مانند هر سال در خدمت‌رسانی به مردم با پایداری شبکه گاز در طول زمستان، سرآمد باشیم.

مجید چگنی، در این آیین که با هدف ایجاد زیرساختی یکپارچه و هوشمند به‌منظور مکانیزه کردن فرایندهای مکان‌محور به‌صورت پایلوت در استان فارس انجام شد، اظهار کرد: در این سامانه، فرایندهای مکان‌محور در سرتاسر زنجیره ارزش از مبادی تولید و پالایش گاز، انتقال و توزیع در شبکه‌های گازرسانی، در سطوح و لایه‌های مختلف نظارتی، مکانیزه و انجام فرایندهای عملیاتی و مهندسی با استفاده از اطلاعات مکانی و توصیفیِ به‌روز شده و بر پایه ابزارهای کارآمد GIS در دسترس قرار گرفته است. به گفتهِ وی، این سامانه نرم‌افزاری برای مدیریت فرایند، کاهش هزینه‌های عملیات، به‌روزرسانی و تحلیل هوشمند اطلاعات مکانی تأسیسات و تجهیزات طراحی شده است.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه امیدوارم مانند هرسال در خدمت‌رسانی به مردم با پایداری شبکه گاز در طول زمستان، سرآمد باشیم، گفت: به‌دلیل اینکه شرکت‌های گاز استانی با مردم به‌طور مستقیم در ارتباط هستند، ویترین شرکت ملی گاز ایران و وزارت نفت محسوب می‌شوند، از این‌رو، تلاش مجموعه گاز برای همسویی با حرکت پرشتاب دنیا، در زمینه هوشمندسازی سیستم‌ها، بسیار قابل تقدیر است. چگنی افزود: از کاربردهای سامانه جامع اطلاعات مکانی، می‌توان به صرفه‌جویی در زمان با مدیریت حجم عظیمی از داده‌های مکان‌محور همچنین بهینه‌سازی فعالیت‌ها براساس تحلیل و هوشمندسازی فرایندها و تسهیل در مدیریت کارآمد منابع انسانی اشاره کرد که برای چنین سازمانی بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا با اجرای این سامانه، همه فرایندهای مکان‌محور در هر لحظه و به‌طور برخط رصد می‌شود و امکان مدیریت دقیق بحران و مدیریت خطر هوشمند را برای دست‌درکاران فراهم می‌کند. وی در پایان با اشاره به اینکه سیستم‌ها باید برای خدمت‌رسانی بهتر به مردم هوشمند شوند، تصریح کرد: این سامانه با تخصیص مناسب اطلاعات به کارکنان، امکان دسترسی دقیق به تجهیزات و تأسیسات را فراهم می‌کند و با پایش آنلاین در بستر وب، امکان تصمیم‌گیری بهتر در اجرای پروژه‌های مهندسی و توسعه شبکه، نصب انشعاب‌ها، پروژه‌های نشت‌یابی و حفاظت از زنگ، تحلیل شبکه برای امدادرسانی، سیستم‌های مخابراتی، طرح‌های محیط زیستی و اچ‌اس‌ای و بسیاری از فرایندهای مدیریتی و عملیاتی را در محیط‌های وب، دسکتاپ و موبایل به کاربران می‌دهد.

بخشی از دلایل ثبت رکوردهای مصرف در بخش خانگی واکاوی شد

اصلاح نظام پلکانی تعرفه‌های گاز با حذف یارانه پنهان

عنوان چهارمین مصرف کننده بزرگ گاز جهان به نام ایران رقم خورده است؛ واقعیت تلخی که نمود عینی آن در پس آمارهای رسمی براحتی قابل استخراج است. به گزاف نیست اگر بگوییم که مصرف گاز خانگی ایران با ۳ کشور اتحادیه اروپا برابری می کند. جمعیت چین یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون نفر است و ایران با دارا بودن جمعیتی معادل ۸۳ میلیون نفر، در مصرف گاز با این کشور پرجمعیت برابر است. جمعیت روسیه حدودا دو برابر ایران است، با این حال تنها ۱۱ درصد گاز روسیه در خانه‌ها مصرف می‌شود. در حالی که میزان گاز مصرفی در ایران، معادل ۵۲ درصد تخمین‌زده شده است. همچنین مصرف گاز ایران دو برابر آلمان برآورد شده است؛ کشوری که به لحاظ تعداد جمعیت، با ایران یکی است. با این اوصاف، آمار فزاینده نحوه استفاده از انرژی نیز نشان‌دهنده تفاوت معنادار شاخص شدت مصرف انرژی در ایران نسبت به سایر کشورهاست؛ اگر چه روند افزایشی سرانه مصرف انرژی در کشورهای توسعه یافته، منتج به ارتقا و رشد اقتصادی خواهد شد؛ اما این مسأله در ایران درست نتیجه عکس را به دنبال دارد. بهینه مصرف نکردن گاز طبیعی، آن هم در بخش خانگی که ناشی از سیاست‌های تکلیفی در تعیین قیمت گاز است، منجر به اتلاف انرژی شده و بدون ایجاد ارزش افزوده‌ای، این میزان از در آمد، براحتی از اقتصاد کشور حذف می‌شود. به طور کلی، مصرف کنندگان گاز در پنج اقلیم دسته‌بندی می‌شوند و بر اساس این نوع از تقسیم بندی اقلیم‌های ۱ تا ۳ که غالبا جزو اقلیم‌های پر مصرف و در مناطق سردسیری هستند، مصرف ۳۳ درصد گاز جامعه را به خود اختصاص دادند. اقلیم‌های ۴ و ۵ بیشتر در مناطق گرمسیر، یعنی نواحی جنوبی کشور را شامل می‌شوند که مشترکان این دسته از اقلیم‌ها، مصرف گاز کمتری دارند. بر این اساس، غیرواقعی بودن قیمت گاز با پرداخت میلیاردها دلار یارانه پنهان در سال از سوی دولت، نمود بیشتری می‌یابد. همچنین بر اساس نظام پلکانی فعلی تعرفه‌های گاز، بیشترین سهم از یارانه پنهان مربوط به مشترکان پر مصرف است که با این اوصاف تمرکز اصلاح تعرفه‌های گاز باید بیشتر متوجه این دست از مصرف کنندگان باشد.

همسو با اجرای ماده ۴ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، اصلاح تعرفه گاز مشترکان پرمصرف خانگی، ضروری است؛ اقدامی که با کاهش یارانه پنهان گاز، درآمدهای دولت را افزایش داده و علاوه بر تحقق عدالت در توزیع یارانه‌های انرژی، مصرف انرژی را نیز کاهش می‌دهد. در این میان، تجربه کشورهای مختلف در تعرفه‌گذاری حامل‌های انرژی نیز نشان می‌دهد که افزایش مصرف در پله‌های بالاتر از الگو باید جهشی باشد، بنابراین ضرورت اعمال سیاست‌های تنبیهی برای مشترکان پرمصرف، بویژه در بخش خانگی کاملا مشهود است. بهره‌مندی از ابزارهای قیمتی به عنوان یکی از راهکارهای نظام مند صرفه‌جویی و بهینه‌سازی مصرف گاز قطعا در اصلاح رفتار مصرفی این گروه تاثیرگذار خواهد بود.

بهینه‌سازی مصرف و ضرورت نقش آفرینی در سبد انرژی

مقوله بهینه‌سازی مصرف نیز از دیگر موضوعات مغفول مانده در زمینه مصرف منابع انرژی است. عبارتی که هر ساله با نزدیک شدن به فصل سرما و میزان افزایش مصرف گاز بویژه در بخش خانگی، بیش از هر عنوان دیگری به چشم می‌خورد تا از این رهگذر مؤلفه‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی بار دیگر در محافل دولتی و کارشناسی به عنوان یک دغدغه جدی، مورد بررسی و واکاوی قرار گیرد. برآوردی از میزان تولید و مصرف گاز طبیعی در کشور، موضوعیت پرداختن به مقوله بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف را بیش از هر زمان دیگری نمایان می‌سازد. بر پایه گزارش‌ها، امسال شاهد ناترازی شدید گاز در کشور خواهیم بود و در پیک زمستان، روزانه معادل ۵ میلیون بشکه نفت خام؛ گاز تنها در بخش خانگی مصرف می‌شود. بر اساس پیش‌بینی‌های انجام شده، منفی بودن تراز گاز کشور تا سال ۱۴۰۴ نیز ادامه خواهد داشت. از سوی دیگر، ۷۰ تا ۷۵ درصد از گاز مصرفی کشور از میدان مشترک پارس جنوبی تأمین می‌شود که تقریبا همه این گاز تولیدی برای مصارف خانگی استفاده می‌شود و این میدان بر اساس نظر متخصصان در سال‌های آتی با روند افت تولید مواجه خواهد شد. این واقعیت اسفبار، ضرورت نقش آفرینی بهینه‌سازی مصرف گاز را بیش از هر زمان دیگری در کانون توجه قرار می‌دهد.

همچنین برآوردها حاکی از آن است که این میزان افزایش بی‌رویه مصرف و به تبع آن تولید فزاینده گاز، نشات گرفته از فقدان سیاستگذاری‌های مناسب در حوزه انرژی و عملکرد نادرست در مسیر اصلاح الگوی مصرف است که هم‌اکنون صنعت گاز را با معضل‌ها و چالش‌های عدیده‌ای روبه رو کرده است. اگر چه طرح‌هایی که برای بهینه‌سازی مصرف انرژی ارائه شده، به واقع در صورت اجرا می‌تواند افزون بر مزیت‌های اقتصادی و اشتغالزایی، صرفه‌جویی در مصرف انرژی را نیز رقم بزنند؛ اما باید پذیرفت که تدوین قوانین، دستورعمل‌ها و برنامه‌ریزی صحیح برای بهینه‌سازی مصرف انرژی، مادامی که با قابلیت اجرا همراه نباشد، نمی‌تواند یک مزیت تلقی شود. بنا به گفته کارشناسان، بحران کمبود گاز در زمستان بسیار جدی است. براساس سند «تراز تولید و مصرف گاز طبیعی تا افق ۱۴۲۰» که به تصویب شورای عالی انرژی رسیده و ابلاغ شده، تراز منفی گاز کشور در تمامی سال‌های دولت سیزدهم به وقوع خواهد پیوست و به این صورت میزان تقاضا برای گاز از میزان تولید گاز در کشور پیشی خواهد گرفت. حال پرسش محوری این است که چرا ایران، که عنوان دارنده بر ترین ذخایر انرژی در دنیا را یدک می کشد و ظرفیت تولید گاز آن نیز بیش از یک میلیارد مترمکعب در روز است، اکنون با چنین بحرانی روبه رو است؟ و اینکه دولت سیزدهم باید چه راهکارهایی را باید برای جلوگیری از وقوع تراز گاز منفی در کشور اتخاذ کند؟ در پاسخ به این پرسش می توان به چند مسأله اشاره کرد. تحلیلگران و دست در کاران امر، افزایش میزان تولید، واردات از سایر کشورها و در نهایت بهینه‌سازی مصرف گاز را به عنوان سه راهکار برای برون رفت از چالش‌ها و گلوگاه‌های صنعت گاز کشور عنوان می کنند و معتقدند که واردات و تولید فزاینده گاز نمی تواند راهکار منطقی برای رفع بحران کمبود گاز تلقی شود که در جای خود قابل بحث و بررسی است. اما نکته قابل تامل این است؛ کمبود منابع انرژی و سرانه مصرف بالای آن در کشور و ناترازی گاز که وقوع آن در زمستان پیش رو بسیار محتمل است، لزوم توجه به مسأله بهینه‌سازی مصرف انرژی به عنوان نیاز و ضرورتی ملی را دو چندان خواهد کرد. همچنین این نکته را نیز باید متذکر شد که حجم سرمایه گذاری پروژه‌های بهینه‌سازی، بسیار کمتر از هزینه‌های مربوط به توسعه میادین گازی است. برآوردها نشان می‌دهد که به ازای هر مترمکعب گاز، هزینه افزایش تولید گاز از طریق توسعه میادین گازی سه برابر بهینه‌سازی مصرف همان مقدار گاز است. در نتیجه بهینه‌سازی مصرف در مقایسه با سایر راهکارها در اولویت بالاتری از منظر اقتصادی قرار دارد. جدا از آنکه ظرفیت‌های بالقوه‌ای در امر بهینه‌سازی، افزایش راندمان و کارآیی انرژی در وزارت نفت وجود دارد؛ اما بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف، یک موضوع فرابخشی است که خاص یک دستگاه و وزارتخانه نبوده و باید راهکارهای آن در تمامی ارکان جامعه نهادینه شود و تا زمانی که عزم و اراده‌ای راسخ مبنی بر حل موانع و مشکلات اساسی نباشد، در این قسم از چالش‌ها راه به جایی نخواهیم برد.

۲ سناریوی کم‌هزینه برای کاهش مصرف

اولویت نخست دولت، تامین گاز مصرفی در حوزه خانگی است تا حد امکان در این بخش با مشکل کمبود و قطعی روبه رو نشویم. ورای این مسأله، سیاستگذاری‌های کلان دولت ایجاب می کند که کاهش بار مصرف گاز، بویژه در بخش خانگی با اتخاذ تدابیر هوشمندانه و مدیریت کارآمد تحقق یابد. در این خصوص، سناریوهای مختلفی برای کاهش مصرف گاز و جلوگیری از هدر رفت آن از سوی دولت تبیین شده که اثربخشی این دست از اقدام‌ها می تواند ما را نسبت به تامین امنیت پایدار انرژی امیدوار کند. رونمایی از طرح ملی بهینه‌سازی موتورخانه واحدهای مسکونی و تجاری از اقدام‌های انجام‌شده برای یاری مردم در کاهش مصرف گاز است که همسو با سیاست‌های کلان وزارت نفت، مبنی بر بهینه‌سازی مصرف گاز طبیعی و در نتیجه کاهش آلودگی هوا و هزینه مشترکان و نیز ایجاد اشتغال در کشور اجرایی شد. بر این اساس و با اصلاح و بهینه‌سازی موتورخانه‌ها، سالانه ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز صرفه‌جویی خواهد شد. بنابر اظهارات متولیان امر بودجه لحاظ شده برای اجرای این طرح دو میلیارد دلار برآورد شده که در مرحله نخست، اولویت با واحدهای مسکونی است. در این طرح با حمایت مالی و فنی از آن دسته مشترکان گاز طبیعی که سیستم موتورخانه مرکزی گرمایشی دارند، نسبت به بررسی وضع فنی آنها به‌صورت رایگان اقدام می‌شود و با اختصاص و پرداخت هزینه‌های لازم از سوی شرکت ملی گاز ایران، سیستم موتورخانه مشترکان در بخش‌های سرویس و تنظیم مشعل، عایقکاری تأسیسات و نصب دستگاه ضد رسوب مغناطیسی، ارزیابی، اصلاح و بهینه‌سازی خواهد شد. همچنین طبق آخرین آمار، ۳۰۰ هزار موتورخانه برای اجرای این طرح تعیین شده که ۷ هزار و ۴۵۶ مشترک برای ثبت نام اقدام کرده‌اند و از این تعداد، تاکنون موتورخانه ۳۹۲ مشترک بهینه‌سازی شده است. علاوه بر موتورخانه‌ها، بحث بخاری‌های گازسوز نیز حائز اهمیت است که نباید در این رهگذر از آن غافل شد. آمار نشان می‌دهد از ۲۰ میلیون بخاری گاز سوز موجود در کشور، تنها ۱۱ درصد دارای برچسب انرژی A و یا B هستند و ۷۱ درصد نیز فاقد برچسب بوده و از ۱۸ درصد دیگر نیز اطلاعات دقیقی در دست نیست که پرداختن به کیفیت آنها می تواند سهم عمده‌ای در بهینه کردن مصرف گاز خانگی داشته باشد. گام دیگر برای تشویق مشترکان گاز به کاهش مصرف، مصوبه‌های دولت در زمینه رایگان شدن و تخفیف گازبها برای مشترکان کم‌مصرف است. بر اساس این مصوبه دولت، وزارت نفت مجاز است گازبهای مشترکان خانگی کم‌مصرف با الگوی مصرف تعیین‌شده را با تخفیف ۱۰۰ درصد محاسبه کند. نکته قابل تامل دیگر این است که مواجهه نسل آتی با بحران کمبود منابع انرژی که چندان دور از انتظار هم نیست، مسؤولیت ما را در قبال چگونگی مدیریت بهینه و کارآمد منابع انرژی دو چندان می کند. متاسفانه ایران ۴ برابر میانگین جهانی، انرژی مصرف می کند. بهره‌مندی کشور از نعمت ذخایر عظیم سوخت‌های فسیلی نباید شائبه ناتمام شدن این منابع را به ذهن متبادر سازد؛ چرا که همه ما باید پاسخگوی اتلاف منابع به آیندگان باشیم. همچنین نباید از ظرفیت‌های فرهنگ سازی که رابطه‌ای تنگاتنگ با مقوله بهینه‌سازی مصرف انرژی دارد، غافل ماند؛ موضوعی بسیار مهم که باید در جامعه جاری و ساری شود. در یک کلام بهینه‌سازی یعنی مصرف به اندازه با بیشترین بازده، بیشترین رضایتمندی و کمترین هزینه. بنابراین درست مصرف کنیم تا آیندگان هم از نعمت گاز طبیعی بهره‌مند شوند.

گزارش «مشعل» از اقدامات وزارت نفت در شرایط اختلال سامانه هوشمند سوخت

روند ایمن و پایدار توزیع سوخت تداوم دارد

مشعل| آخر هفته گذشته، تمامی نگاه‌ها به وزارت نفت دوخته شده بود که به واسطه اختلال در سامانه هوشمند سوخت، عرضه بنزین و گازوییل در جایگاه‌ها با وقفه مواجه شد. با این حال، اقدام جهادی و سرعت عمل مناسب دست‌درکاران وزارت نفت در سطوح مختلف، این مشکل را مرتفع کرد تا نمره قبولی را در مسیر حوادث غیرقابل پیش‌بینی دریافت کند. سه‌شنبه، چهارم آبان ماه حوالی ظهر (ساعت ۱۱) بود که خبر اختلال در سامانه هوشمند سوخت منتشر شد؛ که البته با تلاش کارشناسان شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران و حضور میدانی وزیر نفت در برخی جایگاه‌های عرضه سوخت، بسیاری از جایگاه‌ها به سامانه متصل و سوخت‌گیری از طریق کارت در بسیاری از جایگاه‌ها فراهم شده است. طبق گزارش مدیران شرکت پالایش و پخش فراورده‌های نفت ایران، پس از این اتفاق، با سناریوهای مختلفی که در این زمینه پیش‌بینی شده بود، عملیات فعال‌سازی نخستین جایگاه‌ها در نیم ساعت ابتدایی این اتفاق ممکن شد و چرخه سوخت‌رسانی در جایگاه‌های عرضه سوخت کشور در کوتاهترین زمان ممکن فعال شد. آنچه باید مورد تاکید قرار گیرد، اینکه مهم‌ترین رویکرد و هدف وزارت نفت در این بحران، برقراری سریع عرضه سوخت در کشور بود که توفیق لازم در آن حاصل شد. این گزارش نگاهی به اقدامات وزارت نفت در این مسیر دارد.

تشکیل ستاد بحران در وزارت نفت

وزارت نفت از همان ابتدا با تشکیل ستاد بحران در وزارتخانه که خبر آن را جواد اوجی اعلام کرد، تدابیر ویژه در این مجموعه را به نمایش گذاشت. او در سخنانی در واکنش به این موضوع گفت که در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی با تشکیل ستاد بحران، به فوریت دستور داده شد در همه جایگاه‌ها، سامانه آفلاین اجرایی و سوخت‌گیری به صورت دستی انجام شود. تصمیم نهایی بر این شد تا همکاران ما تک به تک به همه جایگاه‌ها اعزام شوند و جایگاه‌ها را به‌صورت دستی عملیاتی کنند تا مردم برای دریافت سوخت دچار چالش نشوند و بتوانند سهمیه بنزین را که به‌صورت آزاد است، استفاده کنند تا زمانی که سامانه کارت هوشمند سوخت فعال شود.

قدردانی و عذرخواهی اوجی از مردم

وزیر نفت یک روز پس از آن (چهارشنبه پنجم آبان) نیز ضمن تشکر و قدردانی از صبوری مردم بابت غیرفعال شدن جایگاه‌های عرضه سوخت و اختلال پیش‌آمده در جایگاه‌های عرضه سوخت گفت: دشمن قصد داشت به مردم آسیب برساند؛ اما به لطف پروردگار و همراهی مردم شریف ایران که صبوری کرده و به خادمان خود و کارکنان شریف صنعت نفت اعتماد کردند، خوشبختانه این تیر به سنگ خورد. در همان ساعات نخست، همکاران ما و نیروهای شریف صنعت نفت و شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی در جایگاه‌های سراسر کشور حضور یافتند و با تغییر کد در سیستم کارت هوشمند سوخت، آن را به سیستم دستی تغییر دادند تا مردم بتوانند عملیات تأمین سوخت را انجام دهند. خوشبختانه همکاران ما در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی نیز غافلگیر نشدند و با کاری جهادی، بیشتر جایگاه‌ها را بسرعت فعال کردند.

تشکر رئیس‌جمهوری از وزارت نفت

وزیر نفت همچنین با اشاره به ارائه گزارشی در هیأت دولت از وضع جایگاه‌های عرضه سوخت گفت: آقای رئیسی، رئیس‌جمهوری گفت باید از همه زحمات وزارت نفت بابت راه‌اندازی دوباره سامانه تشکر کنم. رئیس‌جمهوری در این پیام اظهار کرد که بزرگترین سرمایه ما در دولت سیزدهم، اعتماد مردم است و تلاش می‌کنیم قدردان اعتماد و همراهی بی‌دریغ مردم باشیم و از کارکنان شریف صنعت نفت و شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی هم تشکر کرد.

حضور سرزده رئیس‌جمهور در وزارت نفت

ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری روز چهارشنبه پنجم تیرماه به‌صورت سرزده وارد ساختمان مرکزی وزارت نفت شد تا از نزدیک شاهد اقدام‌ها برای عملیاتی کردن جایگاه‌های عرضه سوخت پس از اختلال قرار گیرد. وی در این بازدید، با بیان اینکه وزارت نفت برای حل مشکل پیش آمده کار بزرگی انجام داده است، بیان کرد: در مسیر، وضع جایگاه‌های عرضه را بررسی کردم که خوشبختانه شرایط مساعد بود و سوخت‌گیری در جریان است. لازم است همه دستگاه‌ها در مقابل حمله‌های احتمالی دشمن آمادگی داشته باشند. از وزیر نفت و مجموعه کارکنان وزارت نفت برای سرعت عمل در فعال‌سازی جایگاه‌ها تشکر می‌کنم. همه دستگاه‌ها برای خدمات‌رسانی پایدار به مردم، سامانه‌های خود را ایمن‌سازی کنند، همچنین از مردم نیز تشکر و قدردانی می‌کنم. همکاری و اعتماد مردم بسیار مهم بود. این سرمایه بزرگی برای کشور است. این موضوع می‌توانست به بحرانی برای کشور تبدیل شود، ما به این سرمایه برای پیشبرد اهداف دولت نیازمندیم. وزارت نفت از زمان وقوع حادثه، تمامی تلاش خود را انجام داد و کارشناسان این وزارتخانه وارد عمل شدند و از همه ظرفیت‌ها استفاده کردند تا شرایط به حالت عادی بازگردد. من از همه کارشناسان فنی تشکر و قدردانی می‌کنم. رئیس‌جمهوری همچنین اظهار کرد: آمدن من به وزارت نفت چند دلیل داشت، نخست عرض خسته نباشید به وزیر و همکارانشان در همه کشور بود. دوم، لزوم هوشیاری و آمادگی برای حملات احتمالی که نه فقط در وزارت نفت؛ بلکه در وزارتخانه‌ها و سیستم‌های دیگر هم باید وجود داشته باشد. همه سازمان‌ها باید در زمینه ایمن‌سازی سامانه‌های خود فعالیت کنند. ایمن‌سازی سیستم‌ها از ضرورت‌هایی است که امروز همه باید در این باره کار کنند تا در مقابل حمله‌های احتمالی دشمن، زندگی مردم دچار کوچک‌ترین مشکل و اختلالی نشود. این از وظایف جدی همه دستگاه‌ها بویژه وزارت نفت است.

رئیس‌جمهور همچنین با حضور در سطح شهر تهران، ضمن بازدید از جایگاه توزیع سوخت، با مراجعان به این جایگاه درباره نحوه توزیع سوخت گفت‌وگو کرد.

گزارش اوجی به رئیس‌جمهوری

جواد اوجی در جریان بازدید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری اظهار کرد: هم‌اکنون با همه شرکت‌های پخش فراورده‌های نفتی مناطق کل کشور در ارتباط هستیم. به مردم اعلام کردیم که سهمیه سوخت در کارتشان محفوظ است و هیچ مشکلی وجود ندارد. مردم با وجود معطلی در بعضی جایگاه‌ها، همکاری خوبی با خادمان خود در وزارت نفت داشتند. دشمن قصد داشت به مردم ایران آسیب بزند؛ اما با همراهی و صبوری مردم، تیرشان به سنگ خورد.

بسیج امکانات شرکت ملی نفت و گاز

شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران، همگام با شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی، تمام امکانات و نیروی انسانی خود را برای رفع اختلال در سامانه هوشمند سوخت بسیج کردند.

پس از اختلال ایجاد شده در سامانه هوشمند سوخت، با دستور محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و مجید چگنی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران به مدیریت‌های ستادی و شرکت‌های تابع، امکانات لجستیکی و نیروی انسانی این مجموعه برای رفع اختلال و شتاب‌بخشی به خدمت‌رسانی به مردم در کنار همکاران خود در شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی قرار گرفتند.

همچنین از ابتدای بروز مشکل، مدیران و کارشناسان بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات ستاد شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران در کنار دیگر بخش‌ها برای رفع اختلال سامانه هوشمند سوخت فعالیت خود را آغاز کردند و پس از آموزش مقدماتی و به‌صورت شیفت‌های ۱۲ساعته به جایگاه‌های سوخت اعزام شدند که تا پایان عملیات نیز حضور خواهند داشت.

سهمیه پایدار سوخت کشور

جواد اوجی، وزیر نفت صبح روز پنجشنبه (ششم آبان‌ماه) ضمن حضور در ستاد شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران و بازدید از مرکز داده و پایش و سامانه هوشمند سوخت، نشستی با جلیل سالاری، معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش و کرامت ویس کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی برای بررسی وضع سامانه هوشمند سوخت و عملیاتی شدن جایگاه‌های عرضه فراورده برگزار کرد و در ارتباط ویدئوکنفرانسی با برخی مدیران مناطق شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی، از شرایط خدمت‌رسانی به مردم در جایگاه‌های عرضه سوخت مطلع شد.

اوجی پس از بازدید از مرکز داده و پایش شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران و نشست با مدیران این مجموعه، به‌دنبال اختلال پیش‌آمده در سامانه هوشمند سوخت گفت: در بازدیدی که از مرکز داده و پایش شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران داشتیم، دیدیم که کل مجموعه سامانه کارت هوشمند سوخت را راهبری می‌کند و از نزدیک روند کار و مشکلات ایجادشده گزارش شد که به لطف خدا و تلاش همکاران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی همه ارکان و نیروهای صنعت نفت پای کار آمدند. بیش از ۸۷۰ گروه در سراسر جایگاه‌های عرضه سوخت کشور پای کار بودند که از آنها، مدیران مربوطه، نیروهای نظامی و انتظامی، آقای زاکانی شهردار تهران، جایگاهداران و صداوسیما تشکر می‌کنم. همچنین از مردم که صبوری، اعتماد و کمک کردند.

وی با بیان اینکه اکنون بیش از ۵۵ هزار نازل عملیات سوخت‌گیری وجود دارد که نیاز است نرم‌افزار اواس روی آنها نصب شود که این کار اندکی زمانبر است، تأکید کرد: اکنون هیچ خلل و مشکلی در سهمیه کارت سوخت وجود ندارد و این سهمیه که مورد تاکید رئیس‌جمهوری هم بوده، پایدار است.

وزیر نفت همچنین اظهار کرد: در ساعات اولیه مشکلی هم که در بعضی از جایگاه‌های عرضه پیش آمده است با تدبیر خوبی که رئیس‌جمهوری اندیشیده احتمالاً این سهمیه جبران می‌شود.

اوجی با تأکید بر اینکه وضع ذخیره‌سازی‌های سوخت مطلوب است، ادامه داد: هیچ مشکلی در تأمین و توزیع سوخت نداریم، همچنین جایگاه‌های بین‌راهی هم پایدار هستند و سوخت‌گیری ناوگان حمل‌ونقل سنگین نیز به روال عادی انجام می‌شود.

به گفته وی، اکنون روزانه بیش از ۱۰۵ میلیون لیتر تولید بنزین داریم و هیچ مشکلی وجود ندارد و انشاءالله دیگر شاهد چنین اتفاق‌هایی نباشیم و بدون شک، دوستان نیز باید بازنگری عمیقی در بخش سامانه هوشمند سوخت داشته باشند.

اعزام گروه‌های عملیاتی برای فعال‌سازی جایگاه‌ها

جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی اعلام کرد: با تجربه‌هایی که همکارانمان در گذشته داشتند، خوشبختانه توانستیم بسرعت جایگاه‌های عرضه را فعال و از ظرفیت عملیاتی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی استفاده کنیم.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی با اشاره به اینکه تلاش می‌کنیم در بازه زمانی کوتاه، کل جایگاه‌ها را به سامانه هوشمند سوخت متصل کنیم و مشکل عرضه سوخت سهمیه‌ای در کشور نداشته باشیم، درباره وضع ذخیره‌سازی‌های سوخت در سراسر کشور گفت: خوشبختانه وضع ذخیره‌سازی‌ها در همه جایگاه‌ها و انبارهای نفت مطلوب است و هیچ‌گونه چالش و کمبودی در این زمینه وجود ندارد. با اعزام گروه‌های عملیاتی که به‌صورت شیفت‌های ۱۲ ساعته و ۸ ساعته فعال هستند، امیدواریم بسرعت امکان سوخت‌گیری از طریق کارت هوشمند سوخت در همه جایگاه‌های عرضه فراهم شود.

فعال‌سازی جایگاه‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن

کرامت ویس‌کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی نیز در حاشیه بازدید جواد اوجی، وزیر نفت از ستاد، مرکز داده و پایش شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی و سامانه هوشمند سوخت کشور با تأکید بر اینکه تلاش کردیم در کمترین زمان ممکن، عرضه سوخت خودروها را فراهم کنیم، گفت: با توجه به آمادگی که از قبل برای قطعی احتمالی سامانه در این شرکت وجود داشت و سناریوهای مختلفی که در این زمینه پیش‌بینی شده بود، عملیات فعال‌سازی نخستین جایگاه‌ها در نیم ساعت ابتدایی این اتفاق امکانپذیر و چرخه سوخت‌رسانی در جایگاه‌های عرضه سوخت کشور در کوتاه‌ترین زمان ممکن فعال شد.

وی افزود: قیمت‌های مختلفی برای عرضه بنزین و نفت‌گاز آزاد و یارانه‌ای در سامانه هوشمند سوخت تغذیه شده که با قطعی سامانه، نظام سهمیه‌بندی غیرفعال شده و ما باید روی قیمت دوم می‌رفتیم. تمهیداتی پیاده کردیم که نازل‌ها را روی سامانه فعال کنیم تا بتوانند بنزین را عرضه کنند و در همان ساعات نخستین وقوع این حادثه، با هماهنگی سازندگان تلمبه‌ها که کدهای امنیتی دارند، سوخت‌گیری از طریق بنزین آزاد را فعال کردیم.

ویس‌کرمی گفت: ۵۸ هزار نازل در جایگاه‌های عرضه سوخت کشور داریم که از این تعداد ۴۴ هزار نازل مربوط به عرضه بنزین و ۱۴ هزار نازل مربوط به عرضه نفت‌گاز است؛ با روش دستی نازل‌های جایگاه‌ها تک به تک فعال شد تا بتوانند به روش پیش از سامانه، عرضه بنزین را انجام دهند و جایگاه‌ها نیز بسرعت عملیاتی شدند. در ۳۷ منطقه عملیاتی در نخستین ساعات اولیه، جایگاه‌های عرضه سوخت بویژه در مناطق عملیاتی بسرعت عملیاتی شد.

ویس‌کرمی افزود: در بحث سامانه حمل‌ونقل ناوگان سنگین نیز تلاش کردیم با فعال‌سازی قیمت نفت‌گاز آزاد برای خودروهای سنگین مشکلی ایجاد نشود و خوشبختانه در بخش حمل‌ونقل ناوگان سنگین و نیز تانکرهای حمل فراورده کمترین مشکل را داشتیم.

قدردانی از مالکان جایگاه‌ها برای همراهی در بحران سوخت

وی ضمن قدردانی از زحمات مالکان جایگاه‌ها در مدیریت این چالش گفت: مالکان جایگاه‌های عرضه سوخت نیز همچون همیشه به‌صورت شبانه‌روزی پای کار بودند.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی تأکید کرد: دارندگان جایگاه‌های عرضه سوخت در این شرایط سخت و نیز در طول بحران کرونا به‌صورت شبانه‌روزی پای کار بودند و من از صمیم قلب از زحمات این عزیزان و همکاری مطلوب و مثبت این عزیزان تشکر و قدردانی می‌کنم.

حتی یک لیتر از سهمیه‌های بنزین مردم کم نمی‌شود

مسعود رضایی، مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی نیز در گزارشی درباره روند عملیات ازسرگیری توزیع سوخت در کشور گفت: معماری سامانه هوشمند سوخت به شکلی است که در بدترین شرایط بسیار سریع سوخت‌رسانی از سر گرفته می‌شود. تمام برنامه‌هایی که داشتیم، در بدترین حالت اجازه قطع سوخت‌رسانی را به حداقل می‌رساند و بسرعت تلاش کردیم جایگاه‌ها را با سیاست تک‌قیمتی عملیاتی کنیم.

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی افزود: گروه‌های فنی ما پس از این اتفاق بسرعت راهکارهای ممکن برای عملیاتی کردن سامانه را بررسی کردند و تلاش کردیم بتدریج سهمیه‌بندی از طریق سامانه را فعال کنیم.

رضایی افزود: مهم‌ترین هدف ما در این بحران، برقراری سریع عرضه سوخت در کشور بود و تأکید می‌کنم که حتی یک لیتر از سهمیه‌های مردم در پی این اختلال حذف نمی‌شود.

حضور دوباره اوجی در ستاد مدیریت بحران شرکت ملی پخش

جواد اوجی، وزیر نفت روز جمعه، هفتم آبان‌ماه نیز با حضور در ستاد مدیریت بحران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی در جریان آخرین اقدام‌ها برای راه‌اندازی سامانه هوشمند سوخت قرار گرفت. وی همچنین پس از نشست با مدیران شرکت پخش فراورده‌های نفتی در مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران حضور یافت.

وزیر نفت پس از پایان نشست در اتاق مدیریت بحران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران و بازدید از مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران در جمع خبرنگاران درباره وضع سامانه هوشمند سوخت توضیح داد: در بخش بالادست صنعت نفت با توجه به پایان تعمیرات اساسی پالایشگاه‌های کشور به جز پالایشگاه فاز ۱۲ پارس جنوبی که فردا پایان می‌یابد، آمادگی مطلوبی برای تأمین سوخت زمستانی وجود دارد.

وی با اشاره به برنامه‌ریزی شرکت‌های ملی گاز و پخش فراورده‌های نفتی برای تأمین سوخت زمستانی اظهار کرد: با توجه به کاهش دمای هوا، مصارف در بخش خانگی به‌صورت جزئی افزایش یافته که از مردم عزیز درخواست می‌کنم در مصرف سوخت صرفه‌جویی کنند.

وزیر نفت با بیان اینکه قیمت گاز برای مشترکان پرمصرف و بدمصرف بدون شک افزایش می‌یابد، تصریح کرد: قیمت گاز برای مشترکانی که در سقف الگو و مطابق جداول شرکت ملی گاز ایران مصرف کنند، همانند گذشته خواهد بود.

اوجی از آمادگی ۱۰۰درصدی وزارت نفت برای تأمین سوخت زمستانی در بخش تولید خبر داد و گفت: هم‌اکنون نزدیک به ۳ میلیارد لیتر سوخت مایع در نیروگاه‌ها و صنایع ذخیره شده که ۴۵۰ میلیون لیتر بیشتر از پارسال است، بنابراین جای نگرانی وجود ندارد. امیدواریم با تلاشی که همکاران ما انجام می‌دهند، زمستان بدون دغدغه‌ای را پشت سر بگذاریم.

بررسی واریز سهمیه جبرانی به کارت‌های سوخت

وزیر نفت از بررسی‌ها برای واریز سهمیه جبرانی به کارت هوشمند سوخت هموطنان، به دستور رئیس‌جمهوری خبر داد.

جواد اوجی همچنین اعلام کرد که به سبب مشکلات به وجود آمده در سوخت‌رسانی، براساس دستور رئیس‌جمهوری، در حال بررسی هستیم که سهمیه‌ای برای هموطنان در پایان ماه به کارت سوخت واریز شود. این سهمیه به خودروهای سواری، موتورسیکلت‌ها، آموزشگاه‌ها و همه وسایل نقلیه‌ای که از کارت سوخت استفاده می‌کنند، تعلق می‌گیرد.

وی افزود: مقدار سهمیه در حال بررسی است که پس از مشخص شدن اعلام و در پایان آبان‌ماه نیز به کارت‌های سوخت واریز خواهد شد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در جریان بازدید نمایندگان مجلس از پارس جنوبی تاکید کرد:

زمستان گاز با حداکثر تعهد در تولید

مشعل عسلویه یا بهتر است بگوییم منطقه پارس جنوبی در ماه‌های اخیر میزبان مدیران ارشد نفتی از وزیر نفت دولت سیزدهم تا معاونان وزیر و همچنین برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی بوده که از کانون مهم این بازدیدها فاز ۱۴ پارس جنوبی بوده است. از جمله مقصدهای محسن خجسته مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران نیز پس از انتصاب در هفته‌های اخیر، پارس جنوبی بود که به همراه برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به آن سفر کرد. حمیدرضا حاجی‌بابایی، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی به همراه جمعی از اعضای این کمیسیون با همراهی مدیران شرکت ملی نفت ایران به‌صورت میدانی از تأسیسات منطقه عسلویه بازدید کردند که این نظارت میدانی کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با هدف بررسی آثار بودجه‌ریزی عملیاتی مورد نیاز استان‌ها طی امسال انجام شده تا بتوان با نگاه استانی، بودجه سال ۱۴۰۱ را پیگیری کرد. پارس جنوبی به عنوان مخزن مشترک گازی میان ایران و قطر است که در حال حاضر از ۴۰۰ حلقه چاه میدان گازی پارس جنوبی، ۳۳۶ حلقه چاه، تولیدی است و بقیه چاه‌ها با آمدن لوله‌های CRA تکمیل می‌شوند. از ۳۹ سکوی پارس جنوبی نیز ۳۷ سکو عملیاتی هستند و دو سکوی طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی باقی‌مانده که براساس برنامه‌ریزی انجام شده، قرار است طی دو سال آینده تکمیل شود.

رقم سرمایه‌گذاری در میدان پارس جنوبی، حدود ۸۰ میلیارد دلار طی ۲۰ سال است. ۱۳ پالایشگاه در پارس جنوبی قرار دارد که هشت پالایشگاه در سایت(۱) تحویل شده و از پنج پالایشگاه سایت (۲) نیز چهار پالایشگاه تحویل بهره‌بردار شده و تنها پالایشگاه فاز ۱۴ باقی‌مانده است. اجرای پروژه فاز ۱۴ به کنسرسیومی متشکل از سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایران، شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران، شرکت ملی حفاری ایران، شرکت مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران، شرکت مدیریت پروژه‌های نیروگاهی ایران (مپنا)، شرکت پایندان و شرکت ماشین‌سازی اراک واگذار شده که مسؤولیت رهبری کنسرسیوم را سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) به عهده دارد. با توجه به اهمیت برداشت سهم ایران از میادین مشترک و محدودیت منابع مالی، در فاز ۱۴ نیز تمرکزی جدی بر تکمیل بخش فراساحل صورت گرفت تا با فراورش گاز این موقعیت در ظرفیت‌های خالی پالایشگاه‌های دیگر پارس جنوبی، هدف اصلی این طرح پیش از تکمیل بخش پالایشگاهی محقق شود. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در سفر به پارس جنوبی با تأکید بر اینکه توسعه در بوشهر باید همگام با توسعه در پارس جنوبی باشد، گفت: زمستان امسال را با حداکثر تعهد خود به تولید گاز سپری می‌کنیم. خجسته‌مهر در جریان بازدید اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی از فاز ۱۴ پارس جنوبی در جمع خبرنگاران با بیان اینکه ما اعتقاد به توسعه متوازن داریم، افزود: در این سفر برای تحقق توسعه فازهای ۱۳، ۱۴، ۲۲ و ۲۴ که مراحل پایانی خود را دنبال می‌کنند، برنامه‌هایی ارائه شد.

وی تصریح کرد: به دنبال این هستیم که زمستان امسال را با تعهد کامل شروع و به پایان برسانیم، همچنین با تکمیل فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲ تا ۲۴ به حداکثر تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی برسیم. حمیدرضا حاجی‌بابایی، رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی هم در حاشیه این بازدید گفت: این سفر بدون شک می‌تواند در کار مجلس و کمیسیون برنامه و بودجه برای برنامه‌ریزی‌های آینده و تخصیص بودجه و حتی اصلاح ساختار بودجه به ما کمک کند.

وی گفت: اینجا (پارس جنوبی) منبع بزرگ گاز است و گازرسانی به همه ملت ایران وابسته به زحمات کارکنان این منطقه است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران شامگاه چهارشنبه (۲۸ مهرماه) در نشستی که با حضور رئیس و جمعی از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی و مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران در منطقه عسلویه برگزار شد، گفت: سناریوهای جبرانی برای تولید گاز طراحی شده است که اگر اجرایی نشود تا چند سال آینده به وارد کننده گاز تبدیل خواهیم شد. او افزود: تا امروز حدود ۸۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در بخش بالادست پارس جنوبی انجام شده و با احتساب فاز ۱۱ و تکمیل فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲-۲۴ حدود ۷.۵ میلیارد دلار به سرمایه‌گذاری در منطقه عسلویه افزوده و به این ترتیب، توسعه اولیه میدان گازی پارس جنوبی تکمیل می‌شود. وی با اشاره به اینکه نفت و گاز، جزو انفال محسوب می‌شوند، بنابراین باید دارایی زیرزمینی کشور را به حداکثر ثروت روزمینی تبدیل کنیم، افزود: دولت به عنوان امانتدار باید بهترین شیوه تولید را که همان تولید صیانتی است، به کار گیرد و با استفاده از فناوری‌های جدید در بخش پایین‌دستی، ذخایر زیرزمینی را به حداکثر ارزش افزوده تبدیل کند و در این مسیر، نیروی انسانی توانمند و با انگیزه، بسیار به ما کمک می‌کند.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه باید اهتمام ویژه‌ای به توسعه منطقه پارس جنوبی داشته باشیم، تصریح کرد: هرگونه اشکالی که در فرایند توسعه و تولید به وجود بیاید، به طور مستقیم به درآمد کشور آسیب وارد می‌کند، از سوی دیگر بازگشت سرمایه در طرح‌های بالادستی میدان گازی پارس جنوبی در کمتر از یک سال محقق می‌شود.

برنامه‌ریزی برای بازگشت ظرفیت تولیدنفت به پیش از تحریم‌ها

خجسته‌مهر، یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم را افزایش ظرفیت تولید نفت‌خام کشور به میزان پیش از تحریم‌ها بیان کرد و گفت: در سال‌های گذشته، به دلایل پرشمار، بخشی از ظرفیت تولید نفت را از دست دادیم و میدان‌های مشترک از برنامه توسعه عقب افتادند.

معاون وزیر نفت، توسعه میدان‌های هیدروکربوری را به دو بخش میدان‌های مشترک و مستقل تقسیم کرد و افزود: مهم‌ترین میدان‌های مشترک کشور در استان خوزستان و در منطقه غرب کارون است که برای توسعه تا چهار سال آینده به ۱۱ میلیارد دلار منابع مالی نیاز دارد.

وی با یادآوری اینکه قرارداد توسعه میدان آزادگان جنوبی در دولت دهم برای تولید روزانه ۳۲۰ هزار بشکه نفت به شرکت چینی واگذار شده بود، اعلام کرد: متأسفانه در دولت یازدهم، این قرارداد به دلایل زیادی محقق نشد که عدم‌النفع حدود ۶ میلیارد دلاری را به همراه داشت.

آغاز مذاکرات برای توسعه مرحله‌دوم میدان یادآوران

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از آغاز مذاکره با طرف چینی برای توسعه فاز دوم میدان یادآوران خبر داد و گفت: هم‌اکنون ظرفیت تولید از این میدان، حدود ۱۱۰ هزار بشکه در روز است و متأسفانه قرارداد توسعه فاز دوم این میدان نیز از سوی دولت یازدهم امضا نشد. خجسته‌مهر به توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی نیز اشاره کرد و افزود: توسعه این فاز در گذشته به شرکت پتروپارس واگذار؛ اما در روزهای ابتدای کار دولت یازدهم با دستور کتبی ملغی شد و اکنون که هشت سال از آن زمان می‌گذرد، توسعه این میدان دوباره به همان شرکت پتروپارس واگذار شده است. درآمد حاصل از توسعه این فاز، حدود ۵ میلیارد دلار سالانه است که جزو مرزی‌ترین فاز با قطر محسوب می‌شود و توسعه آن به ۴.۷ میلیارد دلار منابع مالی نیاز دارد که باید از منابع داخلی تأمین شود، همچنین تکمیل فازهای ۱۳، ۱۴، ۲۲-۲۴ پارس جنوبی نیز بین ۵ تا ۱۰ درصد باقی مانده که تا پایان سال به اتمام خواهد رسید.

سناریوهای جبرانی تولیدگاز روی میز شرکت ملی‌نفت

وی ادامه داد: میدان گازی پارس جنوبی، منبع ۷۰ درصد تولید کشور است و با حفاری چاه‌های جدید، اقدام‌های مهندسی نفت از جمله اسیدکاری و... می‌توان تا حدودی از افت طبیعی تولید جلوگیری کرد؛ اما مهم‌ترین کاری که باید انجام دهیم، احداث ایستگاه‌های تقویت فشار گاز است که اقدامی اساسی به شمار می‌آید. اگر این کار را در بخش دریا انجام دهیم ۲۰ میلیارد دلار و در خشکی به ۱۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز داریم. معاون وزیر نفت با بیان اینکه برای افت تولید از پارس جنوبی، سناریوی جبرانی داریم که اگر انجام ندهیم، سال ۱۴۰۴ وارد کننده گاز خواهیم شد، اظهار کرد: درطرح ضربتی افزایش تولید ۱۰ میدان گازی مناطق نفت مرکزی ایران، طرح توسعه میدان گازی کیش و خط لوله انتقال گاز، طرح توسعه میدان گازی پارس شمالی، طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی، طرح‌های توسعه میدان‌های گازی فرزاد (الف) و (ب)، در مجموع ۳۶۶ میلیون مترمکعب در روز به تولید گاز کشور افزوده می‌شود که در مجموع به ۵۴ میلیارد دلار سرمایه نیاز دارد.

ضرورت توجه به مبحث بهینه‌سازی مصرف انرژی

مدیرعامل شرکت ملی نفت با تأکید بر اهمیت صرفه‌جویی در مصرف گاز، افزود: شرکت ملی نفت تولیدکننده گاز است؛ اما در بحث بهینه‌سازی مصرف انرژی، موارد مهمی مطرح است که باید مدنظر قرار گیرد. خجسته‌مهر بیان کرد: صرفه‌جویی حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعبی گاز می‌تواند به صادرات تبدیل شود و اولویت ما این است که گاز را به زنجیره ارزش تبدیل کنیم. وی با قدردانی از حضور و نقش‌آفرینی کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اظهار کرد: اگر حمایت‌های این کمیسیون نبود، اکنون در این وضع هم نبودیم و امید است این همکاری و همدلی در ادامه مسیر توسعه صنعت نفت تداوم داشته باشد. در این نشست، حمیدرضا حاجی‌بابایی، رئیس و جمعی از اعضای کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی از جمله غلامحسین کرمی، مجتبی رضاخواه، محمدرضا دشتی اردکانی، جعفر قادری، ولی‌الله فرزانه و علیرضا شهبازی به بیان دیدگاه‌های خود در زمینه‌های ساخت داخل، منابع انسانی و به‌کارگیری حداکثری نیروهای بومی در صنایع نفت و گاز پرداختند.

برداشت از پارس جنوبی در اوج ظرفیت

محمد مشکین‌فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس نیز در نشست مشترک با حضور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و جمعی از اعضای کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با تشریح اقدام‌های انجام‌شده در توسعه پارس جنوبی گفت: روزانه ۷۰۰ میلیون مترمکعب از پارس جنوبی، ۲۵۲ میلیون مترمکعب از دیگر میدان‌ها و ۷۰ میلیون مترمکعب از بخش گازهای همراه با نفت تولید می‌شود. وی مقدار برداشت تجمعی گاز غنی از میدان مشترک پارس جنوبی را یکهزار و ۹۹۴ میلیارد مترمکعب بیان کرد و افزود: ارزش محصولات پارس جنوبی در این مدت، ۳۵۹ میلیارد دلار برآورد می‌شود. برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی به اوج ظرفیت رسیده و از تقریبا چهار سال آینده، سالانه به اندازه یک فاز پارس جنوبی افت تولید خواهد داشت.

تا امروز حدود

80

میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در بخش بالادست پارس جنوبی انجام شده است

تداوم سبقت از رقیب قطری

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، میزان برداشت روزانه ایران و قطر از میدان مشترک پارس جنوبی را به ترتیب ۶۲۸ و ۷۰۰ میلیون مترمکعب اعلام کرد و گفت: در بخش فراساحل پارس جنوبی ۳۷ سکوی گازی، ۳۴۰ حلقه چاه، ۳ هزار و ۲۰۰ کیلومتر خط لوله و ۵۰ ردیف عملیاتی در حال بهره‌برداری است. مشکین‌فام با بیان اینکه از ابتدای توسعه این میدان تاکنون ۸۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شده است، افزود: از مجموع ۳۷ سکوی در حال بهره‌برداری، ۱۷ سکوی اصلی با ظرفیت تولید روزانه ۲۸ میلیون مترمکعب گاز و ۲۰ سکوی فرعی با ظرفیت تولید ۱۴ میلیون مترمکعب در روز در خلیج‌فارس نصب شده و به بهره‌برداری رسیده‌اند. وی با بیان اینکه هر یک از سکوهای اصلی این میدان با ظرفیت ۲۸ میلیون مترمکعب، گاز مصرفی حدود یک میلیون خانوار را تأمین می‌کند، افزود: برای هر یک از ردیف‌های دریایی پارس جنوبی (شامل حفاری چاه‌ها، عرشه دریایی و خطوط لوله زیردریایی) نزدیک به یک میلیارد دلار هزینه شده است. مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس تصریح کرد: تمامی سکوها از سوی پیمانکاران ایرانی ساخته و نصب شده‌اند که از جمله آن می‌توان به شرکت‌های صدرا، تأسیسات دریایی، ایزوایکو و صف اشاره کرد. مشکین‌فام، ارزش محصولات هر پالایشگاه پارس جنوبی را روزانه ۱۰ میلیون دلار برآورد کرد و افزود: ارزش محصولات هر یک از پالایشگاه‌های گازی پارس جنوبی ۳.۵ میلیارد دلار در سال برآورد می‌شود که نزدیک به یک درصد تولید ناخالص داخلی است. وی مجموع تولید دیگر محصولات پارس جنوبی را سالانه ۱۲ میلیون تن اتان، ۱۲ میلیون تن گاز مایع (ال‌پی‌جی) و روزانه ۷۰۰ هزار بشکه میعانات گازی اعلام کرد و گفت: عمده میعانات گازی تولیدشده از پارس جنوبی در داخل کشور، به محصولات باارزش تبدیل می‌شود. مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با ابراز نگرانی از وضع تولید گاز پارس جنوبی برای سال‌های آینده گفت: تولید گاز از پارس جنوبی به پیک ظرفیت رسیده است؛ اما پیش‌بینی می‌شود از چهار سال آینده، سالانه به اندازه یک فاز پارس جنوبی (۲۸ میلیون مترمکعب) با افت تولید روبه‌رو شود. مشکین‌فام، تحقق استمرار تولید گاز را نیازمند اجرای دو راهکار حفظ و نگهداشت تولید از پارس جنوبی و توسعه دیگر میدان‌های گازی اعلام کرد و گفت: تاکنون ۱۵ درصد گاز درجای میدان، معادل ۶۲ تریلیون فوت مکعب برداشت شده است و با تأسیسات موجود در پارس جنوبی، می‌توان ۵۰ درصد گاز درجای میدان را که حدود ۲۱۰ تریلیون فوت‌مکعب محاسبه شده، برداشت کرد. وی در پایان، سرمایه مورد نیاز برای توسعه دیگر میدان‌های گازی کشور را ۱۷.۵ میلیارد دلار برآورد کرد و گفت: با سرمایه‌گذاری حدود ۲۰ میلیارد دلار در میدان مشترک پارس جنوبی، برداشت ۷۵ درصدی گاز محقق می‌شود.

تداوم حمایت مجلس از صنعت نفت

حمیدرضا حاجی‌بابایی، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در نشست اعضای کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی گفت: این کمیسیون و مجلس شورای اسلامی، همیشه کمک‌های خوبی برای صنعت نفت انجام داده که تداوم خواهد یافت. عسلویه دارای سرمایه بزرگی است که می‌تواند به تنهایی مشکلات عمده‌ای از کشور را حل کند.

وی با بیان اینکه مجلس و بویژه کمیسیون برنامه و بودجه، تاکنون کمک‌های خوبی به صنعت نفت داده است، افزود: مجلس شورای اسلامی و کمیسیون برنامه و بودجه، نخستین مقوله‌ای که از شما می‌خواهد شفافیت در نفت است. پس از آن اطمینان داشته باشید هر آنچه از ما کمک بخواهید، انجام خواهیم داد. رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس تصریح کرد: باید به بحث نیروی انسانی در صنعت نفت توجه بیشتری داشت. افرادی که در منطقه عسلویه کار می‌کنند، جانشان را کف دستشان گرفته‌اند، بنابراین باید حمایت شوند.

«مشعل» رویکردها و برنامه‌های وزیر نفت در حوزه نیروی انسانی را بررسی می کند

امیدوار به آینده

موضوع نیروی انسانی در صنعت نفت، همیشه از مسائل مهمی بوده که بدون شک در ادوار گذشته هر یک از مسؤولان ارشد در صورت توجه به آن، برگ برنده‌ای در کارنامه کاری به همراه داشتند؛ آنگونه که فراز و نشیب‌های موجود در زمینه نیروهای سطوح مختلف قراردادی، پیمانکاری، رسمی و... وزارت نفت در دهه‌های گذشته، خود مستندی متقن در این مسیر است. از این رو می توان به این موضوع اذعان داشت که جواد اوجی، وزیر نفت دولت سیزدهم، پیش از کسب کرسی این وزارتخانه، برگ برنده‌ای برایش ایجاد شد که به واسطه آن می تواند پایگاهی محکم در رزومه کاری خود ایجاد کند. به این دلیل که کارکنان صنعت نفت، بویژه در بخش‌های اقماری در واکنش به مشکلات صنفی خود، اقدام به اعتراضاتی کردند که این اقدام از پیش از روی کار آمدن دولت سیزدهم با قوت بیشتری ادامه یافت و با این حال، آنان با پایان دولت قبل، به خواسته‌های خود دست نیافتند و روزنه امید را در این دوره دیدند.

آنچه واضح است، ساماندهی و توجه به سرمایه انسانی از اولویت‌های وزارت نفت دولت سیزدهم عنوان شده و در همین باره، وزیر نفت و سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت به کارکنان صنعت نفت اطمینان خاطر داده‌اند که به مسائل کاری و قراردادی آنان رسیدگی می‌شود و تبدیل وضعیت مشمولان ایثارگر و پذیرفته‌شدگان آزمون کارکنان قراردادی نیز مطابق تعهدات داده شده، عملیاتی خواهد شد که در این گزارش، به عملکرد دوره کوتاه وزارت نفت دولت سیزدهم نگاهی گذرا شده است.

اعلام حمایت از کارکنان پس از دریافت رای اعتماد

بدون هیچ تردیدی می توان گفت که جواد اوجی با شنیدن صدای کارکنان صنعت نفت اعلام کرد: کارکنان خدوم آن با درک واقعی از شرایط حساس امروز و با مسؤولیت‌شناسی و ایثار بی‌نظیر، وظیفه خطیر خود را بدرستی انجام دادند. اینجانب تربیت‌یافته دانشگاه صنعت نفت و از جنس جنوب، دیار گرما و شرجی، سختی و صعوبت، علم و عملیات، پژوهش و پژوهشگاه هستم و با گذراندن مراتب کارشناسی و مدیریتی در صف و ستاد، از شمال نفت‌شهر تا جنوب آبادان، از شمال شرق و نواحی غرب گرفته تا دریای نیلگون خلیج فارس، در سخت‌ترین شرایط عملیاتی و اقلیمی یار، همراه و همکار دیرینه شما بوده و خواهم بود و نیک می‌دانم که راهبری این صنعت بزرگ، فقط با قدرشناسی و به مدد توان و آگاهی شما عزیزان و زحمتکشان این مرز و بوم میسر است. من بخوبی بر شأن، منزلت و کرامت شما کارکنان عزیز صنعت نفت وقوف و آگاهی دارم، از این رو موفقیت و لازمه انجام مأموریت ملی صنعت نفت را در گرو توانمند کردن و ارتقای سرمایه انسانی دانسته و آن را به‌عنوان یکی از امور زیربنایی و اولویت‌های اساسی در برنامه‌های ارائه شده خود به مجلس شورای اسلامی تثبیت کرده‌ام. بر هیچ‌کس پوشیده نیست که صنعت نفت، پیشران اقتصاد کشور است و کارکنان خدوم آن با درک واقعی از شرایط حساس امروز و با مسؤولیت‌شناسی و ایثار بی‌نظیر، وظیفه خطیر خود را از بدو پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی تاکنون برای گسترش و تثبیت ارکان اقتصادی و صنعتی میهن اسلامی که مرکز ثقلش این صنعت است، انجام داده‌اند و خدمات و دستاوردهای بی‌بدیل آنان، چونان نگینی درخشان در صحیفه زرین و حق‌جویانه ملت مسلمان و انقلابی ایران خواهد درخشید. اینجانب اگر مورد اعتماد نمایندگان ملت غیور و شریف ایران اسلامی در مجلس شورای اسلامی قرار گیرم، رجاء واثق دارم که با توجه به شأن و منزلت، کرامت، کار و کارایی که شما کارکنان عزیز صنعت نفت دارید و مصداق جهاد فی سبیل الله است و نیز با وحدت و همدلی خواهیم توانست به مدد قدرت بی‌همتای الهی، استفاده از علم و فناوری، رویکردهای صحیح اقتصادی، خرد جمعی، تصمیمات عالمانه و روحیه جهادی و انقلابی به اهداف راهبردی و ماموریت‌های عملیاتی صنعت نفت و تولید ثروت با جهت‌گیری اقتصادی و ایجاد حداکثر ارزش افزوده نایل آییم.

حمایت از کارکنان در جلسه رای اعتماد

باید این نکته را در نظر داشت که اوجی در مقام وزیر پیشنهادی نفت نیز از موضوع کارکنان صنعت نفت غافل نماند و در سخنان خود در جلسه رای اعتماد نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ساماندهی سرمایه انسانی صنعت نفت و تربیت نیروهای متخصص و متعهد، حفظ و نگهداشت سرمایه انسانی صنعت نفت به‌عنوان سربازان خط مقدم اقتصاد کشور را از مسائل راهبردی دانست و بیان کرد: کارکنان صنعت نفت در این سال‌ها با وجود فعالیت‌های جهادی و تولید ثروت برای کشور، در این شرایط تحریم و شیوع ویروس کرونا، مورد بی‌توجهی، بی‌مهری و بی‌تدبیری‌ها واقع شدند و امروز نارضایتی و بی‌انگیزگی در بدنه نیروی انسانی این صنعت وجود دارد. شاهد خروج کارکنان متخصص این صنعت هستیم که در صورت رأی شما نمایندگان به بنده برای رفع این مشکلات اقدام‌های لازم را انجام می‌دهیم. همچنین ساماندهی و توجه جدی به ایثارگران و نیروهای ارکان ثالث و شفافیت و مبارزه با فساد، برنامه دیگر ماست.

جایگاه کارکنان در برنامه وزیر نفت

از سوی دیگر، مرور برنامه‌های ارائه شده از سوی جواد اوجی به مجلس شورای اسلامی، بیانگر توجه ویژه او به موضوع نیروی انسانی است که در سرفصل آن، می‌توان مواردی مهم در این خصوص یافت. به عنوان نمونه، اوجی در سرفصلی با عنوان اقدامات اساسی و فوریت دار در مجموعه وزارت نفت، از به کارگیری مدیران لایق، توانمند و دارای روحیه جهادی و توجه جدی به نیروی انسانی سخن گفته است. همچنین در سرفصل دیگری با عنوان اهمیت دادن و ساماندهی منابع انسانی و تربیت نیروهای متخصص و متعهد، برنامه‌های خود در این زمینه را مشتمل بر برنامه اقدام فوری در حوزه منابع انسانی برای شناسایی و رفع چالش‌های اساسی در این حوزه، جلب رضایت و انگیزش شغلی کارکنان، استفاده از مدیران توانمند، کارآمد، متعهد، متخصص و فساد ستیز با حفظ نظام شایسته‌سالاری، ساماندهی قالب‌های قراردادی متعدد فعلی از جمله مدت معین، مدت موقت و پیمانکاری، بهبود معیارها و روز آمدی روش‌های گزینش منابع انسانی به منظور جذب نیروی توانمند، متعهد و شایسته، الزام به انجام انتصابات مبتنی بر شناسایی توانمندی‌های فردی، حرفه‌ای و ...، حفظ و ارتقای سطح کارایی و اثربخشی مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی صنعت نفت، ایجاد انگیزه برای نیروی انسانی صنعت نفت و شفاف‌سازی آینده شغلی، مشارکت و همکاری مدیران حوزه‌های مختلف منابع انسانی با مدیریت ارشد سازمان‌ها، جذب نیروهای با ماهیت کارشناسی و مهارتی در وزارت نفت و شرکت‌های تابعه با هدف جبران کمبود نیروی انسانی متخصص و جانشین پروری، جوانگرایی، نخبه‌پروری و تداوم جذب و ساماندهی فرایند دانش آموختگان ممتاز دانشگاه‌ها و اصلاح هرم نیروی انسانی کارکنان صنعت نفت، توسعه طرح‌های آموزش نیروی انسانی در حوزه‌های مختلف فنی و غیرفنی، استقرار مدیریت دانش و مستند کردن تجارب مدیران در حال بازنشسته شدن، بازنگری و اصلاح ساختار سازمانی وزارت نفت و سازمان‌های حاکمیتی و تصدی‌گری بالادستی و پایین‌دستی، به‌کارگیری نیروهای متعهد، متخصص و فسادستیز در صنعت نفت، حفظ و نگهداشت سرمایه انسانی ارزشمند در صنعت نفت به عنوان سربازان خط مقدم اقتصادی کشور و به منظور راهبری و انجام مأموریت‌های مهم اکتشاف، توسعه، تولید، فراورش، توزیع و ... در بخش‌های بالا، میان و پایین‌دستی صنعت نفت اشاره شده است.

سفرهای مهم اوجی و توجه به کارکنان

جواد اوجی، پس از اخذ رای اعتماد وزارت نفت از مجلس شورای اسلامی در همان روزهای نخست، به پارس جنوبی رفت و در سخنانی کار در صنعت نفت و گاز کشور را مصداق بارز خدمتگزاری دانست و ضمن قدردانی از کارکنان صنعت نفت گفت: نیروی انسانی، سرمایه اصلی صنعت نفت است که اگر مورد بی‌مهری قرار گیرند، بهره‌وری آنان کاهش می‌یابد، بویژه در مناطق عملیاتی. او در بازدید از بخش‌های مختلف صنعت نفت از جمله پارس جنوبی، پالایشگاه تهران، غرب کارون، دکل‌های حفاری و ... در گفت‌وگوی رودررو با کارکنان، حرف‌ها و مطالبات آنها را شنید تا در فرصت مناسب آنها را مورد رسیدگی و توجه قرار دهد. حضور میدانی و گفت‌وگو با کارکنان صنعت نفت باز تاب فراوانی در میان کارکنان داشت. آنچه باید بدانیم، طبق اعلام جواد اوجی که در جمع مردم شهرستان جم بیان داشت، صنعت نفت هم‌اکنون دارای ۶۱ هزار نیروی رسمی، ۴ هزار نیروی مدت‌معین، ۳۴ تا ۳۵ هزار نیروی مدت‌موقت و ۱۰۵ هزار نفر نیروی ارکان ثالث است، سیاست همه دولت‌ها بر این بوده که دولت باید چابک باشد و با توجه به ظرفیت‌ها، سمت‌ها و ساختار که در هر سازمان یا وزارتخانه‌ای دیده شده در مقابل آن نفر جذب شده است. او همچنین با اشاره به دستور خود مبنی بر احیای ۱۰ هزار سمت سازمانی حذف شده، افزود: بخش زیادی از کارکنان قرارداد مدت موقت که در صف انتظار بودند، بر حسب صلاحدید و تحت بررسی کمیته‌ای که همه به عدالت عمل خواهند کرد، جذب خواهند شد. وی درباره تبدیل وضعیت نیروهای قرارداد مدت‌موقت به مدت‌معین با توجه به احیای ۱۰ هزار سمت افزود: بر حسب عدالت تیمی که برای بررسی این موضوع تعیین کرده‌ایم و به آن اعتقاد داریم، نقل و انتقال‌ها انجام خواهد شد.

دستورها و ابلاغیه‌های مرتبط با کارکنان

مروری بر کارنامه جواد اوجی در دوره کوتاه عمر فعالیت او بیانگر آن است که توجه به مقوله نیروی انسانی، تنها به اظهار نظرهای وزیر نفت که به آن پرداخته شد، محدود نبوده و نگاهی گذرا به اقدام های انجام شده از گام‌های عملی او در این مسیر حکایت دارد. جواد اوجی در تاریخ ۲۱ شهریورماه با صدور حکمی، مهدی علی‌مددی را به‌عنوان سرپرست معاونت وزیر در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی منصوب کرد تا انتصاب سریع او، کارکنان را برای روزهایی بهتر امیدوار کند. اوجی در پیام خود نوشت: «امید است با اتکال به الطاف خداوند متعال در انجام امور محوله برای ساماندهی نیروی انسانی و پیگیری جدی و مؤثر ابلاغیه‌های اخیر در این حوزه تا حصول نتیجه موفق و مؤید باشید.» با این انتصاب، نشست کارگروه منابع انسانی وزارت نفت با حضور مهدی علی‌مددی، سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت روز یکشنبه (۲۸ شهریورماه) برگزار شد. مهدی علی‌مددی، سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت در سخنان خود اشاره کرد که در چارچوب برنامه ساماندهی وضع پرداخت فوق‌العاده‌های کارمندان قراردادی مدت‌موقت، در سال ۹۹ مصوبه شورای اداری و استخدامی صنعت نفت مبنی بر پرداخت بعضی از فوق‌العاده‌ها به نیروهای قراردادی مدت‌موقت تصویب شد که حسب شرایط همسان نوع برنامه کاری، شرح فعالیت، وظیفه محوله، محیط کار و خدمت، مواردی از آنها در شماری از شرکت‌های اصلی اجرایی نشده بود. با پیگیری‌های معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی، موضوع به‌صورت مکانیزه و سیستمی به مرحله اجرا رسید و اصلاحات اعمال شده از اول شهریور سال ۱۳۹۹ قابل اجرا و پرداخت است.

لغو منابع انسانی دوره گذشته

وزیر نفت در تاریخ ۱۷ شهریورماه با صدور ابلاغیه‌ای، خواستار توقف اقدام‌های اجرایی و لغو بعضی از ابلاغیه‌های مربوط به حوزه منابع انسانی شد و طی آن نوشت: «شایسته است در اسرع وقت نسبت به لغو و توقف اقدام‌های اجرایی مربوط به ابلاغیه‌های مشروحه ذیل با نظر داشتن ملاحظات مرقوم حسب مورد اقدام لازم معمول شود.»

احیای سمت‌های سازمانی

جواد اوجی، وزیر نفت، ۹ مهرماه در جریان سفر به گچساران، در نشست مردمی شورای اداری این شهرستان به برنامه وزارت نفت برای احیای سمت‌های سازمانی اشاره کرد و گفت: در دولت گذشته، ۱۰ هزار سمت در صنعت نفت حذف شد که این خود، چالشی بزرگ در مسیر تحقق فعالیت‌های صنعت نفت است. سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت نیز در تاریخ ۱۱ مهر، از برنامه‌ریزی برای احیای ۱۰ هزار سمت سازمانی حذف‌شده در سطح صنعت نفت خبر داد و گفت: عمده اقدام‌های زیربنایی به این منظور انجام شده و احیای این سمت‌ها در شرف نهایی شدن است. علی‌مددی به رویکرد وزیر نفت درباره به کارگیری نیروهای بومی در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه در صنعت نفت نیز اشاره و عنوان کرد: معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت، همه تلاش و تمهیدات لازم را به‌کار خواهد بست تا استفاده حداکثری صنعت نفت از نیروهای بومی در سطح استان‌ها با دریافت مجوزهای لازم محقق شود.

رفع موانع پیش روی جذب نیروی انسانی

۲۴ شهریور نیز سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت با اشاره به نگاه مثبت وزارت نفت دولت سیزدهم نسبت به جذب نیروهای انسانی در قالب قراردادهای کاری موجود گفت: کارکنان قراردادی مدت‌موقت و مشمولان ایثارگر صنعت نفت اطمینان خاطر داشته باشند که تعهدهای مرتبط با تبدیل وضعیت این کارکنان، پس از تکمیل بررسی‌های لازم و صحت‌سنجی، اجرایی می‌شود. تعهدهایی نسبت به تبدیل وضعیت بخشی از کارکنان صنعت نفت وجود دارد که تبدیل وضعیت پذیرفته‌شدگان آزمون قراردادی مدت موقت و تبدیل وضعیت مشمولان ایثارگر از جمله آنهاست.

اصلاح شیوه‌نامه‌های حوزه منابع انسانی بادستور وزیر نفت

افزون بر مواردی که به آن پرداخته شد، نتایج بررسی و اصلاح ابلاغیه‌ها و شیوه‌نامه‌های حوزه منابع انسانی که با دستور وزیر نفت در دستور کار قرار گرفته بود، از سوی مدیر کل تدوین و هماهنگی مقررات اداری و استخدامی به مدیران منابع انسانی شرکت‌های اصلی و ستاد، همچنین رؤسای دانشگاه صنعت نفت، پژوهشگاه صنعت نفت، مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی و صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت ابلاغ شد. از جمله بندهای این ابلاغیه می‌توان به برآورد و پیشنهاد نیازهای نیروی انسانی، برآورد نیروی انسانی از سوی شرکت‌ها با توجه به پیش‌بینی تعداد بازنشستگان در سال‌های آتی، ممنوعیت استخدام و به‌کارگیری و جذب نیروی انسانی (رسمی، پیمانی، مدت معین و مدت موقت) ممنوعیت مأموریت و جابه‌جایی نیروهای قرارداد مدت معین/ موقت برآورد نیروی انسانی مورد نیاز و اقدام برای اخذ مجوز جذب نیروی انسانی جدید در چارچوب ماده (۹) آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت و از طریق آزمون سراسری جذب انبوه (پیمانی/ رسمی) انجام شود. براساس این ابلاغیه، ممنوعیت گسترش تشکیلات اداری و ایجاد و افزایش سمت‌های سازمانی جدید به استثنای موارد منوط به موافقت وزیر، تغییرات در سقف سمت‌های سازمانی در سطح شرکت اصلی بلامانع است. همچنین عدم به‌کارگیری نیروی قرارداد مدت موقت و معین جدید کماکان به قوت خود باقی است و جابه‌جایی و انتقال نیروهای قرارداد مدت معین/ موقت بین شرکت‌ها یا معاونت‌ها و واحدهای مستقل ستادی (با رعایت عدم انتقال به استان‌های تهران و البرز) پس از موافقت مدیر توسعه منابع انسانی شرکت اصلی ستاد انجام شود. موضوع مهمی که این ابلاغیه تصریح کرده بود، اینکه جذب فارغ‌التحصیلان گروه (الف) دانشگاه صنعت نفت که در آزمون ارزیابی مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت شرایط لازم را احراز نکرده و مردود شده‌اند، می‌توانند در آزمون‌های سراسری جذب انبوه شرکت کنند. همچنین عدم افزایش نیروهای پیمانکاری با راهکارهای کنترل کمیت نیروی انسانی شرکت‌های پیمانکاری، با همکاری واحدهای امور سازمانی/ مدیریت‌های مالی و توسعه منابع انسانی شرکت‌ها مورد بررسی و اقدام قرار گیرد و ممنوعیت ایجاد سمت‌های اقماری (به استثنای موارد اضطراری با مجوز وزیر)/ ممنوعیت پرداخت فوق‌العاده و حق مأموریت شاغلان اقماری، ایجاد سمت اقماری در جزایر، سکوها و مناطق اقماری فعلی و سایر مناطق عملیاتی اقماری پذیر با رعایت سقف سازمان مربوطه و طی فرایند تصویب‌خواهی سازمان اقماری بلامانع است. پرداخت فوق‌العاده مأموریت به شاغلان برنامه طرح اقماری براساس مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارمندان صنعت نفت در این خصوص بلامانع است. تسریع در اجرای قانون مزبور به ترتیب با استفاده از ظرفیت سمت‌های بلاتصدی، احیای سمت متناسب با افراد مشمول یا ایجاد سمت قائم به شخص، ساماندهی وضعیت پرداخت حقوق و مزایای نیروهای قرارداد مدت موقت، تعدیل مدرک تحصیلی، دستورعمل اجرایی برخورداری فرزندان پسر کارمندان شاغل و بازنشسته (بالای ۲۲ سال) از خدمات بهداشت و درمان صنعت نفت، مقررات بازنشستگی پیش از موعد بر مبنای تقاضای شخصی کارمند، آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه صنعت نفت/ پژوهشگاه صنعت نفت/ مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، بخش دیگری از مواردی بود که به آن پرداخته شد.

کارکنان قراردادی مدت‌موقت و مشمولان ایثارگر صنعت نفت اطمینان خاطر داشته باشند که تعهدهای مرتبط با تبدیل وضعیت این کارکنان، پس از تکمیل بررسی‌های لازم و صحت‌سنجی، اجرایی می‌شود

حمایت از بازماندگان متوفیان غیررسمی حوادث ناشی از کار در صنعت نفت

سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت ۱۴ مهر از موافقت وزیر نفت با پیشنهاد حمایت و تقویت بنیه مالی بازماندگان متوفیان غیررسمی حوادث ناشی از کار در صنعت نفت خبر داد و گفت: به این منظور، ماهانه مبلغی با عنوان کمک‌هزینه معیشت به بازماندگان واجد شرایط کارگران غیررسمی فوت‌شده پرداخت می‌شود.

رسیدگی میدانی به کارکنان با دستور وزیر

پیرو وعده اخیر وزیر نفت مبنی بر اعزام گروه کارشناسی به استان بوشهر، هیأتی ۱۲ نفره به ریاست مدیرکل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری وزارت نفت برای بررسی مسائل شغلی، قراردادی و معیشتی کارکنان غیررسمی صنعت نفت راهی بوشهر شدند. جواد اوجی، وزیر نفت در سفر اخیر خود به استان بوشهر، در جمع مردم شهرستان جم حضور یافت و پس از استماع دیدگاه‌های مردمی اعلام کرد که گروهی را برای بررسی بحث معیشت و قراردادهای کارکنان حجمی در بخش‌های مختلف صنعت نفت اعم از بخش خدماتی، پالایشگاهی و تعمیراتی به این استان اعزام کند. حال در شرایطی که هنوز یک هفته از وعده وزیر نفت نگذشته بود، با هماهنگی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت، هیأتی ۱۲ نفره متشکل از نمایندگان شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی به ریاست مدیرکل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری منابع انسانی راهی بوشهر شده‌اند تا به مشکلات کارکنان رسیدگی کنند.

ساماندهی پرداخت فوق‌العاده‌های کارکنان قراردادی مدت‌موقت

وضع پرداخت فوق‌العاده‌های کارکنان قراردادی مدت‌موقت وزارت نفت با ابلاغ اداره کل تدوین و هماهنگی مقررات اداری و استخدامی و پیگیری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت، ساماندهی شد.

مهدی علی‌مددی، سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت در این زمینه توضیح داد: در چارچوب برنامه ساماندهی وضع پرداخت فوق‌العاده‌های کارمندان قراردادی مدت‌موقت، در سال ۹۹ مصوبه شورای اداری و استخدامی صنعت نفت مبنی بر پرداخت بعضی از فوق‌العاده‌ها به نیروهای قراردادی مدت‌موقت تصویب شد که حسب شرایط همسان نوع برنامه کاری، شرح فعالیت، وظیفه محوله، محیط کار و خدمت، مواردی از آنها در شماری از شرکت‌های اصلی اجرایی نشده بود. با پیگیری‌های معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی، موضوع به‌صورت مکانیزه و سیستمی به مرحله اجرا رسید و اصلاحات اعمال‌شده از اول شهریور سال ۱۳۹۹ قابل اجرا و پرداخت است.

تکمیل فرایند جذب مشمولان ایثارگر تا پایان سال

تعداد مشمولان بند «و» ماده ۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه در وزارت نفت حدود ۵ هزار نفر هستند که با وجود محدودیت‌های بودجه‌ای، وزیر نفت با نگاهی مثبت، تبدیل وضعیت تمام مشمولان را لازم‌الاجرا خوانده است. طبق اعلام مددی، بخش عمده کارها برای تبدیل وضعیت این کارکنان انجام شده و به‌منظور تکمیل فعالیت‌ها، (۲۴ شهریورماه) نشستی با مدیران منابع انسانی در سطح وزارت نفت خواهیم داشت و در تلاشیم با تدوین سازوکارها و رفع موانع پیش رو، این فرایند را نیز تا پایان سال نهایی کنیم و به سرانجام برسانیم و به همه تعهدهای صنعت نفت در این موضوع عمل کنیم. همچنین بررسی درباره حدود ۱۷۰۰ نفر پذیرفته شده آزمون کارکنان قراردادی مدت موقت در حال انجام است و پس از صحت‌سنجی شرایط افراد و نیازسنجی، پذیرفته‌شدگان برای مصاحبه دعوت می‌شوند تا فرایند جذب آنان در قالب قرارداد مربوطه تکمیل شود.

برنامه‌ریزی برای جذب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی

با توجه به بازنشستگی بخش قابل توجهی از کارکنان صنعت نفت طی چهار تا پنج سال آینده، برنامه‌های مناسب دیگری نیز در خصوص جذب تدارک دیده شده که در این زمینه، برگزاری آزمون استخدامی نیز دوباره در دستور کار قرار می‌گیرد تا با ایجاد انگیزه در فارغ‌التحصیلان دانشگاهی امیدوار به کار در صنعت نفت، از ظرفیت بازار کار جامعه علمی کشور در مسیر اعتلای این صنعت به‌نحو بهینه‌تری بهره‌مند شوند. با توجه به تنوع و تعدد مشکلات و مطالبات کارکنان صنعت نفت در رده‌های مختلف قرارداری، بدون شک مسیری سخت و حساس پیش‌روی وزیر نفت قرار دارد که با توجه به اولویت‌بخشی به این مساله طی دوره کوتاه فعالیت جواد اوجی، می‌توان امیدوار به مرتفع شدن بخش مهمی از آنها در ۱۰۰ روز فعالیت او بود.

توسعه پایدار با گسترش صنایع تکمیلی محقق خواهد شد

ایجاد ارزش افزوده از مسیر صنایع تکمیلی پتروشیمی

واقعیت آن است که ایران، عمده محصولات صنایع تکمیلی پتروشیمی را از کشورهایی همچون امارات متحده، کره جنوبی و چین وارد می کند، این در حالی است که اغلب این کشورها واردکننده محصولات اولیه پتروشیمی از ایران هستند. به همین دلیل سرمایه گذاری و استفاده از فناوری در توسعه صنایع تکمیلی ایران، یک ضرورت اجتناب ناپذیر این صنعت به شمار می آید. جواد اوجی، وزیر نفت دولت سیزدهم، کاهش خام‌فروشی و ایجاد ارزش افزوده صنایع پایین‌دستی بویژه در صنایع پتروشیمی را یکی از راه‌های دور زدن و خنثی‌سازی تحریم‌ها می‌داند؛ چراکه سبب تبدیل نفت خام به فراورده با ارزش افزوده بالاتر می‌شود. در حال حاضر، حجم وسیعی از محصولات پتروشیمی به صورت خام صادر می‌شود. حدود ۹۰ درصد از صادرات ایران را نفت و مواد اولیه از جمله محصولات پتروشیمی تشکیل می‌دهد و بخش زیادی از واردات، صرف کالاهای نهایی مصرفی می‌شود. ایران، عمده محصولات صنایع تکمیلی پتروشیمی را از کشورهایی همچون امارات متحده، کره جنوبی و چین وارد می کند. این در حالی است که اغلب این کشورها واردکننده محصولات اولیه پتروشیمی از ایران هستند.

در واقع ما ماده‌ای را با سرمایه‌گذاری سنگین تولید؛ اما ارزان صادر کرده و تبدیل شده آن ماده به کالای مصرفی را با ارزش بالاتر از همان کشورها وارد می‌کنیم. نکته قابل توجه این است که سهم صنعت پتروشیمی از اشتغال حدود ۱.۲ درصد از بخش صنعتی کشور است، در حالی که صنایع کوچک و متوسط که خیلی هم به چشم نمی‌آیند ۷۵ درصد در اشتغال صنعتی کشور سهم دارند و اگر محصولات پتروشیمی که با گاز ارزان و یارانه‌ای تولید می‌شود، به جای صادرات در همان شکل اولیه، در صنایع متوسط و کوچک مرحله به مرحله فرآوری تا به کالای نهایی مصرفی تبدیل شود، در هر مرحله به ارزش قیمتی آن ماده افزوده شده و به بیش از ۳-۴ برابر حالت اول می‌رسد و اشتغالزایی گسترده‌ای در ایران ایجاد خواهد شد.

سیاست دولت سیزدهم، تامین سرمایه مورد نیاز صنعت پتروشیمی از طریق بازار پول و سرمایه کشور یا ابزار نوین تامین مالی است؛ چرا که برای ایجاد صنایع پتروشیمی، به سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی سنگین نیاز است.

توسعه صنایع پایین دستی با محور بخش خصوصی

بخش خصوصی در صنعت پتروشیمی ایران، یکی از ارکان توسعه این صنعت رو به رشد به شمار می‌رود و افزایش سطح همکاری‌ها میان بخش خصوصی با شرکت ملی صنایع پتروشیمی و افزایش همگرایی میان بخش‌های بالا دستی و پایین دستی، می‌تواند هدف‌های پیش‌بینی شده برای تحقق اقتصاد مقاومتی را بویژه در صنعت ارزش آفرین پتروشیمی محقق کند، از این رو برای دستیابی به اهداف تعیین شده در این بخش، باید از تمام ظرفیت‌های موجود در بخش خصوصی بهره گرفت تا بتوان زنجیره ارزش را با هدف توسعه متوازن تکمیل کرد.

همچنین با ورود سرمایه‌گذاری‌های جدید خارجی، همگام با انتقال دانش فنی و فناوری‌های کارآمد و روز جهان، می‌توان در آینده نزدیک به هدف‌های پیش‌بینی شده در مسیر توسعه صنعت پتروشیمی ایران دست یافت. باید به این مساله هم توجه داشت که جمهوری اسلامی ایران از جمله کشورهایی است که تمام زیرساخت‌ها، ابزارها، ظرفیت‌ها و منابع مورد نیاز برای داشتن یک صنعت پتروشیمی سودآور را در اختیار دارد و سال‌هاست که صنعت پتروشیمی ایران، با وجود تمام چالش‌های موجود بویژه در دوران تحریم، به دنبال توسعه متوازن و تکمیل زنجیره ارزش است. هم اکنون تنها ۳۰ درصد از ظرفیت موجود در واحدهای تولیدی در حوزه صنایع تکمیلی پتروشیمی فعال هستند که با توجه به برنامه‌های جواد اوجی، وزیر نفت در این زمینه، به نظر می‌رسد در سال‌های آتی شاهد توسعه فعالیت‌های صنایع تکمیلی در ایران خواهیم بود.

پتروشیمی، دروازه‌ای به سوی قطع خام‌فروشی

بر اساس برنامه‌های وزیر نفت در بخش پتروشیمی، افزون بر سرمایه‌گذاری‌های جدید و تکمیل طرح‌های در دست ساخت، نه تنها شاهد فاصله گرفتن از خام فروشی محصولات خواهیم بود؛ بلکه سبد کالاهای صادراتی پتروشیمی هم متنوع می‌شود.

در این میان، افزون بر تلاش برای ساخت و تکمیل طرح‌های بالادستی و نیز افزایش ظرفیت تولید در این بخش، باید گفت که صنایع پایین دستی پتروشیمی، بهترین و مناسب ترین جایگزین صادرات نفت خام و نیز محصولات بخش بالادست پتروشیمی است و از آنجا که ارزآوری مطلوبی را به همراه دارد، باید توسعه آن بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

البته روند توسعه صنعت پتروشیمی بر مبنای تکمیل زنجیره ارزش آغاز و بر این مبنا اجرای ۳۳ طرح با عنوان «طرح‌های پیشران» تعریف شده که هدف اصلی این طرح‌ها، استفاده از خوراک‌های متنوع صنعت پتروشیمی در طول زنجیره ارزش و با هدف فعال‌سازی صنایع کوچک و پارک‌های صنعتی و شیمیایی است.

بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، با اجرای طرح‌های پیشران در ۶ زنجیره متنوع، حدود ۳.۵ میلیون تن خوراک به صنایع تکمیلی اختصاص می‌یابد.

براساس برنامه‌های تعریف شده در سال ۱۴۰۴، میانگین ارزش محصولات پتروشیمی نسبت به هم‌اکنون افزایش چشمگیری یافته و زنجیره توسعه صنعت پتروشیمی به سمت تولید محصولات راهبردی و مورد نیاز در صنایع داخلی پایین دستی پتروشیمی، افزایش ظرفیت صادراتی و تأمین ارز مورد نیاز کشور ادامه یابد.

توسعه شهرک‌های تخصصی پتروشیمی

ساخت و توسعه شهرک‌های تخصصی پتروشیمی که در دستور کار شرکت ملی صنایع پتروشیمی و سازمان شهرک‌های صنعتی ایران قرار داشت، می‌تواند زمینه ساز رشد و توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی قرار گیرد؛ هرچند که بتازگی و بر اساس توافق‌های انجام شده، صنایع پایین دستی در شهرک‌های صنعتی، مستقر خواهند شد و به صورت مستقل فعالیت نخواهند کرد.

شهرک‌های صنعتی، تمام مزیت‌های مورد نیاز را برای حضور صنایع پایین دستی پتروشیمی دارند و با توسعه این شهرک‌ها بویژه در استان‌های مرزی، می‌توان توسعه صنعت پتروشیمی را در کشور شتاب بخشید.

استان‌های مرزی ایران، به دلیل وجود بازارهای مناسب و وجود تقاضا از سوی کشورهای همسایه، قابلیت جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید و توسعه شهرک‌های تخصصی پتروشیمی با هدف توسعه صنایع تکمیلی را دارند.

ایران به علت موقعیت منطقه‌ای مناسب می‌تواند کالاهای ساخته شده از صنایع تکمیلی پتروشیمی را به کشورهای اطراف خود با بازاری حدود ۶۰۰ میلیون نفر صادر کند.

در این میان باید در نظر داشت که استان‌های مرزی، نقش ویژه‌ای در توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی دارند و با تقویت بازارچه‌های مرزی و ایجاد مناطق ویژه صادراتی، افزون بر افزایش ضریب امنیت ملی می‌توان روند صادرات صنایع تکمیلی را گسترش داد.

با توجه به تاکید مقام‌های عالی کشور بویژه مدیران صنعت نفت، توسعه پایدار با گسترش صنایع تکمیلی محقق خواهد شد و صنایع می‌توانند از تولیدات واحدهای میان دستی و تکمیلی پتروشیمی در مسیر توسعه اقتصادی کشور استفاده کنند.

دورخیز ایران برای جلوگیری از خام‌فروشی

برنامه ششم توسعه صنعت پتروشیمی با هدف توسعه پایدار و متوازن، تدوین شده و در این مسیر با کاهش خام فروشی، برنامه‌های مدونی برای توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی اندیشیده شده است. بدون تردید پرهیز از خام فروشی و تکمیل زنجیره ارزش در صنعت پتروشیمی به علت زیرساخت‌های موجود می‌تواند در توسعه این صنعت ارزش آفرین یک مزیت به شمار آید که با یک برنامه منسجم، رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده میسر خواهد شد.

در این میان نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد، آن است که با توجه به آمایش سرزمین و پراکندگی صنایع بالادستی پتروشیمی در سراسر کشور، زمینه مناسبی برای توسعه صنایع تکمیلی به وجود آمده و سرمایه‌گذاری در این بخش می‌تواند یک سرمایه‌گذاری مطمئن و سودآور باشد.

از سوی دیگر، ماموریت اصلی اقتصاد ایران برای ۱۰ سال آینده، اشتغالزایی، ایجاد رفاه برای مردم و افزایش اقتدار اقتصادی کشور است و صنعت پتروشیمی چه در بخش بالادست و چه در صنایع تکمیلی، سهم عمده‌ای در تحقق این اهداف خواهد داشت.

حمایت از کسب و کارهای بومی

اقدامات وزارت نفت در حوزه مسؤولیت اجتماعی با پیشتازی صنعت پتروشیمی ادامه دارد

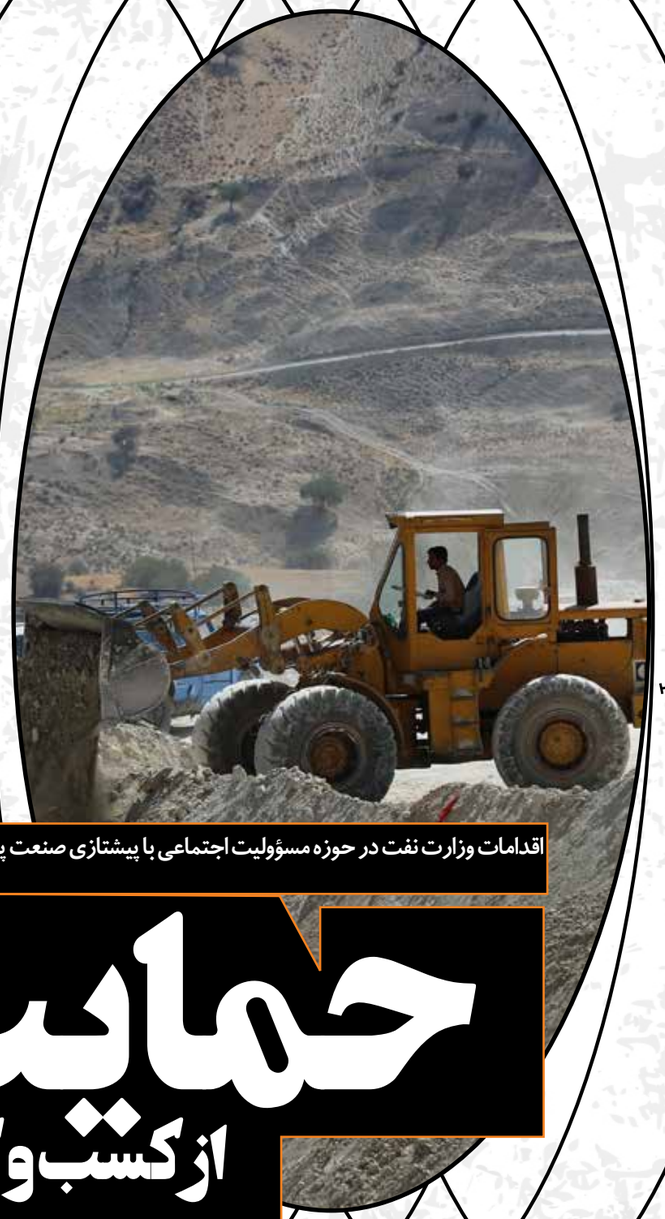

پوشش همه جانبه محورهای پنجگانه مسؤولیت اجتماعی

مشعل | توجه به مسؤولیت‌های اجتماعی از جمله‌اولویت‌های صنعت‌نفت‌به‌شمار می‌آید و در تحقق این سیاست‌ها پیشتاز و فعال بوده و در این مسیر با تدوین و اجرایی کردن برنامه‌های تعریف شده، توانسته است تا حد زیادی به مناطق همجوار تاسیسات نفتی خدمات رسانی کند. از سوی دیگر، وزارت نفت به دلیل انتظاراتی که در اذهان عمومی وجود داشته و دارد، در دهه‌های گذشته همواره در معرض مطالبات مرتبط و غیر مرتبط با صنعت نفت بوده است. در این شرایط، مجموعه نفت تلاش کرده تا حد امکان در هماهنگی و همراهی با سایر مراجع و مسؤولان استانی و محلی، نیازها و خواسته‌های مردم محلی و منطقه را بر طرف کند. این اقدامات و رویکرد وزارت نفت در زمینه مسؤولیت اجتماعی به حدی بوده که ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور، رویه وزارت نفت در تخصیص اعتبار به طرح‌های مسؤولیت اجتماعی را مثبت ارزیابی کرده است. در این میان، شرکت‌های پتروشیمی در بین زیرمجموعه‌های صنعت نفت، جزو پیشتازان و سرگروه‌ها در حوزه مسؤولیت اجتماعی و رسیدگی به جوامع محلی و ایجاد زمینه‌های شغلی بوده و هستند. پتروشیمی‌ها که بخش قابل توجهی از آنها دیگر کاملا خصوصی‌اند، بخش مشخصی از درآمد سالانه خود را برای اقدامات مرتبط با حوزه مسؤولیت اجتماعی به شکل مجزا و متناسب با نیاز منطقه ای که در آن حضور دارند، قرار داده‌اند. علاوه بر این در مناطقی مثل ماهشهر که تعدادی از مجتمع‌های پتروشیمی حاضر هستند، شورای راهبردی مسؤولیت اجتماعی منطقه را تشکیل داده‌اند.

شرکت صنایع پتر و شیمی خلیج‌فارس، چندی قبل طرح‌های خدمات‌محور خود در عسلویه و ماهشهر را اعلام و در راستای آن قراردادها و تفاهمنامه‌هایی را به امضا رساند. تأمین مالی این پروژه‌ها در ماهشهر از سوی شرکت‌های بندر امام، اروند، شهید تندگویان، بوعلی، فجر انرژی خلیج‌فارس، خوزستان و کارون انجام می‌شود. همچنین عاملیت این اقدامات از سوی شرکت عملیات غیرصنعتی ماهشهر و ره‌آوران فنون پتروشیمی در ماهشهر و در عسلویه نیز از سوی شرکت‌های پارس، نوری و مبین انرژی خلیج فارس و با عاملیت شرکت عملیات غیر صنعتی پازارگاد اجرا خواهد شد. در طرح حمایت از تحصیل دانش‌آموزان مستعد در منطقه عملیاتی ماهشهر در سال تحصیلی گذشته ۳۸۲ دانش‌آموز تحت پوشش طرح قرار گرفتند و با توسعه طرح در سال تحصیلی جاری، تعداد ۱۷۷ دانش‌آموز به این تعداد اضافه شدند. با گسترش و توسعه طرح توانمندسازی دانش‌آموزان به منطقه عملیاتی عسلویه، شرکت‌های تأمین‌کننده مالی گروه در عسلویه از طرح حمایت کردند و پس از انجام فرایندهای شناسایی و انتخاب، ۲۴۰ دانش‌آموز در این منطقه تحت پوشش طرح قرار گرفتند. همچنین از سال گذشته تاکنون، در مجموع ۸۰۰ دانش‌آموزان مناطق عملیاتی ماهشهر و عسلویه تحت پوشش طرح توانمندسازی دانش‌آموزان مستعد قرار گرفته‌اند و از خدمات این طرح بهره‌مند خواهند شد. در حال حاضر طرح تأسیس کانون‌های تخصصی تحکیم و تعالی خانواده برای دومین سال متوالی در ۵۵ کانون فرهنگی مناطق عملیاتی ماهشهر و عسلویه در حال اجراست. در این طرح که طی ۱۷ مرحله برنامه‌ریزی و با همکاری ۲۰۰ نفر از ارکان اجرایی شامل مشاوران، همیاران و نیز مدیران و کارشناسان اجرایی به مرحله اجرا گذاشته شده، سال گذشته ۳۳۰۰ نفر از جوانان جامعه محلی منطقه ماهشهر در مجموعه در برنامه‌های تحکیم و تعالی خانواده شرکت کرده‌اند. در منطقه عملیاتی عسلویه شامل چهار شهرستان عسلویه، کنگان، جم و دیر که این طرح برای نخستین سال با پشتیبانی و تعهد مالی سه شرکت پتروشیمی پارس، نوری و مبین انرژی خلیج‌فارس و با حمایت حوزه‌های علمیه چهار شهرستان، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی عسلویه، ادارات تبلیغات اسلامی شهرستان‌های عسلویه، کنگان، جم و دیر و نیز مراکز فرهنگی این شهرستان‌ها آغاز شده، تاکنون ۲۰ کانون شناسایی شده و با تکمیل فرایندهای اجرایی، مجموعه خدمات آموزشی، مشاوره‌ای و مداخله‌ای و نیز مسابقات فرهنگی با هدف کاهش طلاق و افزایش ازدواج به مرحله اجرا درخواهد آمد.

تفاهمنامه‌هایی که خیلی زود نتیجه می‌دهند

هلد ینگ خلیج فارس، یکی از مجموعه‌های فعال در صنعت پتروشیمی است که مالکیت یا سهام تعداد قابل توجهی از شرکت‌های پتروشیمی به طور کامل یا نیمه و جزئی به این مجموعه تعلق دارد. هلدینگ خلیج فارس هم همواره تلاش کرده به شکل مجزا یا مشترک با سایر شرکت‌ها و ارگان‌ها، خدمات و الزاماتی را برای مردمی که در همسایگی و همجواری مجتمع‌ها قرار دارند، اختصاص دهد. این مجموعه از ابتدای امسال، برنامه‌های مسؤولیت اجتماعی خود در شهرستان‌های ماهشهر و بندر امام را در پنج محور توانمندسازی دانش‌آموزان، تأسیس کانون‌های تحکیم و تعالی خانواده، حمایت از کارگاه‌های کوچک و اشتغالزا و برنامه‌های حوزه بهداشت، درمان و ورزش و در قالب کمیته مسؤولیت اجتماعی، برنامه ریزی و در دستور کار قرار داده است. در همین قالب بود که خردادماه، ۶۶ تفاهمنامه همکاری بین شرکت‌های پتروشیمی و ارگان‌های دیگر در زمینه‌های مختلف به امضا رسید. به عنوان نمونه شرکت پتروشیمی بندرامام، به عنوان بزرگترین شرکت پتروشیمی منطقه، ۱۱ تفاهمنامه همکاری با واحدهای تولیدی بخش خصوصی در زمینه‌های مختلف مانند تهیه انواع مبدل حرارتی، تهیه رول شیرینگ، تهیه انواع گازهای صنعتی و تهیه کیسه‌های پلاستیکی امضا کرده است. این تفاهمنامه‌ها که به طور مستقیم به کار اجرایی جدید در منطقه، ایجاد بازار رقابتی و اشتغال منجر می‌شود، با توجه به نیاز مجتمع‌های پتروشیمی و نیاز منطقه، طراحی و پیش بینی شده است.

مدل‌های حمایت و کسب و کارهای بومی اولویت دارد

طرح حمایت برای دریافت خدمات درمانی به بیماران و خانواده‌های دچار فرزندان با بیماری خاص (تالاسمی، هموفیلی و دیالیز)، صعب‌العلاج (دیابت، سرطان، اوتیسم، پیوند کلیه، ام‌اس و ای‌بی) و خانواده‌های دارای دو و چندمعلولیتی به‌عنوان یکی از پنج طرح خدمات‌محور مصوب کمیته مسؤولیت‌های اجتماعی خدمات‌محور گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس، با هدایت مدیریت برند، مسؤولیت اجتماعی و روابط عمومی و همچنین طراحی و برنامه‌ریزی گروه مشاور مسؤولیت‌های اجتماعی اجرا شده است. این طرح با هماهنگی شبکه بهداشت و درمان، ادارات بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) مناطق ماهشهر و عسلویه (عسلویه، کنگان، جم و دیر) و نیز سمن‌ها و انجمن‌های خیریه سطح این شهرستان‌ها و با تأمین اعتبار شرکت‌های پتروشیمی مناطق عملیاتی در مرحله اجرا و در مجموع ۹ تفاهم همکاری در دست پیگیری و اجراست. مجموعه خدمات این طرح که با هدف کاهش آلام و حمایت درمانی از بیماران تحت پوشش طرح و خانواده‌های ایشان طراحی شده، با اولویت درمان بیماران تحت پوشش در سه گروه بیماران صعب‌العلاج، بیماری‌های خاص و خانواده‌های دارای بیماران دو و چند معلولیتی و سپس در صورت ایجاد بستر و وجود منابع کمک به معیشت افراد و خانواده‌های ایشان اجرا می‌شود. شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس اعلام کرده است که ارائه خدمات ورزشی به نوجوانان و جوانان مناطق محروم شهرستان ماهشهر از جمله طرح‌های موفق و با استقبال شهروندان در ماهشهر بوده است. تخصیص و تأمین اعتبارات به‌منظور تهیه تجهیزات و وسایل ورزشی به مبلغ ۱۲ میلیارد ریال، تجهیز و آماده‌سازی دو زمین ورزشی در شهرک چمران و شهرک طالقانی به مبلغ ۱۸ میلیارد ریال، اهدای بالغ بر ۱۲۰۰ بسته کامل البسه ورزشی به تعداد فوتبالیست‌های ۵۳ تیم محلات شهرستان ماهشهر و بازسازی زمین‌های چمن مصنوعی منطقه از دستاوردهای اجرای این طرح بوده و طرح مشابه در شهرستان عسلویه هم اجرا خواهد شد. یکی از برنامه‌های شاخص مسؤولیت اجتماعی هلدینگ خلیج فارس در ماهشهر، طرح حمایت از کارآفرینی و اشتغالزایی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط است. اجرای این برنامه‌ها با هدف مطالعه، برنامه‌ریزی و طراحی مدل‌های کسب‌وکار موفق بومی در منطقه ماهشهر، ایجاد و راه‌اندازی مشاغل مستعد و اثربخش متناسب با شرایط منطقه و نیازهای عمومی و تخصصی صنایع پتروشیمی و افزایش میزان اثربخشی خدمات مسؤولیت اجتماعی شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس و شرکت‌های تابع در منطقه ماهشهر توفیق‌های فراوانی داشته است. یکی از این نتایج قابل توجه، برگزاری نمایشگاه توانمندسازی و حمایت از مشاغل منطقه بود که این طرح نیز با برگزاری نمایشگاه «حمایت از شرکت‌های منطقه در تأمین نیازهای عمومی و تخصصی شرکت‌های پتروشیمی منطقه» در عسلویه آغاز می‌شود.

روایت «مشعل» از پروژه‌های نیمه‌تمام پالایشگاهی در کشور

تحول در پالایشگاه‌سازی

ضرورتی غیرقابل انکار است

صنعت پالایش، یکی از محورهای مهم در زنجیره ارزش صنعت نفت به شمار می‌رود و می‌تواند علاوه بر تامین سوخت مورد نیاز داخل، ارزش‌افزوده بالاتر و درآمد بیشتری برای کشور به همراه داشته باشد. جواد اوجی، وزیر نفت از آغاز راه در مجلس و کسب رای اعتماد، همواره بر افزایش ظرفیت پالایشی ایران با هدف جلوگیری از خام‌فروشی و تحقق خودکفایی در تامین سوخت تاکید کرده است، به‌گونه‌ای که تا چهار سال آینده ظرفیت پالایشی ایران به ۳.۵ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت و شاهد افزایش یک و نیم برابری در این حوزه خواهیم بود. دستیابی به این امر، نیازمند ایجاد پالایشگاه‌های جدید و افزایش ظرفیت پالایشی کشور است و با وارد شدن پالایشگاه‌های جدید به مدار تولید، بخشی از چالش‌های پیش‌روی صنعت پالایش کشور برطرف خواهد شد. در گزارش پیش‌رو مروری داریم بر پروژه‌های نیمه‌تمام پالایشگاهی کشور که در ادامه می‌خوانید:

احداث پالایشگاه هرمز در سواحل مکران در شهرستان جاسک، از جمله این پروژه‌هاست که موجب توسعه هرچه بیشتر این منطقه می‌شود که نیاز به همکاری بیشتر دستگاه‌های اجرایی استان برای صدور مجوز و آغاز عملیات اجرایی دارد.

طرح ساخت پالایشگاه نفت خام هرمز با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز در سال ۱۳۸۵ به تصویب هیات مدیره شرکت ملی پالایش و پخش رسید. بر پایه مجوزهای ارائه شده، خوراک پالایشگاه، شامل نفت خام بسیار سنگین میدان‌های سروش و نوروز و نفت خام سنگین صادراتی و مخلوط فروزان بوده است.

مقرر شده بود تا پالایشگاه نفت خام فوق سنگین هرمز با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز و با ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در کنار پالایشگاه بندرعباس ساخته شود. عملیات اجرایی این طرح در سال ۱۳۸۵ آغاز شد؛ اما از آن زمان تاکنون پیشرفت فیزیکی زیادی نداشته است. در سال ۱۳۹۱ با توجه به حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز این طرح و به دلیل تامین نشدن منابع مالی، موضوع فازبندی و مرحله‌ای کردن اجرای این طرح مورد توجه قرار گرفت و بر اساس پیشنهاد مشاور طرح مقرر شد، در ابتدا و با عنوان فاز اول یک پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای شامل واحدهای فرایندی نظیر تقطیر، بازیافت گاز مایع، تصفیه نفت سفید و نفت گاز و تاسیسات جانبی مورد نیاز ساخته شود. نتایج ارزیابی اقتصادی فاز اول نشان‌دهنده آن بود که در صورت اجرای این طرح، در بندرعباس نرخ بازگشت سرمایه ۱۰ درصد و زمان بازگشت سرمایه حدود ۲۲ درصد می‌شود که با این شرایط، اجرای فاز بعدی طرح و از محل درآمد حاصل از فاز اول، غیرممکن است. پالایشگاه هرمز با ۵ درصد پیشرفت فیزیکی و خوراک نفت خام فوق سنگین با سرمایه‌گذاری یک شرکت خصوصی، شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران و شرکت کی.بی.سی انگلیس اجرایی شده و با ساخت آن روزانه ۱۵ میلیون لیتر بنزین و ۲۶.۶ میلیون لیتر گازوییل به ظرفیت تولید فراورده کشور اضافه می‌شود. در ادامه، پالایشگاه نفت فوق‌سنگین هرمز که قرار بود در غرب شهر بندرعباس ساخته شود، به منطقه جاسک انتقال یافت.

پالایشگاه دوم آبادان

قرارداد پالایشگاه خوزستان که از آن به عنوان پالایشگاه دوم آبادان یاد می‌شود، در سال ۱۳۸۶ به امضا رسید تا با سرمایه‌گذاری ۲.۵ میلیارد یورویی ساخته شود. برای ساخت این پالایشگاه، سهم بخش خصوصی ۷۵ درصد، سهام متعلق به شرکت توسعه صنایع پالایش نفت ۲۰ درصد و ۵ درصد نیز مربوط به شرکت نفت آبادان بود. بیش از ۱۰ سال از تصویب آن می‌گذرد؛ اما این طرح در حد تابلو باقی مانده است. از زمان تصویب این طرح تاکنون، مسؤولان مختلف وعده‌های متفاوتی برای آغاز عملیات ساخت و انتخاب سرمایه‌گذار و پیمانکار این طرح، رسانه‌ای کرده‌اند؛ اما تا به امروز هیچ نشانی از عملی شدن این وعده‌ها دیده نمی‌شود.

پالایشگاه کاسپین

با ایجاد این پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای، روزانه ۲۰ میلیون لیتر بنزین، ۱۱ میلیون لیتر نفت گاز، ۶/۵ میلیون لیتر نفت کوره، ۷/۴ میلیون لیتر نفت سفید و ۵/۴ میلیون لیتر گاز مایع تولید خواهد شد.

مقرر شده بود تا پالایشگاه کاسپین برای ایجاد حداکثر سودآوری، مجموعه‌ای از پالایشگاه و پتروشیمی باشد، به طوری که هم محصولات پتروشیمی و هم فراورده‌های نفتی در این پالایشگاه تولید شود. این پالایشگاه که قرار است روزانه ۲۰ میلیون لیتر بنزین و ۱۱ میلیون لیتر گازوییل تولید کند، پس از بهره‌برداری، بخشی از تولید خود را به بازارهای همسایه همچون ترکیه، افغانستان و پاکستان صادر خواهد کرد و بخشی از خوراک مورد نیاز پالایشگاه کاسپین از محل میادین تازه اکتشافی نفت ایران در دریای خزر تامین خواهد شد. تمرکز در مطالعه پالایشگاه کاسپین که مکان آن برای احداث در فاصله ۳۰ کیلومتری نکا در آق‌قلا (استان گلستان) پیش‌بینی شده بود، بر مشارکت و تضمین تداوم تامین خوراک بود. برای تضمین نفت خام این پروژه با کشورهای ترکمنستان، قزاقستان و روسیه مذاکراتی انجام شد که در تامین خوراک و مشارکت این پالایشگاه توافق صورت نگرفت و این پروژه پیگیری نشد.

طرحی که هرگز استارت نخورد

پالایشگاه پارس شیراز، یکی از پالایشگاه‌هایی است که هرگز استارت نخورد و در حد طراحی پایه متوقف شد. آن زمان بحث اصل ۴۴ مطرح نبود، از این‌رو برای تامین مالی و مشارکت در این پروژه با شرکت SKS مالزی مذاکراتی صورت گرفت، به‌گونه‌ای که یک پالایشگاه در مالزی احداث شود و ۴۰ درصد سهامدار آن ایران باشد و در مقابل، آنها هم در احداث پالایشگاه شیراز ۴۰ درصد مشارکت کنند، ۶۰ درصد بقیه سهام نیز دولتی بود. شرکت مالزیایی مطالعات را انجام داد؛ اما بعد از اعمال تحریم‌ها این شرکت کار را متوقف کرد.

ایجاد مشکل در میدان قزاقستان

طرح پالایشگاه شهریار نیز ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه در روز تولید بنزین به ظرفیت ۱۱.۴ میلیون لیتر و گازوییل به ظرفیت ۱۲.۳۳ میلیون لیتر در روز را به عنوان یکی از اهداف مهم پیش روی خود داشت. مطالعات اولیه مبنی بر تامین ۵۰ درصد نفت خام از آسیای میانه صورت گرفت؛ اما در ادامه راه، پروژه میدان قزاقستان دچار مشکل شد و توسعه میدان به لایه نمکی خورد و آن چیزی که پیش‌بینی می‌کردند، محقق نشد و بر این اساس کار احداث پالایشگاه شهریار هم پیگیری نشد. طراحی پالایشگاه شهریار به گونه‌ای بود که از همه امکانات موجود پالایشگاه تبریز استفاده شود. واحدهای مختلفی از جمله تقطیر در چو، تقطیر در خلا، تصفیه نفتا با هیدروژن، بنزین سازی، واحد تبدیل کاتالیستی بستر سیال، هیدروژن، گوگرد و ایزومریزاسیون و نیز واحدهای پایین دستی در کنار سرویس‌های جانبی و مخازن در نظر گرفته شده بود.

روند کند پروژه از روزهای ابتدایی

هدف از تاسیس پالایشگاه آناهیتا، طراحی و ساخت پتروپالایشگاهی مدرن با رویکرد تولید ۱۵ تا ۳۰ درصد محصولات پتروشیمی بود. این پروژه از همان ابتدا روند کندی داشت. در سال ۹۱ و ۹۲ که مذاکراتی برای دریافت فاینانس چین انجام شد، به دلیل همکاری نکردن سهامداران کار پیش نرفت؛ زیرا براساس قانون، بانک مرکزی نمی‌توانست در پروژه‌ای که سهامدارانش خصوصی هستند، ضمانت‌نامه بدهد. از طرفی شستا و صندوق بازنشستگی کشوری هم تضامین را تهیه نکردند، از این‌رو امکان جذب فاینانس چینی در آناهیتا میسر نشد.

طرحی که ستاره نشد

همزمان با شروع تکمیل فازهای پارس جنوبی در خرداد سال ۱۳۹۴ عملیات اجرایی طرح فراگیر پالایشی سیراف، با هدف پرهیز از خام‌فروشی ماده ارزشمند میعانات گازی، برداشت حداکثری گاز از میدان مشترک پارس جنوبی و البته خنثی کردن تحریم میعانات گازی آغاز شد.

طراحی این پالایشگاه، ابتدا با انتخاب ۸ سرمایه‌گذار به صورت یک مجتمع پالایشی با ۸ واحد به ظرفیت ۶۰ هزار بشکه در روز آغاز شد. با گذر زمان به دلیل وجود مشکلاتی از جمله ایرادات اساسی در طرح اولیه وزارت نفت، ناتوانی در تامین مالی این طرح و نیز اختلاف سرمایه‌گذاران با هم باعث شد که ظرفیت پالایشی طرح، ترکیب سرمایه‌گذاران و تغییر زنجیره ارزش نهایی دستخوش تغییراتی شود. این نارسایی‌ها در طرح اولیه چندسال زمان شروع طرح را به تاخیر انداخت به این ترتیب، از ابتدای سال ۱۳۹۷ تغییراتی در ساختار طرح سیراف با افزوده شدن سهامداران جدید، حذف یا ادغام بعضی از پالایشگاه‌ها و همچنین اضافه شدن طرح‌های پتروپالایشی انجام شد. در نهایت طرح‌های باقیمانده در سیراف تا ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز کاهش پیدا کردند. «پالایشگاه ستاره سبز سیراف» به ظرفیت ۱۲۰ هزار بشکه و «شرکت توسعه پالایشی پیشگامان سیراف»، «شرکت آدیش جنوبی» و «شرکت جاوی انرژی پرتو» هر کدام به ظرفیت ۶۰ هزار بشکه، طرح‌هایی بودند که در نهایت مقرر شد با زیرساخت‌های مشترک روند احداث خود را شروع کنند. همه این شرکت‌ها از طرف وزارت نفت، شرایط دریافت تنفس خوراک ذیل قانون «حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت و میعانات گازی» را دریافت کرده‌اند. علاوه بر این ۴ شرکت توسعه‌دهنده طرح‌ها، «شرکت زیرساخت فراگیر پالایشی سیراف» نیز در این پروژه دخیل است و مسؤولیت اجرای فعالیت‌ها و ایجاد امکانات مشترک میان پالایشگاه‌های مجتمع پالایشی سیراف را به عهده دارد. از زمان کلنگ‌زنی مجموعه پالایشی سیراف تاکنون، اقداماتی برای پیشبرد این پروژه انجام شده است، از جمله تسطیح و آماده‌سازی زمین، تحویل بسته کامل مهندسی طراحی پایه، اخذ مجوزهای قانونی مورد نیاز شامل قرارداد تامین خوراک با امور بین‌الملل شرکت ملی نفت، قرارداد خرید گاز طبیعی با شرکت ملی گاز، مطالعات پدافند غیرعامل، مجوز برداشت آب از دریا، مطالعات زیست‌محیطی و اخذ مجوز، تامین برق دوران ساخت، تامین برق دوران بهره‌برداری و همچنین قرارداد خرید فناوری واحدهای تحت لیسانس این طرح. دو ابهام پیش روی پالایشگاه‌های سیراف مربوط به تامین خوراک میعانات گازی مورد نیاز طرح‌ها با توجه به افت فشار در میادین گازی و همچنین رویکرد دولت قبل در قبال آنهاست. در این خصوص لازم است با توجه به مزایای راهبردی احداث پالایشگاه‌های میعانات گازی سیراف، تیم جدید وزارت نفت مشکلات و ابهامات این طرح را تعیین تکلیف کند. از این‌رو ابتدا باید برنامه تامین خوراک قطعی و بلندمدت این طرح‌ها مشخص شده و به آنها اعلام و در صورت لزوم مجوزهای داده شده بازنگری شود، به‌طوری که طرح‌های باقیمانده، عزمی جدی برای احداث پالایشگاه در سیراف داشته باشند. پس از این، شرکت‌های باقیمانده نباید عذری برای عدم مشارکت در تامین مالی شرکت زیرساخت فراگیر داشته باشند. در پایان باید گفت: وقتی تفکر پالایشگاه‌سازی وجود داشته باشد، طرح‌ها تدوین می‌شود و کارها جلو می‌رود؛ هر چقدر هم مانع وجود داشته باشد، سعی می‌شود که موانع برداشته شده و کارها انجام شود؛ اما وقتی این تفکر وجود نداشته باشد، براحتی با کوچکترین بهانه‌ای طرح را از بین می‌برند. حالا اگر موانعی وجود داشته باشد، باید آن موانع را برداشت، نه اینکه هویت طرح از بین برود. به هر حال قطعا در مسیر اجرای پروژه‌ها موانعی وجود دارد که باعث کندی می‌شود و وزیر نفت دولت سیزدهم نیز به توسعه و ایجاد پالایشگاه‌های جدید تاکید داشته است.

نگاهی به عملکرد پژوهشگاه صنعت نفت در کاهش آلودگی‌های پیرامونی مناطق عملیاتی

کاهش آلودگی خاک با فناوری‌های جدید

مشعل | آلودگی منابع آب و خاک، یکی از دغدغه‌های مهم محیط زیستی در دهه‌های اخیر بوده است. در کشورهایی با شرایط آب و هوایی و جغرافیایی مختلف، صنایع به دنبال همزیستی بیشتر با محیط طبیعی همسایه خود هستند و تلاش می کنند کمترین آسیب و خسارات را داشته باشند. نفوذ آلاینده‌های نفتی و فراورده‌های دیگر به آب و خاک، آن هم در حین برداشت، انتقال یا تبدیل شدن و سایر مراحل، از مهم ترین موارد پیگیری در این مورد است. موضوع زمینه‌های انتشار آلودگی‌ها و راه‌های محدودسازی و جلوگیری از آلودگی‌های محیطی (آب و خاک) در مراکز دانشگاهی و پژوهشی همیشه مورد بررسی و بحث و نظر بوده و پژوهشگاه صنعت نفت، یکی از مهم‌ترین مراکزی است که از سال‌های گذشته تاکنون، سررشته این موضوع مهم را در دست گرفته و باعث و بانی کاهش بخش قابل توجهی از آلودگی‌های خاک و آب بوده و در بسیاری از موارد از شروع و امکان انتشار آن جلوگیری کرده است. پژوهشگاه صنعت نفت به شکل کلی و عمومی و نیز به شکل اختصاصی در پردیس انرژی و محیط زیست خود در حوزه «توسعه و اجرای فناوری‌های زیستی برای پاکسازی خاک‌های آلوده به ترکیبات نفتی در مناطق عملیاتی» فعالیت دارد و سالانه با شرکت‌های مختلف زیرمجموعه صنعت نفت، قراردادهای همکاری برقرار است.

خاک‌های آلوده به ترکیبات نفتی، برای کاربردهای کشاورزی، مسکونی و تفریحی مناسب نبوده و باعث خسارت‌های اقتصادی، اکولوژیکی و کشاورزی می‌شود، به همین دلیل است که شرکت‌های مختلف نفتی به دنبال شیوه‌ها و راهکارهایی برای کاهش این آسیب یا حذف احتمال چنین آلودگی‌هایی هستند. برطرف‌سازی آلودگی از خاک‌های آلوده، یکی از گام‌های اساسی صنعت نفت در مسیر ایجاد محیط زیست سالم و پایدار است؛ چرا که این مجموعه با مخاطراتی جبران ناپذیر که این آلودگی می تواند ایجاد کند، کاملا آگاه است. پژوهشگاه صنعت نفت از سال‌های گذشته تاکنون، با شرکت‌های زیرمجموعه چهار شرکت اصلی، بخصوص شرکت ملی نفت ایران، برای کاهش آلودگی نفتی خاک همکاری داشته و قراردادهای مختلفی به امضا رسیده است.

در حال حاضر، پژوهشکده محیط زیست و بیوتکنولوژی پژوهشگاه صنعت نفت بر اساس برنامه جامع این پژوهشگاه در زمینه ارزیابی لکه‌های نفتی در حوزه‌های آبی و خاکی اقدام می کند و در این باره با تدوین برنامه جامع، اقدام به ایجاد آزمایشگاه‌های مرجع بر خط برای پایش آلودگی نفتی کرده است. این برنامه جامع با همکاری شرکت‌های بزرگ زیرمجموعه نفت از جمله شرکت نفت فلات قاره در حال انجام است و با استفاده از این آزمایشگاه‌ها، هر فرایند صنعتی به صورت خودکار و مرتب ارزیابی می شود و اطلاعات آن در بانک داده‌هایی که برای این منظور طراحی شده، ذخیره می‌شود.

می توان گفت که با توجه به تجربیات و پروژه‌های بسیاری که تاکنون با همکاری پژوهشگاه صنعت نفت اجرا شده، حالا دیگر فناوری پاکسازی زیستی خاک‌های آلوده به مواد نفتی، بومی شده است. در حال حاضر پردیس انرژی و محیط زیست پژوهشگاه به درجه‌ای از تکامل رسیده که فعالیت‌هایی نظیر مدل سازی انتشار و شبیه‌سازی مهاجرت آلاینده‌ها در آب، خاک و هوا، طراحی و ساخت سامانه‌های تصفیه آب و پساب و مدیریت پسماندها، طراحی و اجرای فرایند تبدیل زباله‌های آلی به کمپوست را عملیاتی کرده است. در واقع پژوهشگاه صنعت نفت به دنبال این است که از روش‌های نو پاکسازی آلودگی خاک و آب بهره ببرد و کمتر به سراغ روش‌های شیمیایی که محیط را آلوده می کنند، برود.

عملکرد پژوهشگاه زیر نظر محیط زیست است

این تلاش و همراهی پژوهشگاه صنعت نفت در بخش‌ها و قالب‌های مختلف ادامه دارد و این مجموعه، علاوه بر این موارد در بخش انرژی و محیط زیست، پاکسازی میعانات گازی از آب‌های زیرزمینی عسلویه، پاکسازی ده‌ها هزار تن خاک آلوده به مواد نفتی در مناطق عملیاتی کشور مانند پالایشگاه اراک، جزیره‌های خارگ و لاوان را در دست انجام دارد.

حالا دیگر همه شرکت‌های زیرمجموعه صنعت نفت در کنار برنامه‌های مسؤولیت اجتماعی و حفاظت از محیط زیست خود، یک سرفصل قابل توجه و همیشگی برای پاکسازی محیط پیرامونی از آلودگی‌های احتمالی دارد. شرکت‌های نفتی، سرفصل‌هایی را برای این همکاری در نظر گرفته‌اند و می توان به مواردی مثل همکاری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب با پژوهشگاه صنعت نفت برای موضوعاتی مانند رفع آلودگی از خاک‌های آلوده با استفاده از روش‌های بیوزیستی، ساخت نمک‌زدا به صورت **dual frequency** در واحدهای نمک‌زدایی و همچنین مطالعات خوردگی در واحدهای بهره‌برداری تنگ بیجار اشاره کرد.

مجموعه ای همچون شرکت نفت فلات قاره که بخش زیادی از حوزه‌های کاری آن در دریا قرار دارد، همکاری و تعاملی را با پژوهشگاه برقرار کرده است. این مجموعه در کنار اجرای طرح‌های جمع آوری گازهای همراه، بازسازی و نوسازی سکوهای نفتی، تعویض و تعمیرات خطوط لوله دریایی، کنترل خوردگی در خطوط لوله و تأسیسات، بهینه‌سازی سیستم‌های تصفیه پساب‌های صنعتی و بهداشتی، مدیریت پسماندهای ویژه، صنعتی و عادی، احیای زیستگاه‌های مرجانی، خوداظهاری زیست محیطی و استقرار سیستم پایش لحظه‌ای آلاینده‌ها، سرفصل جداگانه‌ای را برای پاکسازی خاک‌های آلوده به ترکیبات نفتی در نظر گرفته است.

چندی قبل هم خبر پاکسازی ۲۰ هزار تن از خاک‌های آلوده بر ترکیبات نفتی مرکز انتقال نفت گندمکار، به همت پژوهشگاه صنعت نفت اعلام شد. دلیل این آلودگی، شکستگی خط لوله در سال گذشته بوده که در مرحله نخست در یک اقدام فوری همه خاک‌های آلوده به مواد نفتی را در بخشی از سایت مورد نظر جمع آوری کردند تا آلودگی به نقاط دیگر تسری نیابد. مسؤول پروژه پاکسازی خاک در منطقه گندمکار هم گفته که در گذشته، پژوهشگاه صنعت نفت پاکسازی خاک‌های آلوده به مقدار ۱۰ هزار تن را در دستور کار خود داشته است؛ اما در این پروژه، پاکسازی ۲۰ هزار تن خاک آلوده از سوی کارفرما به پژوهشگاه صنعت نفت واگذار شده است.

خداوردی اظهار کرد: در مرحله نخست این پروژه، به دلیل وجود سنگ‌های درشت در خاک موجود، جداسازی این قطعات در دستور کار قرار گرفت تا اینکه در نهایت پاکسازی خاک را بدون وجود این قطعات آغاز کنیم. در پاکسازی خاک‌های مرکز انتقال این منطقه از فناوری بایوپایل استفاده می‌شود که در این روش، با کمک میکروارگانیسم‌های بومی تجزیه‌کننده ترکیبات نفتی، ترکیبات آلاینده در مدت زمانی مشخص، به آب، دی‌اکسید کربن و زیست‌توده تبدیل می‌شوند. در گذشته پژوهشگاه صنعت نفت، تجربه‌های مشابهی در زمینه پاکسازی خاک‌های آلوده به مواد نفتی را با روش لندفارمینگ در جزیره سیری و با روش بایوپایل در منطقه خانگیران و پالایشگاه شازند در برنامه‌های خود داشته که خوشبختانه در همه این مناطق، پروژه‌ها با موفقیت انجام شده است.

در روش لندفارمینگ آبیاری و هوادهی با مکانیسم‌هایی شبیه کشاورزی سنتی و در روش بایوپایل به صورت مکانیزه انجام می‌شود. بایوپایل، روشی وابسته به شرایط اقلیمی است و از آنجا که این روش، فرایندی بیولوژیک محسوب می‌شود، کاملا تحت تاثیر شرایط اقلیمی قرار دارد، از این رو اینگونه فرایندها باید در فصل‌های مناسب و با زمان‌بندی دقیق انجام شود. در پاکسازی خاک‌های آلوده به مواد نفتی در مرکز گندمکار نیز همانند منطقه خانگیران و پالایشگاه شازند از روش بایوپایل استفاده شده؛ اما در روش جدید تغییراتی در سیستم هوادهی و آبیاری خاک به وجود آمده تا فرایند به صورت بهینه‌تر اجرایی شود.

نکته قابل توجه در اینگونه اقدامات پژوهشگاه صنعت نفت، آن است که سازمان محیط زیست به عنوان مرجع اصلی ناظر بر این فعالیت‌ها در کشور، همواره پژوهشگاه صنعت نفت را به عنوان برندی در این زمینه می‌شناسد و معرفی می کند. به عبارتی پژوهشگاه صنعت نفت در قالب این پروژه‌های علمی - تحقیقاتی، به عنوان همکار در کنار شرکت‌های عملیاتی قرار می گیرد تا کمترین آسیب و خسارت به این مجموعه‌ها، بخصوص محیط پیرامونی و حیات انسانی و پوشش طبیعی و گونه‌های جانوری وارد شود.

در حال حاضر پژوهشکده محیط زیست و بیوتکنولوژی پژوهشگاه صنعت نفت بر اساس برنامه جامع این پژوهشگاه در زمینه ارزیابی لکه‌های نفتی در حوزه‌های آبی و خاکی اقدام می کند و در این باره با تدوین برنامه جامع، اقدام به ایجاد آزمایشگاه‌های مرجع بر خط برای پایش آلودگی نفتی کرده است

منهای نفت

نگاهی به اجرای برنامه‌های مقابله با گرد و غبار و بیابان‌زدایی؛

مالچ پاشی

سیاستی که هنوز اما و اگر دارد

مشعل| ایران، یکی از کشورهایی است که در منطقه خشک و کم آب قرار گرفته و در سال‌های اخیر با موج بی‌سابقه‌ای از کم آبی و خشکسالی پی در پی مواجه بوده است. مشکل مهم در این رابطه آن است که خشکسالی منطقه‌ای علاوه بر ایران، برای کشورهای منطقه هم بوده و اثرات بی آبی و خشکسالی برای کشورهای همسایه در ایران، بخصوص برخی از مناطق جنوبی بیشتر هم شده است. در حداقل یک دهه اخیر استان‌های جنوبی، بخصوص استان خوزستان بشدت دچار مشکل کم آبی و گرد و غبارهای سنگین و طولانی مدت ناشی از این شرایط است و مسؤولان همواره به دنبال تدابیری برای کاهش آسیب‌ها و تخریب‌های این شرایط بوده‌اند. یکی از این راهکارها که با مخالفت‌هایی رو به رو بوده، مالچ پاشی در مناطق حومه‌ای و کویری و برخی زمین‌های بایر یا مناطقی که احتمال بروز گرد و غبار را داشته، بوده است. این اقدام دولت‌ها، با فراز و نشیب زیادی مواجه بوده و در مقاطعی حتی در استان خوزستان به شکل موقت برای یک سال متوقف شده و هنوز هم هر سال در ماه‌هایی که کشور با پدیده گرد و غبار مواجه می‌شود. دوباره موضوع ضرورت مالچ پاشی و اختصاص اعتبارات برای آن و اثرات مخرب همراه آن و توقفش مطرح می‌شود.

مالچ پاشی؛ آری یا خیر؟

مالچ یا خاکپوش به پوششی گفته می‌شود که برای محافظت و ارتقای کیفیت خاک، روی سطح خاک کشیده می‌شود و در دو نوع ارگانیک و غیر ارگانیک مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ اگرچه مالچ‌های ارگانیک مثل پوست خرد شده درخت، خرده چوب و برگ درختان و برخی مواد ارگانیک دست ساز وجود دارد؛ اما آنچه برای پوشش خاک‌های سبک و وقوع پدیده گرد و غبار در ایران استفاده می‌شود، مالچ‌های غیر ارگانیک شامل سنگریزه و مواد غیرطبیعی به همراه قیر است. در حال حاضر آنچه در شهرهای جنوبی و برای جلوگیری از پدیده بیابان زایی و گرد و غبار اجرا می‌شود به «مالچ پاشی نفتی» معروف است و در این گزارش تلاش می‌کنیم اثرات این اقدام را برای محیط زیست طبیعی و از سوی دیگر لزوم اجرای آن را بررسی کنیم. نکته قابل توجه اینجاست که هر سال دولت‌ها برای اجرای مالچ پاشی، اعتبارات قابل توجهی را اختصاص می‌دهند و برخی از استان‌ها برای اجرای آن گوی سبقت را از هم می‌ربایند و برخی دیگر برای عدم اجرای آن مقاومت دارند و هنوز دیدگاه و دستورعمل یکسان و تایید و توافق شده‌ای درباره مالچ پاشی در کل کشور وجود ندارد.

خوزستان؛ محور مالچ پاشی

استان خوزستان، نزدیک به نیم قرن است که به شکلی جدی با پدیده خشکسالی و گرد و غبار مواجه است و اثرات زیست محیطی آن به طور مستقیم؛ زندگی، معیشت و سلامت ساکنان این منطقه را تحت تاثیر قرار داده است. مالچ پاشی در این سال‌ها همواره از نیمه دوم سال و بعد از شروع باران‌های پاییزه که خاک رطوبت کافی به دست می‌آورد، آغاز می‌شود و بعد از آن نهال‌های کهور در منطقه کاشته می‌شود.

در سال‌های گذشته همزمان با عملیات مختلف که یکی از آنها مالچ پاشی بوده، کاشت درخت در مناطق مختلف بیابانی و گردوغبار خیز و بخصوص استان خوزستان اجرا شده است. استان خوزستان حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار هکتار اراضی بیابانی دارد که بخش قابل توجهی از آن در نزدیکی شهرستان‌های اهواز، کارون، باوی، حمیدیه، دشت آزادگان، هویزه، شوش، رامشیر، ماهشهر، امیدیه و هندیجان قرار دارند و بیشترین میزان گرد و غبار در این سال‌ها هم در همین مناطق بوده است؛ البته موضوع کاشت درختان بومی در این مناطق در چند سال اخیر مطرح بوده؛ اما هنوز هم گویا مالچ پاشی راحت تر از کاشت درخت است و بیشتر مورد استقبال مسؤولان قرار می‌گیرد.

ارائه طرحی دوستدار محیط زیست از سوی پژوهشگاه صنعت نفت

پژوهشگاه صنعت نفت، یکی از مراکزی بوده که در سال‌های گذشته روی موضوع مالچ پاشی و اثرات مثبت و منفی آن بررسی‌های کارشناسی و میدانی انجام داده و مالچ‌های نفتی مورد استفاده در عملیات بیابان زدایی در کشور را بررسی کرده است.

کیفیت مناسب مالچ‌های نفتی در عملیات بیابان‌زدایی و استفاده از انواع مواد هیدروکربنی که ممکن است به محیط زیست آسیب برساند، قرار است مورد بررسی پژوهشگاه صنعت نفت قرار گیرد. این کار هم مانع از اتلاف منابع مالی و هیدروکربنی شده و هم از نظر زیست محیطی مانع از آلودگی خاک و آسیب به اکوسیستم‌های مناطق تحت عملیات مالچ پاشی می‌شود. یکی از این اقدامات، فعالیت تیم سایکوپر (cycuper) به عنوان یکی از تیم‌های مستقر در مرکز نوآوری پژوهشگاه صنعت نفت است که تاکنون طرح‌های متعددی در حوزه نفت و گاز با رویکرد محیط زیست ارائه کرده است که طرح سوپر مالچ دوستدار محیط زیست مورد حمایت مرکز نوآوری پژوهشگاه صنعت نفت قرار گرفته است.

سوپرمالچ تولیدشده از سوی تیم سایکوپر بر پایه آب است و با وجود ترکیبات نفتی خود کاملا دوستدار محیط زیست است. این محصول همچنین به دلیل قیمت مناسب می‌تواند جایگزین خوبی برای مازوت یا نفت کوره که هم اکنون به‌عنوان مالچ استفاده می‌شود باشد.

سهولت در پاشش، خشک شدن سریع و در نتیجه نفوذ کم مواد به داخل خاک در عین ایجاد چسبندگی بالای بین ذرات و استحکام بالا در کنار نفوذپذیری مناسب نسبت به آب و همچنین نداشتن خطر آتش‌سوزی و مقاومت بالا در مقابل توفان‌هایی با سرعت بیش از ۱۵۰ کیلومتر بر ساعت با وجود حفظ امکان رشد گیاهان و عدم تغییر PH خاک، از جمله مزایای مالچ اختراعی این گروه است.

سوپرمالچ در آزمایشگاه‌ها تایید شده، تست‌های لازم برای بررسی چسبندگی، فرسایش در مقابل عوامل محیطی و نفوذ آب و همچنین تونل باد را گذرانده و نتایج درخشانی نیز کسب کرده است.

عمر مفید بالای چهار سال این مالچ سبب می‌شود در آن مدت با حفظ ساختار و رطوبت خاک بتواند زمینه رشد گیاهان و در نتیجه استحکام بیولوژیکی خاک را فراهم کند تا در حد امکان نیازی به مالچ پاشی مجدد در محیط نباشد.

حواسمان به چرخه تهدید محیط زیست باشد

مخالفت‌ها با مالچ پاشی نفتی، همچنان یکی از موضوعات مهم در مورد آب و هوای استان خوزستان و استان‌های همجوار است و مسؤولان استانی، نمایندگان مجلس و کارشناسان محیط زیست در مورد الزامات محیط زیستی برای کاهش گرد و غبار و پیشروی بیابان پیگیری‌های جدی دارند و مطالباتشان را با وزارتخانه‌های نفت، جهاد کشاورزی یا سازمان محیط زیست مطرح می‌کنند.

باید توجه داشت که اگرچه مالچ پاشی‌ها اثرات خوبی در کاهش گرد و غبار داشته‌اند؛ اما بسیاری از مناطق بیابانی و شن زاری که مالچ پاشی شده، نیازی به این عملیات نداشته و باید با بررسی کارشناسی بیشتری تحت این عملیات قرار می‌گرفتند تا گونه‌های جانوری و گیاهی آن از بین نرود.

به عبارتی باید حواسمان به تهدیدی که با فرار از این شرایط رقم می‌زنیم، باشد و بهتر است این تصمیمات از همین امروز حساب شده گرفته شود.

گفت‌وگوی «مشعل» با بانوی پژوهشگر شرکت گاز استان آذربایجان شرقی

از شکست نترسید

سمیه راهپیما | با توجه به نقش فناوری به عنوان یک مزیت رقابتی در عملکرد سازمان‌ها و صنایع مختلف در دنیا و سرعت پیشرفت و تغییرات آن در عصر حاضر، در صنعت نفت نیز که یکی از صنایع مهم، کلیدی و با فناوری بالا در دنیا و کشور به شمار می‌رود، پژوهش و فناوری نقش حیاتی و کلیدی برای دستیابی به روش‌ها و فناوری‌های جدید، رفع چالش‌ها و معضلات و بهبود شرایط در پاسخگویی به نیازمندی‌های موجود در تامین اقتصادی، کافی، پایدار، ایمن و سازگار با محیط زیست انرژی مورد نیاز کشور و دنیا دارد.
در این زمینه و همسو با سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌های کلان کشور، نظام‌نامه جدید پژوهش، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت از سال ۹۹ ابلاغ شده و با فرایندهای مختلف تعریف شده در آن، اهدافی مانند حل مسائل و چالش‌های پژوهشی و فناورانه در سطوح مختلف، خلق فناوری‌های جدید و توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی، بهبود فناوری‌های موجود و ایجاد ظرفیت برای جذب و انتقال دانش فنی فناوری‌های مورد نیاز برای پاسخگویی به نیاز بخش‌های مختلف این صنعت، به صورت نظام‌مند دنبال می‌شود.
به دلیل اهمیت این موضوع با بهارک مردانگاهی‌اصل، پژوهشگر شرکت گاز استان آذربایجان شرقی گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

در ابتدا خودتان را معرفی بفرمایید؟
متولد ۱۳۶۰ در شهرستان مراغه، دارای مدرک کارشناسی مهندسی شیمی- صنایع پتروشیمی از دانشگاه صنعتی امیرکبیر و کارشناسی ارشد مهندسی شیمی- طراحی فرایند از دانشگاه صنعتی سهند و از سال ۱۳۸۴ از طریق طرح جذب فارغ‌التحصیلان ممتاز وارد صنعت نفت شدم و در شرکت گاز استان آذربایجان شرقی مشغول به خدمت هستم.

از فعالیت خود بگویید که تاکنون در کدام بخش‌ها مشغول به کار بوده‌اید و کدام یک را بیشتر از همه دوست دارید؟ کمی درباره آن توضیح دهید؟
من قبل از استخدام در وزارت نفت، در صنایعی چون قطعه‌سازی خودرو و صنایع شیمیایی نیز فعالیت داشتم و بعد از ورود به صنعت نفت و شروع به کار در شرکت گاز استان آذربایجان شرقی، حدود ۲ سال با سمت مهندس اندازه‌گیری و محاسبات گاز در امور اندازه‌گیری و توزیع گاز کار می‌کردم و از سال ۸۶ تاکنون در واحد پژوهش و فناوری فعالیت می‌کنم و یکی از قدیمی‌ترین کارکنان شاغل در بخش پژوهش و فناوری وزارت نفت هستم. تقریبا از بدو شکل‌گیری نظام‌مند این واحد در شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت، مشغول به کار در این حوزه هستم.
با وجود مشکلات و موانع موجود در بخش پژوهش و فناوری، به دلیل ارتباط فعالیت‌های این واحد با تمامی مسائل فنی و مهندسی، بازرسی فنی، زیست‌محیطی، ایمنی و پدافند غیرعامل، بهداشت صنعتی، فناوری اطلاعات، بهره‌برداری و عملیاتی، منابع انسانی و...، پویایی و غیر روتین بودن فعالیت‌های این واحد، نیاز به مطالعه و به‌روز بودن و آشنایی با مسائل و پیشرفت‌های روز دنیا، نیاز به تسلط به دانش‌های مختلف اعم از مدیریت پروژه، مدیریت فرایند، مدیریت مالی، مسائل حقوقی و قراردادی و... و ارتباط با مراکز علمی و پژوهشی، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، بسیار به فعالیت در این واحد علاقه‌مند بوده و طی این سال‌ها با عشق و علاقه کار کرده‌ام.

تعریف شما از موفقیت چیست؟
موفقیت از دید افراد مختلف می‌تواند تعاریف گوناگون و ابعاد متفاوتی داشته باشد. به نظر من، موفقیت یعنی اولویت‌بندی اهداف و خواسته‌ها به صورت واقع بینانه و تلاش برای رسیدن گام به گام به آنها با غلبه بر ترس‌ها و فائق آمدن بر موانع و محدودیت‌ها؛ به طوری که در نهایت دستیابی به این اهداف و خواسته‌ها باعث ایجاد احساس رضایت، خشنودی و خوشبختی در خود فرد شود. به بیان دیگر، می‌توان گفت که موفقیت نوعی بهتر از قبل شدن در مقایسه با خود به همراه حس رضایت باطنی از شرایطی است که به آن می‌رسیم؛ اما باید توجه کرد که در این راه، اولا باید سعی کرد که این موفقیت با در دست گرفتن کنترل زندگی در جنبه‌های مختلف آن و به صورت متوازن حاصل شود و ثانیا، باید در رسیدن به موفقیت صبور بود.

شما به عنوان یکی از بانوان موفق در صنعت نفت شناخته می‌شوید. چه عواملی را در کسب جایگاه امروز خود موثر می‌دانید؟
همانگونه که می‌دانید، موفقیت بانوان در سازمان‌ها بویژه بانوان شاغل در صنعت نفت که در کل به عنوان یک صنعت مردانه محسوب می‌شود، کمی دشوار است و مسلما موفقیت بانوان در این حوزه، انرژی و تلاش مضاعفی را می‌طلبد.
من و سه نفر از همکارانم، اولین بانوان در رشته‌های فنی و مهندسی بودیم که وارد سازمان خود شدیم. من برای جلب اعتماد مدیران و باور دانش، تجربه و اثبات توانمندی خود و پذیرش در سازمان سعی و تلاش بسیاری کرده‌ام. حمایت مدیران سازمان و اعتماد آنها به بنده و تعهد و پشتکار خودم نیز در کسب جایگاه فعلی بی‌تاثیر نبوده است.

چه مراحلی را در این مسیر طی کرده‌اید؟

من طی سنوات خدمتی همواره در مسیر حرفه‌ای خود به دنبال کسب دانش و تجربه از طرق مختلف بوده‌ام و برای مشارکت در امور سازمانی از جمله حضور در مناطق عملیاتی و بازدیدها و تست‌های میدانی هیچگاه به دلیل زن بودن، برای خود محدودیتی قائل نشده‌ام. همواره سعی کرده‌ام توانایی‌ها و استعدادهای خود را باور داشته و خودم را دست‌کم نگیرم و با توسعه دایره ارتباطات و جلب حمایت‌های سازمانی، همیشه سعی کرده‌ام که امور و وظایف محوله را به نحو احسن انجام دهم. یکی از مهم‌ترین عوامل موثر در موفقیت زنان، توانمندسازی آنها در سازمان همگام با مردان است و حضور در «طرح توسعه مهارت‌های رهبری و مدیریت زنان صنعت نفت» که به همت دفتر امور زنان وزارت نفت و از طریق مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت برگزار شد، فرصتی فراهم کرد تا به همراه ۶۸ نفر از بانوان توانمند منتخب وزارت نفت در یک دوره فشرده، کاربردی و با سطح علمی بسیار بالا شرکت کنم و از طریق حل مطالعات موردی و واقعی مدیریتی در قالب کارهای تیمی، علاوه بر آشنایی با مسائل واقعی مدیریتی مهارت‌های مورد نیاز خود در این خصوص را نیز ارتقا دهم که درنهایت موفق به اخذ مدرک mini MBA و نیز گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای در کار راهه شغلی مدیریت پژوهش و فناوری شدم.

محیط کاری مثبت چه نقشی در موفقیت کارکنان دارد؟

محیط کاری مثبت و پرانرژی می‌تواند با ایجاد احساس آرامش، رضایتمندی و روحیه مناسب به کارکنان، انگیزه لازم برای تلاش و عملکرد مناسب را فراهم کند. وقتی در محیط کار ارزش‌های مثبت ایجاد شود و مدیران نیز به این ارزش‌ها متعهد باشند، خطوط ارتباطی بین کارکنان و مدیران باز باشد و ایده‌ها و عقاید کارکنان دیده و شنیده شود، فضای فیزیکی محل کار مناسب و جوی دوستانه در آن برقرار باشد، به آموزش و توسعه کارکنان بها داده شود، رهبری مثبت و مناسبی در محل کار وجود داشته باشد، فرهنگ و فضای کار تیمی مناسبی جود داشته باشد و افراد قادر باشند بین کار و زندگی خود تعادل برقرار کنند و ارزیابی و بازخورد مناسبی از عملکرد کارکنان وجود داشته باشد، همه این عوامل در کنار یکدیگر باعث می‌شود فرد با احساس بهتر و رضایت بیشتری به انجام وظایف محوله، حتی فراتر از انتظار بپردازد و همین حس رضایت و خشنودی باعث احساس موفقیت در فرد می‌شود.

حمایت پدر، مادر و همسر چه نقشی در موفقیت‌های تحصیلی و شغلی شما داشته است؟

من تمامی موفقیت‌های تحصیلی خود تا پایان مقطع کارشناسی را مدیون حمایت‌های پدر و مادرم هستم که با ایجاد محیطی آرام و صمیمانه، همواره مشوق من در دوران تحصیلم بودند و حتی ورود به صنعت نفت نیز به تشویق پدر بزرگوارم بود. همسرم که همکارم نیز هستند، بزرگترین حامی و مشوق من در طول تحصیل در مقطع کارشناسی ارشدم بودند و همواره به عنوان یار و یاوری صبور در تمامی مشکلات و موفقیت‌ها در کنارم قرار داشتند و معتقدم در کنار هر زن موفق نیز یک مرد همراه و پشتیبان وجود دارد. ایشان هیچ وقت مانع فعالیت‌های من نبودند و محدودیتی هم در عملکرد شغلی من ایجاد نکردند و حتی در بسیاری از موارد از همفکری ایشان در پیشبرد امور شغلی خود استفاده کرده‌ام.

به نظر شما آیا زمینه پیشرفت بانوان در کشور ما فراهم است؟

زنان به عنوان نیمی از نیروی کار فعال کشور محسوب می‌شوند و نقشی انکارناپذیر در پیشبرد اهداف خرد و کلان کشور و توسعه جامعه دارند و رشد و پیشرفت آنها برای حضور در سمت‌های مدیریتی و مشارکت در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور، یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی میزان توسعه‌یافتگی کشور محسوب می‌شود. علاوه بر این تجربه موفق کشورهای توسعه یافته نیز نشان می‌دهد که توسعه و پیشرفت جامعه از طریق توجه به توانمندی و شایستگی افراد بدون توجه به جنسیت آنها امکانپذیر است.

بنابراین در کشور ما نیز باید به این امر مهم توجه و سعی شود با حذف موانع و توانمندسازی زنان در این مسیر گام برداشته شود. خوشبختانه طی سال‌های اخیر با رشد تعداد زنان تحصیلکرده و متخصص، در سازمان‌های مختلف از جمله وزارت نفت، اقداماتی برای از میان برداشتن سقف شیشه‌ای در سازمان‌ها و فراهم کردن عدالت جنسیتی و توانمندسازی زنان در حال شکل‌گیری و انجام بوده که امیدوارم ادامه یافته و در آینده نزدیک شاهد رشد و پیشرفت عادلانه بانوان، هم دوش مردان باشیم؛ اما به نظر من تحقق این امر نه با ابلاغیه و دستور؛ بلکه با ایجاد و تقویت باور و اعتقاد قلبی از طریق حذف موانع فرهنگی امکانپذیر است.

چه توصیه‌ای به بانوان دارید؟

هیچ وقت در راه رسیدن به اهدافتان دلسرد نشوید، اعتماد به نفس خود را افزایش دهید و توانایی‌هایتان را دست‌کم نگیرید. سعی کنید بین کار و زندگی خود تعادل و توازن برقرار کنید. ترس‌های خود را کنار بگذارید، از اشتباه کردن و شکست خوردن نترسید. همواره برای توسعه فردی خود تلاش کنید، خیلی ایده‌آل‌گرا و کمال‌گرا نباشید و به جای رقابت با هم، از یکدیگر حمایت و پشتیبانی کنید و برای شبکه‌سازی و توسعه دایره ارتباطاتتان با یکدیگر، تلاش کنید.

به دنبال کسب آرامش و سلامت روحی و جسمانی خود باشید، برای خود محدودیت جدید ایجاد نکنید. در نهایت اینکه موفقیت یک مسیر است، نه یک مقصد و از دیدن زیبایی‌های مسیر غافل نشوید.

سخن آخر با خوانندگان؟

به نظر من زنان و مردان نه در مقابل هم؛ بلکه باید دوشادوش هم در مسیر توسعه و پیشرفت کشور گام بردارند و در این راه نیز باید به صورت عادلانه زمینه‌های ارتقا و پیشرفت برای هر یک فراهم شود و از مدیران صنعت نفت تقاضا دارم بیش از پیش به رفع موانع توسعه و پیشرفت بانوان اهتمام بورزند.

در پایان برای همه همکاران عزیز در تمامی بخش‌های صنعت نفت آرزوی سلامت و سربلندی دارم.

«طرح توسعه مهارت‌های رهبری و مدیریت زنان صنعت نفت» که به همت دفتر امور زنان وزارت نفت و از طریق مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت برگزار شد، فرصتی فراهم کرد تا به همراه ۶۸ نفر از بانوان توانمند منتخب وزارت نفت در یک دوره فشرده، کاربردی و با سطح علمی بسیار بالا شرکت کنم

بحران گاز

گریبانگیر آمریکایی‌ها شد

کمبود جهانی

از آنجا که اروپا و آسیا در پی کمبود عرضه و قیمت‌های بالای انرژی برای حمایت از زنجیره تأمین خود رهسپار آمریکا شده‌اند، قیمت‌های گاز طبیعی در ایالات متحده بتازگی به بالاترین حد واقعی خود در بیش از یک دهه اخیر رسیده است. قیمت گاز در معاملات آتی پایان سپتامبر به حدود پنج دلار و ۹۰ سنت به ازای هر یک میلیون بی‌تی‌یو (BTU) رسید، به‌طوری که پس از تعدیل نرخ تورم، نسبت به سال گذشته دو برابر شده به بالاترین سطح از آوریل ۲۰۱۱ رسیده است. از آنجا که آمریکا در باشگاه صادرکنندگان گاز جهان قرار دارد و دیگر مناطق واردکننده به شمار می‌آیند، یعنی شرایطی که سبب می‌شود قیمت‌های محلی همواره پایین‌تر از نقاط دیگر باشد، قیمت‌های گاز در ایالات متحده هنوز بسیار پایین‌تر از اروپا و آسیا هستند. قیمت‌های آتی گاز طبیعی برای تحویل در ژانویه ۲۰۲۲، اواسط زمستان سال آینده میلادی، در آمریکا بیش از ۵ دلار برای هر یک میلیون بی‌تی‌یو داد و ستد می‌شود، در حالی که این رقم با قیمت ۳۲ دلار در اروپا و ۳۵ دلار در شمال شرق آسیا مقایسه می‌شود. قیمت‌های گاز طبیعی برای تحویل در ژانویه ۲۰۲۲ نسبت به پارسال در ایالات متحده آمریکا ۷۵ درصد افزایش یافته؛ اما این افزایش در بازارهای مصرف‌کننده خالص ۴۵۰ تا ۵۰۰ درصد بوده است. با این وجود، قیمت‌های گاز طبیعی در بازارهای داخلی ایالات متحده آمریکا نیز متأثر از دیگر مناطق کشور با افزایش همراه شده و این شرایط بازتاب‌دهنده ماهیت جهانی کمبود عرضه و پیوند میان بازارهای منطقه‌ای ناشی از صادرات گاز طبیعی مایع شده (ال‌ان‌جی) است.

روند کند تولید

ذخیره‌سازی‌های زیرزمینی گاز طبیعی اکنون به پایین‌ترین سطح خود از سال ۲۰۱۸ میلادی و پیش از آن سال ۲۰۱۴ میلادی رسیده است. بر اساس داده‌های اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده (EIA)، صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده آمریکا در دو سال گذشته سالانه حدود ۴۰ درصد افزایش یافته است. اکنون بخش زیادی از محموله‌های ال‌ان‌جی آمریکا، روانه بازارهای آسیایی از جمله کره جنوبی، ژاپن، چین و هند) و اروپا (اسپانیا، بریتانیا، فرانسه و ترکیه) می‌شود. بنابراین، کمبود عرضه گاز در بازارهای اروپا و آسیا به قیمت‌های بالاتر و حجم بیشتری از صادرات بدل شده و این شرایط قیمت‌ها در بازار داخلی ایالات متحده آمریکا را نیز افزایش داده است. قیمت‌های بالاتر، سرانجام افزایش حفاری و تولید گاز را در پی خواهد داشت؛ اما این روند با توجه به تمرکز تولیدکنندگان گاز بر بازگشت پول به سهامداران، تاکنون کند بوده است. روند تولید گاز در ایالات متحده آمریکا به آرامی از پایین‌ترین دوره خود در اواسط سال ۲۰۲۰ میلادی بهبود یافته؛ اما طی دو سال منتهی به ژوئیه با نرخ ترکیبی سالانه کمتر از ۰.۷ درصد افزایش یافته است.

بازگشت به زغال‌سنگ

تولید گاز ایالات متحده آمریکا در سال گذشته میلادی مانند دیگر نقاط جهان، در نتیجه رکود ناشی از شیوع ویروس عالم‌گیر کرونا و افت قیمت این حامل انرژی به پایین‌ترین سطح رسید. روند بهبود تولید گاز در مقایسه با روند بهبود مصرف کند‌تر بوده؛ زیرا شرکت‌های انرژی در زمینه حفاری گاز رویه‌ای محتاطانه داشته‌اند، در حالی که شرایط اقتصادی تا حد قابل توجهی رو به بهبود بوده است. فرایند توازن بازار با توجه به زمستانی سرد و طولانی، بویژه وقوع سرمای قطبی شدید در ایالت تگزاس طی ماه فوریه امسال شتاب گرفت. در نتیجه، ذخیره‌سازی‌های گاز از سطح بالای میانگین پنجساله پیش از شیوع ویروس کرونا در نیمه دوم سال ۲۰۲۰ میلادی به سمت کسری در پایان سه ماه دوم سال ۲۰۲۱ رسید. افزایش مصرف متأثر از این شرایط، روند کند بهبود تولید و سرعت بالای کاهش سطح ذخیره‌سازی‌های گاز طبیعی که با زمستان سرد و طولانی شتاب گرفته بود، نگرانی‌هایی را درباره کمبود عرضه این سوخت پاک در بازارهای اروپا و آسیا ایجاد کرده است. به‌واسطه تولید قابل ملاحظه گاز در آمریکا، اوضاع در ایالات متحده به وخامت اروپا و آسیا نخواهد بود. با این وجود عرضه در مقایسه با سال‌های اخیر روندی کاهشی به خود گرفته است. قیمت‌های آتی گاز ایالات متحده آمریکا از ماه مه امسال به‌طور تصاعدی در حال افزایش بوده و بازار از ماه ژوئیه به‌طور فزاینده‌ای وارد ساختار پیش بهین شد. ساختار پیش بهین (Backwardation) به طور معمول زمانی رخ می‌دهد که معامله گران پیش‌بینی کنند که عرضه از مصرف کمتر می‌شود و در این شرایط، ذخیره‌سازی‌ها در سطح پایینی قرار می‌گیرد و با افت بیشتری هم روبه رو می‌شود، به طوری که معامله‌گران ترغیب می‌شوند سطح ذخیره‌سازی‌ها را کاهش دهند و محموله‌هایشان را بموقع بفروشند. در اوایل ماه جاری میلادی، اختلاف قیمتی ۶ ماهه به سمت بزرگترین حالت پیش بهین در حداقل ۱۰ سال اخیر رسید که این شرایط، نشان از سطح نسبتا پایین ذخیره‌سازی‌ها دارد.

در حالی که تولید زغال‌سنگ رو به فزونی است، در پی تشویق تولیدکنندگان برق به کاهش ساعت کارکرد واحدهای گازسوز و جیره‌بندی شدن استفاده از این سوخت پاک و روی آوردن به استفاده بیشتر از خوراک زغال‌سنگ، قیمت‌های سوخت آلوده زغال سنگ نیز افزایش یافته است. بر اساس انرژی معادل، هزینه گاز برای تولید برق در ماه سپتامبر به‌طور میانگین حدود پنج دلار و ۳۰ سنت به ازای هر یک میلیون بی‌تی‌یو رسیده، در حالی که این رقم برای زغال سنگ تنها ۲ دلار است. در عمل، ژنراتورهای گازی سیکل ترکیبی مدرن در تبدیل انرژی موجود در سوخت به برق، حدود ۳۰ درصد کارآمدتر از ژنراتورهای بخار سنتی با استفاده از سوزاندن زغال سنگ هستند. بنابراین پیش از اینکه ژنراتورهای برق، انگیزه‌ای برای کاهش ساعات کار واحدهای گازسوز به نفع واحدهای زغال سنگ داشته باشند، قیمت گاز می تواند حدود ۳۰ درصد بالاتر از زغال سنگ باشد. اما با توجه به اینکه اکنون گاز بیش از دو برابر گران‌تر از زغال سنگ است، انگیزه مالی قوی برای به حداقل رساندن مصرف گاز و استفاده از ناوگان زغال سنگ در هر زمان ممکن وجود دارد. اداره اطلاعات انرژی آمریکا پیش‌بینی می کند تولید زغال‌سنگ امسال در مقایسه با سال ۲۰۲۰ میلادی، ۲۲ درصد افزایش یابد که نخستین افزایش سالانه از سال ۲۰۱۴ میلادی است. در هفته‌های اخیر، نشانه‌هایی مبنی بر آغاز قیمت‌های بالای گاز و تعویض سوخت برای کمک به احیای ذخیره‌سازی‌های داخلی این سوخت پاک وجود داشته است. طبق برآوردهای هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ذخیره‌سازی‌های گاز فعال، اندکی سریع‌تر از میانگین فصلی پنجساله در پنج هفته منتهی به ۱۸ اکتبر افزایش یافت. ذخیره‌سازی‌های گاز هنوز حدود پنج درصد کمتر از میانگین پنجساله پیش از شیوع ویروس عالم‌گیر کروناست؛ اما کسری بیش از هفت درصدی در اوایل سپتامبر کاهش یافته است. بهبود جزئی در شرایط ذخیره‌سازی‌ها احتمالاً دلیل عقب‌نشینی اخیر در قیمت‌های آتی و اختلاف قیمت‌های تقویمی از بالاترین سطح قیمتی اخیر است. با توجه به زمستان پیش رو و تداوم واردات محموله‌های گاز از اروپا و آسیا ذخیره‌سازی‌ها تا حدودی پایین باقی می‌مانند که این شرایط تضمین می کند قیمت‌های گاز برای مدتی بالا باقی بمانند.

منبع: رویترز
نویسنده: جان کمپ
مترجم: امیر دشتی

شرکت گاز استان خراسان شمالی

امضای تفاهمنامه همکاری با دانشگاه علوم پزشکی

شرکت گاز استان خراسان شمالی و دانشگاه علوم پزشکی به منظور برای استفاده هرچه مناسب‌تر از ظرفیت علمی، پژوهشی و فناوری دانشگاه، تفاهمنامه همکاری امضا کردند.
حسن‌رضا میربلوکی، مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان شمالی گفت: این تفاهمنامه برای اجرای سیاست استفاده بهینه از امکانات، استعداد و توانایی‌های دانشگاه‌ها و مراکز علمی، همسو با رفع نیازهای پژوهشی و تحقیقاتی شرکت گاز استان خراسان شمالی، همچنین به‌منظور توسعه زمینه‌های همکاری مشترک علمی، پژوهشی و فناوری امضا شده است.
وی با اشاره به سبز شدن استان خراسان شمالی از نظر توسعه گازرسانی، رویکرد این شرکت را

توجه به نیازهای واقعی و تعریف پروژه‌های کاربردی خواند و افزود: فعالیت‌های پژوهشی در انجام اقدام‌های شرکت گاز استان خراسان شمالی بسیار حائز اهمیت است و دانشگاه علوم پزشکی استان می‌تواند در این زمینه، یاریگر خوبی برای این شرکت باشد.
مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان شمالی ادامه داد: دیگر زمینه همکاری بین دو این مجموعه، موضوع آموزش کارکنان است که سبب می‌شود برای روش‌های ابداعی انجام کار، استانداردسازی کنند. معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی استان خراسان شمالی نیز اظهار کرد: دانشگاه علوم پزشکی استان قادر است تا درخواست‌های تحقیقاتی و آموزشی شرکت گاز استان را شناسایی و در مرحله بعدی با استفاده از دانش استادان گروه‌های مرتبط، آنها را بررسی و نتایج تحلیل و راهکارهای عملی را ارائه کند.

پتروشیمی ارومیه

گشایش مرکز مهارتی بین کارگاهی آموزش فنی و حرفه‌ای

شرکت پتروشیمی ارومیه به منظور آموزش جامع سرمایه انسانی به‌عنوان اصلی‌ترین سرمایه خود با همکاری اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای آذربایجان غربی، مرکز مهارتی بین کارگاهی راه‌اندازی کرد.
محمدسلیم عباسی، مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای استان در آیین گشایش مرکز بین کارگاهی پتروشیمی ارومیه، ضمن تبیین راهبردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، آموزش‌های مهارتی را زمینه‌ای برای تربیت نیروی متخصص و کارآفرین به‌منظور رونق تولید و اشتغال عنوان کرد.
وی با بیان اینکه توانمندسازی سرمایه انسانی، عامل اصلی بهره‌وری نیروی کار و افزایش تولیدات است، افزود: افتتاح مرکز بین کارگاهی در کنار صنایع و شرکت‌ها، از اهداف اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان آذربایجان غربی برای ارتقای مهارت شاغلان و افزایش بهره‌وری نیروی مولد است.
عباسی، مهم‌ترین مزیت تأسیس مراکز مهارتی کارگاهی را پایداری و توسعه بنگاه‌های اقتصادی، همکاری در زمینه ارتقای مهارت متخصصان صنایع و آموزش و جذب نیروهای بومی با هدف تأمین منابع انسانی مورد نیاز واحد صنعتی عنوان کرد.
پژمان اسدی، مدیرعامل شرکت پتروشیمی ارومیه نیز با بیان اینکه توسعه کمّی و کیفی اولویت این شرکت است، اظهار کرد: پتروشیمی ارومیه از نظر میانگین سنی سرمایه انسانی در زمره مجموعه‌های جوان قرار دارد.
وی تصریح کرد: با توجه به بازنشستگی کارکنان قدیمی و ورود نیروهای جوان با مدارک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد، آموزش‌های کاربردی و تخصصی این افراد از اولویت‌های این مجموعه است و امیدواریم با آموزش کارکنان، گام‌های مثبتی در بهبود کیفیت، تنوع محصول و افزایش فروش و سودآوری شرکت برداشته شود.

وزارت نفت

همکاری با آموزش و پرورش در فرهنگ‌سازی مصرف بهینه گاز

نشست مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت با مدیرکل فرهنگی، هنری و اردوها و فضاهای پرورشی وزارت آموزش و پرورش با تأکید بر ترویج و توسعه فرهنگ مصرف ایمن و بهینه گاز طبیعی در جامعه دانش‌آموزی برگزار شد.
علی فروزنده، مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت در نخستین نشست با مدیرکل فرهنگی، هنری و اردوها و فضاهای پرورشی وزارت آموزش و پرورش به محدود بودن منابع گازی و افزایش مصرف این نعمت الهی با توجه به توسعه مستمر گازرسانی و افزایش تعداد مشترکان در بخش‌های مختلف خانگی، عمومی و صنعتی اشاره و تصریح کرد: لازمه عبور آرام از زمستان و تأمین پایدار گاز در نقاط مختلف کشور، رعایت مصرف درست این نعمت پاک خدادادی است.
وی همچنین با تشکر از همکاری‌ها و تلاش‌های گذشته وزارت آموزش و پرورش و اشاره به نقش و جایگاه ویژه آن وزارتخانه در تعلیم و تربیت صحیح نسل کنونی و آینده کشور، خواستار همکاری در زمینه فرهنگ‌سازی مصرف ایمن و بهینه شد. مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت گفت: امیدواریم با همکاری و تعامل شایسته با آموزش و پرورش در خلال برگزاری کلاس‌های مجازی یا به صورت فوق‌برنامه، بتوانیم نکات و توصیه‌های مفید درباره استفاده صحیح از گاز طبیعی را به دانش‌آموزان منتقل کنیم. علی رمضانی، مدیرکل فرهنگی، هنری و اردوها و فضاهای پرورشی وزارت آموزش و پرورش نیز ضمن تشکر و قدردانی از اقدام شایسته وزارت نفت در برگزاری این نشست و استقبال از پیشنهاد وزارتخانه، بر آمادگی کامل و استفاده از همه ظرفیت‌ها و امکانات آموزش و پرورش به‌منظور ترویج و فرهنگ‌سازی مصرف ایمن و بهینه گاز طبیعی تاکید کرد. استفاده از ظرفیت‌های سامانه دانش آموزشی شاد، برگزاری جشنواره‌های فرهنگی - هنری، پویش‌های فرهنگی- اجتماعی، اردوها و بازدیدهای دانش‌آموزی، کانون‌های فرهنگی—تربیتی، همچنین برگزاری شوراها و تشکل‌های دانش‌آموزی، مسابقات کتابخوانی و آموزش همیاران گاز از جمله موارد توافق طرفین حاضر در این نشست بود.

شرکت نفت و گاز ارووندان

تحقق برنامه‌های پیش‌بینی تولید در نیمه نخست سال ۱۴۰۰

شرکت نفت و گاز ارووندان، در نیمه نخست امسال موفق به تحقق برنامه تولید نفت، ابلاغی از سوی شرکت ملی نفت ایران شد. عبدالله عذاری اهوازی، سرپرست شرکت بهره‌برداری نفت و گاز ارووندان در نشست پیش‌بینی تولید نیمه دوم سال ۱۴۰۰ با بیان اینکه این شرکت در جبهه تولید قرار دارد، افزود: لازم است همه همکاران با هم‌افزایی و تلاش مضاعف برای اعتلای صنعت نفت و تحقق شعار امسال که از سوی مقام معظم رهبری سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها نامگذاری شده، توان فنی و عملیاتی خود را در مسیر تحقق اهداف و برنامه‌های وزارت نفت و تولید صیانتی و حداکثری از میدان‌های نفتی حوزه عملیاتی نفت و گاز ارووندان در غرب کارون به کار گیرند. وی با اشاره به‌ضرورت اعمال دستورعمل‌های ایمنی، سلامت کارکنان و صیانت از تأسیسات و زیرساخت‌ها، تولید را اولویت نخست این شرکت برشمرد و بر ادامه پروژه‌های مرتبط با ایمن‌سازی تأسیسات و زیرساخت‌های تولید بویژه برنامه ضخامت‌سنجی خطوط لوله و مخازن تأکید کرد. عذاری افزود: انتظار می‌رود با کار جهادی و بسیج امکانات و توجه جدی به مقررات و ضوابط اچ‌اس‌ای و پدافند غیرعامل، در نیمه دوم امسال نیز برنامه‌های تکلیفی به‌طور کامل تحقق یابد. در نشست پیش‌بینی تولید نیمه دوم سال ۱۴۰۰ شرکت بهره‌برداری نفت و گاز ارووندان، مدیران تولید و فنی این نیز شرکت گزارشی از اقدام‌ها و فعالیت‌های اجرایی همسو با برنامه‌های سال ۱۴۰۰ ارائه کردند. انجام تعمیرات دوره‌ای تجهیزات، نزدیک به ۴۰ عملیات چاه‌آزمایی، رفع مانع و اسیدکاری چاه‌ها با هدف حفظ و نگهداشت تولید و کسب اطلاعات مخزنی، بازرسی و ایمن‌سازی تجهیزات و خطوط لوله، پایش و کنترل خوردگی، بررسی وضع و ضخامت‌سنجی خطوط لوله رو و زیرزمینی به طول تقریبی هزار کیلومتر، همچنین پایش ۳۰ ایستگاه حفاظت کاتدی، بازرسی، نظارت و ضخامت‌سنجی بیش از ۲ هزار نقطه، تجهیزات ایمنی، تأسیسات سرچاهی و خطوط لوله جریانی و دستگاه‌های مکانیکی ثابت و تهیه نقشه‌های عبور خطوط لوله زیرزمینی به طول ۱۲۰ کیلومتر بخشی از گزارش‌های ارائه شده در این نشست بود.

شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران

پایداری شبکه گاز خوزستان افزایش یافت

با آغاز تزریق گاز خط لوله ۵۶ اینچ حد فاصل بیدبلند - اهواز که یکی از انشعاب‌های خط لوله نهم سراسری گاز است، پایداری شبکه گاز خوزستان افزایش یافت.
رضا نوشادی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران با ابراز خرسندی از اینکه تزریق گاز خط لوله حدفاصل بیدبلند - اهواز در ایام هفته وحدت آغاز شده است، گفت: این خط لوله برای تکمیل رینگ گازی جنوب غرب کشور و همسو با افزایش پایداری شبکه گاز استان خوزستان و تأمین گاز صنایع، پتروشیمی و مشترکان خانگی و صنعتی اجرا شده و گاز تولیدی پارس جنوبی را به مبادی مصرف می‌رساند.
مهدی بازرگانی، مجری طرح خط لوله نهم سراسری انتقال گاز نیز گفت: این خط لوله ۵۶ اینچ با تلاش نیروهای متعهد و متخصص شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و مشاوران و پیمانکاران داخلی در مسیری به طول ۹۹ کیلومتر اجراشده است.
وی افزود: این خط لوله در مسیر خود از مناطق کوهستانی دارای بارندگی و آب‌گرفتگی عبور کرده و دارای دو ایستگاه حفاظت کاتدیک، یک ایستگاه لانچر بوده و همچنین یک ایستگاه ریسیور برای آن تعبیه شده است.
بازرگانی تصریح کرد: این خط لوله در مسیر اجرا با ۱۴ مورد کیسینگ، یک مورد تقاطع با رودخانه، ۱۷۳ مورد تقاطع با جاده خاکی، آب‌رو و خطوط زیرزمینی روبه‌رو بوده است.

شرکت گاز استان تهران

بخشودگی پرداخت گازبها برای بیش از ۳ میلیون مشترک تهرانی

مدیرعامل شرکت گاز استان تهران گفت: از زمستان ۱۳۹۹ و زمان اجرای طرح بخشودگی گازبها تا شهریور امسال، درمجموع سه میلیون و ۲۸۰ هزار مشترک مشمول این طرح شده‌اند.
سعید توکلی با بیان اینکه بیش از یک میلیون و ۸۰۰ هزار قبض با گازبهای رایگان در تابستان امسال صادر شده است، افزود: این طرح همسو با حمایت از حقوق مشترکان خانگی (مسکونی) کم‌مصرف است و می‌تواند عامل مهمی برای تشویق مصرف‌کنندگان گاز طبیعی برای مصرف بهینه باشد.
وی درباره اصلاح الگوی مصرف مشترکان با اشاره به اینکه مقدار گاز مصرفی مشترکان ارتباطی مستقیم با نحوه استفاده آنها از این حامل انرژی دارد، اظهار کرد: استفاده بهینه گاز سبب می‌شود مشترکان هم در مصرف گاز و هم در منابع مالی خود صرفه‌جویی کنند.
مدیرعامل شرکت گاز استان تهران تصریح کرد: همان‌طور که مصرف بهینه و کم، سبب تخفیف و بخشودگی می‌شود، مصرف خارج از الگوی متعارف و بهینه، افزایش گازبها را به دنبال دارد.
توکلی درباره نکات مصرف بهینه گاز اظهار کرد: پوشیدن لباس گرم در زمستان و حفظ دمای مناسب ۱۸ تا ۲۱ درجه (دمای رفاه)، استفاده از وسایل گازسوز استاندارد با بازده حرارتی بالا، هوشمندسازی موتورخانه‌ها، عایق‌کاری لوله‌ها و تأسیسات و... تنها چند مورد از این نکات است که می‌توانند حجم گاز مصرفی را کاهش دهند.

شرکت نفت فلات قاره ایران

نجات جان نوجوان ۱۵ساله لاوانی

با تلاش همکاران منطقه عملیاتی لاوان، بویژه کارکنان خدمات درمانی و پزشک مشاور، نوجوان ۱۵ ساله ساکن دهکده از مرگ حتمی نجات یافت.
ساعت ۱۹:۵۰ دقیقه روز یکشنبه ۲۵ مهرماه، اهالی بومی دهکده، نوجوان ۱۵ ساله‌ای را که هیچ علائمی حیاتی مانند نبض، تنفس، فشارخون و... نداشت، به درمانگاه شرکت نفت فلات قاره در منطقه لاوان منتقل کردند. کادر درمانی این منطقه بلافاصله و بدون فوت وقت وارد عمل شدند و عملیات احیا را آغاز کردند و پس از تلاش فراوان از جمله انجام ماساژ قلبی، گرفتن دارو و شوک قلب، خوشبختانه نبض بیمار برگشت و دارای نبض و فشارخون شد. در ادامه عملیات احیا و پس از ثابت کردن شرایط حیاتی بیمار، با تشخیص کادر درمان و موافقت جانشین منطقه، اعزام بیمار از طریق بالگرد به مرکز مجهزتر در دستور کار قرار گرفت و پس از هماهنگی‌های انجام‌شده با نماینده شرکت نفت فلات قاره مستقر در کیش و بیمارستان این جزیره، این نوجوان به همراه دو پرستار، با یک فروند بالگرد به بیمارستان کیش اعزام شد و روند درمان وی به‌صورت تخصصی و با تجهیزات کامل‌تری ادامه یافت.

شرکت نفت و گاز مارون

مهار آتش‌سوزی هدر گاز خروجی تزریق گاز مارون

آتش‌سوزی در هدر گاز خروجی ایستگاه تزریق گاز شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون که به‌دلیل خوردگی روی داده بود، مهار شد. کارگروه فنی، عملیاتی و ایمنی این شرکت تأیید کردند که هدر هم‌اکنون کاملاً ایمن‌سازی شده و خوشبختانه این حادثه هیچ‌گونه تلفات انسانی نداشته است.

شرکت ملی حفاری ایران

به کارگیری ۴۱ دستگاه حفاری خشکی در مشارکت با بخش خصوصی

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران گفت: ۴۱ دستگاه حفاری سبک و سنگین خشکی ناوگان شرکت ملی حفاری ایران در پروژه‌های مشارکتی با شرکت‌های بخش خصوصی داخلی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای شرکت ملی نفت ایران و ۲۸ مخزن در مناطق نفت‌خیز جنوب به‌کارگیری می‌شود. علیرضا لایجی افزود: هم‌اکنون ۱۱ دستگاه حفاری در همکاری با شرکت‌های پژواک انرژی، توسعه صنایع کیش (OEID)، هلدینگ پاسارگاد، نفت و گاز پرشیا و قرارگاه خاتم‌الانبیا در موقعیت میدان‌های اهواز، مارون، سیاهمکان، لالی، سپهر، جفیر و رامین عملیاتی هستند. وی گفت: همچنین در چارچوب همکاری و مشارکت با شرکت‌های گلوبال، پترو ایران، توسعه صنایع کیش و تأسیسات دریایی ۲۱ دستگاه حفاری دیگر آماده حضور در اجرای پروژه‌های طرح توسعه میدان‌های زیلایی، منصورآباد و سولابدر با احتساب پروژه توسعه میدان‌های لالی بنگستان و بالارود هستند. معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در پروژه‌های حفاری افزود: در پروژه‌های توسعه‌ای میدان‌های بی‌بی حکیمه، سیاهمکان، اهواز و رامین که از سوی شرکت‌های سی‌لند، توسعه صنایع نفت و گاز قشم، پاسارگاد و پرشیا اجرا می‌شوند، شرکت ملی حفاری ایران تأمین‌کننده دکل و بخشی از خدمات فنی مهندسی جانبی است. لایجی تصریح کرد: براساس قراردادهای فی‌مابین و باهدف شتاب‌بخشی در انجام پروژه‌ها متناسب با پیشرفت کار، ۹ دستگاه حفاری دیگر نیز به کار گرفته خواهد شد.

استقرار دستگاه حفاری ۵۶ فتح در میدان نفتی اهواز

دستگاه ۵۶ فتح شرکت ملی حفاری ایران همسو با اجرای طرح توسعه ۲۸ مخزن در گستره مناطق نفت‌خیز جنوب با استقرار در موقعیت میدان نفتی اهواز، در چرخه عملیات قرار گرفت. مسعود افشار، معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در عملیات حفاری نیز با اشاره به همکاری این شرکت با قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا در طرح توسعه میدان‌های نفتی اهواز، مارون و لالی اظهار کرد: شرکت ملی حفاری برای اجرای این طرح‌ها از ۱۰ دستگاه دکل حفاری استفاده می‌کند.
وی تصریح کرد: در نخستین گام، دکل سنگین خشکی ۵۶ فتح در موقعیت چاه ۳۵۰ اهواز مستقر شده و آغاز به کار کرده است.

● سازمان منطقه آزاد کیش

برگزاری بزرگترین رویداد معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در صنعت نفت

مشاور رئیس‌جمهوری و دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی و ویژه اقتصادی، گفت:باهدف تکمیل زنجیره‌های ارزش، جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی، صادرات، تولید، اشتغال پایدار و مولد، بزرگترین رویداد معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در صنایع نفت، گاز، پالایش، پتروشیمی و انرژی‌های نو در قالب همایش و برگزاری نمایشگاه در منطقه آزاد کیش برگزار می‌شود.

سعیدمحمد، مشاور رئیس‌جمهوری و دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی و ویژه اقتصادی با اشاره به سیاست‌های ابلاغی قانون برنامه ششم توسعه از سوی مقام معظم رهبری (مدظله) و ضرورت توسعه سواحل، یکی از مهم‌ترین اهداف برگزاری این رویداد را زمینه‌سازی برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، صادرات، تولید، اشتغال پایدار و مولد اعلام کرد.

وی برگزاری این رویداد را فرصتی طلایی برای تکمیل زنجیره‌های ارزش در صنعت نفت و گاز کشور برشمرد.

محمد با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران یکی از بزرگترین ذخایر نفت خام، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی جهان را که معادل یکهزار میلیارد بشکه نفت خام برآورد می‌شود در اختیار دارد، به مناطق آزاد اشاره کرد و گفت: مناطق آزاد اروند و قشم، همچنین منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان و سواحل مکران «چابهار»،مناطقی هستند که ظرفیت تبدیل شدن به هاب‌های انرژی کشور را دارند.

وی یادآور شد:این همایش و نمایشگاه سوم تا پنجم آبان‌ماه به میزبانی دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی و ویژه اقتصادی کشور، در مرکز همایش‌های بین‌المللی منطقه آزاد کیش برگزار خواهد شد و علاقه‌مندان برای کسب

اطلاعات بیشتر می‌توانند به وب‌سایت این گردهمایی تخصصی به نشانی www.ifeex.ir مراجعه کنند.

شرکت ملی صنایع پتروشیمی

مشارکت در تأمین پایدار آب شرب روستاهای سیستان و بلوچستان

تأمین پایدار آب شرب در روستای امام‌آباد شهرستان کنارک، همزمان با هفته وحدت با مشارکت صنعت پتروشیمی انجام شد.

پروژه آبرسانی پایدار به روستاهای امام‌آباد و دولت‌آباد شهرستان کنارک همسو با پویش «سیستان و بلوچستان تنها نیست»، با راهبری دبیرخانه مسؤولیت اجتماعی صنعت پتروشیمی و مشارکت شورای راهبردی شرکت‌های پتروشیمی منطقه ماهشهر و کارکنان ستاد پتروشیمی انجام شد.

برقراری آب شرب پایدار در روستای امام‌آباد شهرستان کنارک با مشارکت شورای راهبردی شرکت‌های پتروشیمی منطقه ماهشهر، فرمانداری و آبفای شهرستان کنارک و با همکاری هلال احمر استان تهران از نیمه شهریور امسال آغاز شد و مرحله نخست پروژه در هفته وحدت و با حضور علی ربانی، مشاور اجتماعی مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی به بهره‌برداری رسید.

ربانی در حاشیه بازدید از روستاهای امام‌آباد، دولت‌آباد، لوک‌آباد، همت‌آباد، کوه‌بن و نشست با فرمانداری‌های کنارک و زرآباد از تداوم مشارکت شرکت‌ها در آبرسانی پایدار در تعداد دیگری از روستاهای محروم شهرستان کنارک و زرآباد خبر داد.

وی همچنین از اعلام آمادگی شورای راهبردی شرکت‌های پتروشیمی منطقه انرژی پارس در طرح ساخت مسکن با مشارکت ۵۰ درصدی برای ۵۰ خانواده زیر پوشش کمیته امداد خبر داد و اظهار کرد: در طرح‌های مسؤولیت اجتماعی با اتخاذ راهبرد مشارکت در طرح، تلاش می‌شود به هم‌افزایی و توانمندسازی جوامع محلی کمک شود.

اهدای کوله و لوازم تحریر مشارکتی از سوی کارکنان ستاد شرکت ملی صنایع پتروشیمی به مدرسه روستای همت‌آباد شهرستان زرآباد از دیگر اقدام‌های این سفر بود.

● شرکت نفت و گاز غرب

جلوگیری از افت روزانه بیش از یک میلیون مترمکعب گاز با تعمیر چاه شماره ۳ تنگ بیجار

عملیات تعویض تاج چاه شماره ۳ تنگ بیجار شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب، بدون حضور دکل تعمیراتی باموفقیت انجام شد.

علی‌رضایی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب گفت: عملیات تعمیرات تاج چاه مزبور در کوتاه‌ترین زمان ممکن و باصرفه جویی قابل ملاحظه‌ای انجام شده است.

وی اظهار داشت: متخصصان این شرکت در اقدامی جهادی، با رعایت کامل الزام‌های ایمنی در انجام این عملیات که نیاز به استقرار دکل حفاری است، موفق به تعویض تاج چاه شده‌اند. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب با اشاره به تبعات استقرار دکل و تعویض تاج چاه افزود: در صورت استقرار دکل حفاری، نیاز به خارج کردن چاه از مدار تولید به مدت دست‌کم سه ماه و از دسترس خارج شدن حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز در آستانه فصل زمستان بوده است. وی ادامه داد: خوشبختانه در این عملیات با تأمین کالا از منابع داخل شرکت و آماده‌سازی محوطه برای استقرار و برپایی دکل که مستلزم صرف هزینه‌های چند میلیارد تومانی بود، اقدام‌های شایسته‌ای انجام شد. وی با قدردانی از گروه‌های

ستادی و عملیاتی در انجام عملیات تعویض تاج چاه شماره۳ تنگ بیجار گفت: این عملیات با برنامه‌ریزی مدیریت امور فنی و خدمات فنی چاه‌های شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب و در هماهنگی با امور فنی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، همچنین همکاری گروه‌های فنی بخش خصوصی، شرکت حفاری شمال، شرکت نفت و گاز شرق و شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب انجام شده است. مرکز بهره‌برداری تنگ بیجار و کمانکوه با تأمین بخشی از گاز غرب کشور در فصل سرما در فاصله ۷۰ کیلومتری شهر ایلام قرار دارد.

● پخش فراورده‌های نفتی منطقه همدان

افتتاح واحد سوختگیری خودروهای نیروی انتظامی استان در هفته ناجا

مدیر شرکت پخش فراورده‌های نفتی منطقه همدان از افتتاح واحد سوختگیری خودروهای نیروی انتظامی شهر همدان خبر داد.

امین روستایی، مدیر منطقه با اشاره به اینکه بهره‌برداری از این واحد در هفته نیروی انتظامی انجام شده است، تسهیل و تسریع در سوختگیری خودروهای انتظامی را به منظور انجام ماموریت‌های محوله، از دلایل مهم ایجاد چنین امکانی عنوان کرد. سرتیپ امیری، فرمانده نیروی انتظامی استان همدان نیز با قدردانی از مشارکت و مساعدت شرکت پخش فراورده‌های نفتی منطقه همدان و تعدادی از جایگاه داران شهر همدان برای احداث این واحد سوختگیری گفت:این واحد سوختگیری با استفاده از دو تلمبه دو نازله، امکان سوختگیری همزمان چهار خودروی سبک را امکانپذیر کرده است. حمیدرضا حاجی بابایی، نماینده مردم شهرستان‌های همدان و فامنین در مجلس شورای اسلامی نیز با تبریک هفته نیروی انتظامی، مطالب مبسوطی را در این خصوص عنوان و با اهدای لوح تقدیر از تعدادی از مسؤولان و جایگاه داران تقدیر کرد.

● شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

بازسازی ۴۶۱ عدد تجهیزات و شیرآلات سرچاهی و درون‌چاهی

مدیر تعمیر، تکمیل و خدمات فنی چاه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از تعمیر ۴۶۱عدد تجهیزات و شیرآلات سرچاهی و درون‌چاهی(3sv) در نیمه نخست امسال خبر داد.

یونس عباسی‌لرکی با بیان اینکه این تجهیزات در اندازه و فشارهای مختلف از مدار عملیات خارج شده بودند، افزود: این تجهیزات با توجه به وظیفه تکلیفی شرکت مناطق نفت‌خیز جنوب مبنی بر تولید ایمن و پایدار،با هدف استفاده مجدد در چاه‌های در حال بهره‌برداری و در حال حفاری، تعمیر و بازسازی شده‌اند.

وی با تاکید بر اینکه تعمیرات تجهیزات مزبور در شرایط تحریم و همه‌گیری کرونا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی انجام شده است، افزود: انجام عملیات تعمیر و بازسازی تجهیزات شیرآلات سرچاهی در بازه زمانی یاد شده، افزون بر تحقق برنامه‌های پدافند غیرعامل، در حوزه تخصصی حفاری، استمرار تولید نفت و گاز و جلوگیری از توقف چاه‌های تولیدی شرکت‌های بهره‌برداری، بیش از ۳۳۲ میلیارد ریال صرفه‌جویی در پی داشته است.

وی ادامه داد: این تجهیزات در بخش روزمینی شامل ۴۱۷عدد شیرآلات و تجهیزات سرچاهی تا ۱۱ اینچ و با فشار کاری سه تا ۱۵ هزار پا و در بخش زیرزمینی نیز شامل ۴۴ عدد تجهیز شیرهای ایمنی درون‌چاهی (3sv) با سایزهای ۳،۸۱۳ تا ۵،۹۶۳ اینچ است که در شرایط بحرانی و اضطراری، نقش اصلی را در توقف جریان و ایمن‌سازی چاه، به‌عهده دارند.

مدیر تعمیر، تکمیل و خدمات فنی چاه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب یادآور شد: برخی از این تجهیزات مخصوص استفاده در چاه‌های با میزان هیدروژن سولفوره بالا و در انحصار معدودی از شرکت‌های خارجی است.

به گفته عباسی‌لرکی، برخی از تجهیزات یادشده در احیا و به‌کارگیری دوباره، نقش مهمی در نگهداشت و تولید ایمن و پایدار ایفا می‌کنند.

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق

۸۵ میلیارد ریال در مرکز انتقال نفت سبزوار

تامین بخشی از کالا و لوازم پروژه برقی کردن مرکز انتقال نفت سبزوار از انبارهای شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت، موجب ۸۵ میلیارد ریال صرفه‌جویی شد.

احمد حاج‌اسماعیلیان، مسؤول سفارشات انبار شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق گفت:این مهم با رایزنی با انبارهای شرکت ملی مهندسی نفت و مناطق ۱۲ گانه شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با هدف تامین ۱۱۰ اقلام مورد نیاز انجام شده است.

وی با اشاره به اینکه ارزش ریالی این ۱۱۰ قلم کالا حدود ۸۵ میلیارد ریال است، افزود: تهیه این اقلام به صورت معمول مشکلات خاصی دارد و از سوی دیگر تحریم‌ها و قیمت بسیار بالای برخی اقلام، امکان خرید آنها را سخت کرده است.

حاج اسماعیلیان گفت: اقلام تهیه شده شامل قطعات ضدانفجار، ترانس‌های حفاظتی سه‌فاز، لول سوییچ‌ها و سنسورهای فشار، لوله و اتصالات، الکترود، کابل، تجهیزات برقی و ابزار دقیقی، شیرآلات و... است.

● خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه لرستان

تسطیح مسیر خطوط لوله در محدوده دادآباد– پل باباحسین

حدود ۶۰ کیلومتر از مسیر خطوط لوله ۲۶ لوپ نفت خام، ۲۶ اینچ فراورده و ۱۴ اینچ فراورده آسار- پل باباحسین که از مسیرهای سخت گذر و کوهستانی عبور می‌کند، تسطیح شد. رئیس واحد مهندسی نگهداری و تعمیرات خط شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه لرستان گفت: افزون بر تسطیح مسیر در نقاط یاد شده، در برخی از محل‌ها نیز به دلیل وجود مسیل‌ها، انحراف، مقاوم‌سازی و اصلاحات لازم با استفاده از امکانات منطقه انجام شد. سعید میر افزود: شرایط کوهستانی همه مسیرهای خطوط لوله در منطقه لرستان سبب شده تا یکی از فعالیت‌های مهم این منطقه، تسطیح مسیر باشد و باید به صورت پیوسته در همه فصل‌ها برحسب موقعیت انجام شود. وی یادآور شد: بنا بر برنامه‌ریزی‌های انجام شده، با پایان کار در محدوده مناسب این مسیر، مسیر خط دره شهر نیز در برنامه اجرایی آینده قرار دارد.

بهره‌برداری از سیستم اعلان حریق مخزن تعادلی نفت خام آسار

رئیس ایمنی و آتش‌نشانی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه لرستان، از به بهره‌برداری رسیدن سیستم اعلان حریق مخزن تعادلی نفت خام مرکز انتقال نفت شهید سیفی(آسار) خبر داد. رضا ذلقی با بیان اینکه این سیستم باهدف کاهش زمان واکنش در برابر شرایط اضطراری و بروز حریق احتمالی به بهره‌برداری رسیده است، افزود: کابل LHD سیستم اعلان حریق نصب شده مخزن تعادلی نفت خام مرکز انتقال نفت شهید سیفی در برابر حرارت تا ۸۸ درجه سانتی‌گراد حساس است. وی تصریح کرد:این سیستم با نصب در اطراف raim seal مخزن، از طریق یک کابل مقاوم در برابر حریق به تابلوی اعلان حریق نصب شده در اتاق کنترل انتقال یافته است.

محمد نوریزدان، رئیس اچ‌اس‌ای و پدافند غیرعامل منطقه لرستان نیز از برنامه‌ریزی برای ارتقای سیستم‌های اعلان و اطفای حریق اماکن حساس خبر داد و افزود: راه‌اندازی سیستم اعلان و اطفای اتاق سرور مخابرات منطقه با همکاری معاونت مخابرات منطقه لرستان از جمله این برنامه‌هاست. وی افزود: نصب سیستم‌های اعلان حریق دیگر مخازن نیز در دستور کار واحد اچ‌اس‌ای شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه لرستان قرار دارد.

● پالایشگاه ستاره خلیج فارس

اهدای نشان سفیر و مروج مسؤولیت اجتماعی به ستاره خلیج‌فارس

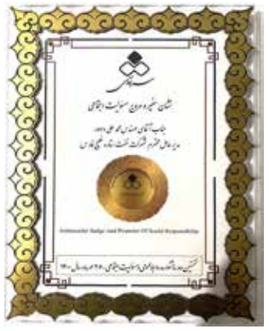

نشان سفیر و مروج مسؤولیت اجتماعی به پاس عملکرد شایسته در حوزه مسؤولیت اجتماعی، نخستین دوره جشنواره روابط عمومی و مسؤولیت اجتماعی،به شرکت پالایش نفت ستاره خلیج اهدا شد.این جشنواره به منظور کمک به اعتلای ایفای مسؤولیت‌های اجتماعی در سازمان‌ها و بهینه‌سازی آنها با اجرای ممیزی، ارزیابی و تقدیر از سازمان‌های فعال در زمینه مسؤولیت اجتماعی، برگزار شد.بهبود و ارتقای فعالیت‌های مسؤولیت اجتماعی در سازمان‌ها و شرکت‌ها، تقویت مؤلفه‌هایی همچون پاسخگویی اجتماعی، بهبود تعامل با ذی‌نفعان داخلی و خارجی، همچنین پایداری فعالیت‌های مسؤولیت اجتماعی و نگاه فراتر از کمک‌های خیریه‌ای، از محورهای نخستین دوره جشنواره روابط عمومی و مسؤولیت اجتماعی است که مؤسسه فرهنگی روابط عمومی آرمان برگزارکننده آن بود.در این جشنواره، به ارتباط بین روابط عمومی و حوزه مسؤولیت اجتماعی توجه شده بود و در ارزیابی‌ها نیز تعامل هدفمند، ساختارمند و روشمند با ذی‌نفعان مختلف سازمان و پیاده‌سازی الگوهای بین‌المللی در فضای کسب‌وکار ایرانی، مدنظر قرار داشت.شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس همواره در ایفای مسؤولیت‌های اجتماعی پیشرو بوده و افزون بر وظیفه ذاتی خود مبنی بر تأمین امنیت سبد سوخت ایرانی اسلامی و تولید نیمی از فراورده‌های راهبردی صادراتی و موردنیاز کشور، این مهم را مدنظر قرار داده و سعی داشته به‌عنوان صنعتی نمونه، با نگاه به جوامع محلی، نقش‌آفرینی کند.

ادامه ساخت بیمارستان ۲۶۴تختخوابی نفت ستاره خلیج‌فارس، اهدای بیش از ۲۴۰ تخت بیمارستانی، ۱۰ تخت آی‌سی‌یو، ۱۰ دستگاه مانیتور علایم حیاتی بیمار، ۱۶ دستگاه ساکشن جراحی و دو دستگاه بلادگاز به شبکه درمان هرمزگان، همچنین مشارکت در اجرای طرح پیک سایی شبکه بندرعباس، تأمین برق و آب موردنیاز آب‌شیرین کن یک میلیون مترمکعبی بندرعباس و کمک به آزادسازی زندانیان جرایم غیرعمد و دهها مورد دیگر از جمله اقدام‌های پالایشگاه ستاره خلیج فارس در همسویی با مسؤولیت‌های اجتماعی است.

نگاهی به دلایل صلح حضرت امام حسن مجتبی(ع) با معاویه

حکمت‌های یک ماجرای تاریخی-اعتقادی

۲۶ ربیع‌الاول، سالروز صلح امام حسن مجتبی(ع) است. مهم‌ترین و حساس‌ترین بخش زندگی امام حسن مجتبی(ع) که مورد بحث و گفت‌وگوی فراوان واقع شده، ماجرای صلح آن حضرت با معاویه و کناره‌گیری اجباری ایشان از صحنه خلافت و حکومت اسلامی است. برای صلح امام حسن(ع) دلایل مختلفی وجود داشته که در ادامه می‌کوشیم به برخی از آنها اشاره کنیم و تا حدی زوایای این صلح را مورد بررسی قرار دهیم:

تکلیف‌گرایی

شماری بر این باورند که علت اصلی صلح امام حسن(ع) انجام وظیفه بود؛ زیرا امامان معصوم هر کدام وظیفه خاصی داشته‌اند که از سوی خداوند تعیین شده است. از امام صادق(ع) روایت شده که فرمود: «براستی که وصیت به صورت کتابی از آسمان بر محمد(ص) نازل شد و نامه مُهر شده‌ای جز وصیت بر آن حضرت نازل نشد. جبرییل عرض کرد: ای محمد، این است وصیت تو در امت خویش که نزد خاندانت خواهد بود. رسول خدا(ص) فرمود: ای جبرییل! کدام خاندانم؟ عرض کرد: بندگان برگزیده خدا، تا علم نبوت را از تو ارث برند... براستی وصیت، مُهرهایی بود، پس علی(ع) مهر اول را گشود و هر چه در آن بود، طبق آن عمل کرد. سپس حسن(ع) مهر دوم را گشود و هر چه در آن بود، به آن عمل کرد و چون حسن(ع) از دنیا رفت، حسین(ع) مهر سوم را گشود و دید دستور خروج و کشتن و کشته شدن در آن بود.» اگر علت صلح امام حسن(ع) انجام تکلیف الهی باشد، به این معنا که خداوند چنین وظیفه‌ای را برای آن حضرت تعیین کرده است، از سوی دیگر، امامان معصوم(ع)، حجت خدا بر مردم هستند و از این رو رفتار و گفتارشان حجت است. پس صلح امام حسن(ع) عملی است که از سوی حجت خدا انجام شده و قطعاً دلایل بسیار مستحکم و متقنی داشته و آن حضرت خود به آن اشاره کرده است.

حفظ دین

در فرهنگ والای شیعی، حفظ دین و احیای معارف اهل بیت(ع) محوری‌ترین عنصر است. به همین دلیل تشکیل حکومت، قیام، صلح و سکوت آنها همه در مسیر حفظ اسلام و احیای سنت شکل می‌گیرد. اگر در شرایطی اسلام به واسطه قیام حفظ شود، آنان قیام می‌کنند و اگر در مقطعی دیگر سکوت آنها موجب حفظ اسلام شود، سکوت می‌کنند؛ هرچند این سکوت، باعث از دست رفتن حق مسلم آنان شود. بر این اساس، یکی از علل مهم صلح امام حسن(ع) را می‌توان «حفظ دین» بیان کرد؛ زیرا وضعیت جامعه اسلامی در شرایطی قرار داشت که ممکن بود جنگ با معاویه، اصل دین را از بین ببرد. مضافاً اینکه اوضاع بیرونی جامعه اسلامی نشان می‌داد که روم شرقی، آماده حمله نظامی به مسلمانان بود. از سوی دیگر، مردم نیز از نظر فرهنگی در وضعیتی قرار داشتند که خونریزی و جنگ، نوعی بدبینی به دین و مقدسات را به وجود می‌آورد. شاید بر همین اساس باشد که امام حسن(ع) یکی از دلایل صلح خود را حفظ دین بیان کرد؛ چنانکه ایشان در پی اعتراض برخی از شیعیانش فرمود: «نگران شدم ریشه مسلمانان از زمین کنده شود و کسی از آنان باقی نماند، از این رو با مصالحه‌ای که انجام شد، خواستم دین خدا حفظ شود.»

مصالح عمومی

رعایت مصالح عمومی، خردمندانه‌ترین استراتژی است که از سوی رهبران دلسوز و آزادیخواه، بویژه رهبران الهی اتخاذ می‌شود؛ زیرا آنان هیچ‌گاه مصالح عمومی را فدای مصالح فردی و گروهی نمی‌کنند. امام حسن(ع) نیز برای جلوگیری از خونریزی و رعایت مصالح مسلمانان، تن به صلح داد؛ چنانکه آن حضرت خود فرمودند: «من صلح را پذیرفتم تا از خونریزی جلوگیری کنم و جان خود، خانواده و اصحاب صمیمی خویش را حفظ کرده باشم.» ایشان می‌دانست که برخی او را مذل‌المؤمنین خواهند خواند و برخی به او بی‌احترامی و اهانت خواهند کرد؛ اما همه این سختی‌ها را تحمل فرمود تا مصالح عمومی تهدید نشود؛ زیرا جنگ با معاویه نه به نفع کوفیان بود و نه به نفع شامیان؛ بلکه زمینه حمله نظامی رومیان را به جهان اسلام فراهم می‌کرد. ابن واضح یعقوبی می‌نویسد: «معاویه در سال ۴۱ هجری به شام برگشت و وقتی خبر یافت که لشکر روم با سپاهیان انبوه، راه جنگ را در پیش گرفته است، با فرستادن ۱۰۰ هزار دینار با او صلح کرد.»
شاید همین دلیل (رعایت مصالح عمومی) بوده که پیامبر اسلام(ص) درباره امام حسن(ع) فرمود: «همانا پسرم پیشوای مسلمانان است و امید است خداوند به دست او بین دو گروه بزرگ از مسلمانان، صلح برقرار کند.»

حفظ شیعیان

حفظ شیعیان گرچه از مصادیق مصالح عمومی است؛ اما از آنجا که شیعیان، حافظان و پاسداران دین و موالی اهل بیت(ع) بودند، حفظ آنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود. شیعیان خاص امیرالمؤمنین(ع) اغلب در جمل، صفین و نهروان به شهادت رسیده و گروه اندکی از آنان باقی مانده بودند و اگر جنگی به وقوع می‌پیوست، با توجه به ضعف مردم عراق، قطعاً امام حسن(ع) و شیعیان متحمل خسارات جبران‌ناپذیری می‌شدند؛ زیرا معاویه در این صورت آنها را با بشدت سرکوب می‌کرد. اگر امام حسن(ع) مصالحه نمی‌کرد و نتیجه جنگ نیز پیروزی شامیان بود، معاویه با بهانه کردن جنگ، حتی یک نفر از آنان را باقی نمی‌گذاشت؛ اگرچه معاویه عهدشکنی کرد و برخی از شیعیان مانند حجر بن عدی، مروبن حمق و... را شهید کرد؛ اما صلح سبب شد که شیعیان کشته نشوند. از این رو امام حسن(ع) یکی از علل صلح خود را حفظ شیعیان دانست و فرمود: «نگهداری و حفظ شیعه، مرا ناگزیر بر صلح کرد. سپس مناسب دیدم جنگ به روز دیگر محول شود.»

خیانت فرماندهان

تشکیل حکومت و دفاع از آن، به پشتوانه مردمی نیاز دارد. اگر حکومت را به کبوتری تشبیه کنیم که با دو بال به سوی مقصد پرواز می‌کند، آن دو بال، مردم و رهبر هستند. در متون اسلامی از رهبر به واژه «امام» و از مردم به واژه «امت» یاد شده و این، پیوند عمیق آن دو را می‌رساند. حکومت بدون مردم، همانند کبوتری بال شکسته است که به هدف نهایی نمی‌رسد، از این رو در اسلام به مردم‌سالاری توجه خاصی شده است.
اگر فرماندهان سپاهش به ایشان خیانت نمی‌کردند، حضرت صلح نمی‌کرد؛ چنانکه فرمود: «به خدا سوگند، من از آن جهت کار را به او سپردم که یاوری نداشتم. اگر یاوری می‌داشتم، شبانه‌روز با معاویه می‌جنگیدم تا خداوند میان ما و او حکم کند.»
در این خیانت، دنیاگرایی، عدم رشد سیاسی و تبلیغات معاویه بسیار تأثیرگذار بود.

۱۳ آبان؛ روز ملی مبارزه با استکبار

روز ۱۳ آبان که در تقویم نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز مبارزه با استکبار جهانی نامگذاری شده، یادآور سه واقعه مهم در تاریخ معاصر ایران است که در سه دوره مختلف رخ داده و به همین دلیل این روز را در تاریخ کشور به عنوان روزی به یادماندنی به ثبت رسانده‌اند.

تبعید امام خمینی(ره) به ترکیه

کاپیتولاسیون یا حق قضاوت کنسولی، حقی است که به اتباع بیگانه داده می‌شود و آنها را از شمول قوانین کشور مصون و مستثنا می‌کند. درواقع در صورت ارتکاب جرم در خاک کشور، دولت میزبان، حق محاکمه آن مجرم را ندارد. کاپیتولاسیون ریشه در استعمار دارد و کشورهای استعمارگر، این قانون را به کشورهای ضعیف تحت سلطه تحمیل می‌کردند. کاپیتولاسیون در ایران، طی معاهده ترکمانچای برای اتباع روسیه به رسمیت شناخته شد و پس از آن برخی کشورهای استعمارگر دیگر، این امتیاز نامشروع را به علت ضعف حکومت‌های قاجاریه کسب کردند؛ اما کاپیتولاسیون در سال ۱۳۰۶، تحت فشار افکار عمومی و فضای حاکم بر روابط بین‌الملل پس از جنگ اول جهانی لغو شد. هنوز بیش از ۳ دهه از الغای کاپیتولاسیون نمی‌گذشت که محمدرضا پهلوی احیاگر مجدد آن شد. کابینه اسدالله علم در ۱۳ مهر سال ۱۳۴۲، به دستور شاه، پیشنهاد آمریکا مبنی‌بر اعطای مصونیت قضایی به اتباع آمریکایی را به صورت یک لایحه قانونی در هیأت دولت تصویب کرد. چندی بعد این خبر به حضرت امام(ره) رسید و ایشان را به خروش و فریاد واداشت، به طوری که در ۴ آبان ۱۳۴۳ ایشان طی نطقی تاریخی، به رسوایی این اقدام ننگین پرداختند.

کشتار بی‌رحمانه دانش‌آموزان

در جریان مبارزات ملت ایران علیه رژیم طاغوت، صبح روز ۱۳ آبان ۱۳۵۷ تعداد زیادی از دانش‌آموزان برای پیوستن به تظاهرکنندگان با تعطیل کردن مدارس، راهی دانشگاه تهران شدند و به جمع دانشجویان پیوستند. با هجوم مأموران شاه به دانشگاه، صدها دانش‌آموز و دانشجو با گلوله‌های آتشین به خاک و خون غلتیدند و به شهادت رسیدند.

تسخیر لانه جاسوسی، روز مبارزه با استکبار جهانی

در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و زمان حکومت دولت موقت، به دلیل وادار کردن آمریکا به استرداد شاه و اموال ملت ایران، دانشجویان تصمیم به اشغال سفارت آمریکا گرفتند. دانشجویان از دانشگاه‌های تهران، پلی‌تکنیک، صنعتی شریف، شهید بهشتی و... گردهم آمدند و طی یک راهپیمایی تا سفارت آمریکا از دیوارهای سفارت بالا رفته و با وجود مقاومت محافظان و آمریکایی‌ها، سفارت را به تصرف کامل درآوردند. در هنگام تسخیر سفارت، آمریکایی‌ها بسرعت مشغول نابود کردن بسیاری از اسناد دخالت‌ها، تجاوزات و غارت‌های خود شدند؛ اما پس از تسخیر سفارت، بسرعت از نابودی باقیمانده اسناد جلوگیری شد و بعدها اسنادی که از لانه جاسوسی آمریکا به دست آمده بود، چاپ شد و در اختیار همگان قرار گرفت. به محض انتشار این خبر، مردم با خشم و انزجار مقابل لانه جاسوسی تجمع و از حرکت دانشجویان حمایت کردند. امام خمینی(ره) نیز در پیامی این حرکت را انقلاب دوم و بزرگ‌تر از انقلاب اول نامیدند. این حرکت دانشجویان معترض، خشم آمریکایی‌ها را برانگیخت و آنها که ناتوان از درک ملتی استقلال‌طلب و آزادیخواه بودند، دست به اقداماتی بر ضد جمهوری اسلامی ایران زدند که فشار آوردن به مجامع بین‌المللی مانند سازمان ملل، سازمان کنفرانس اسلامی، شورای امنیت و...، ایجاد جو منفی تبلیغاتی علیه دانشجویان مسلمان و ... از جمله آنهاست.

گفت و گو با دختران ورزشکار و موفق خانواده گاز

هرگز تسلیم نمی شویم

مشعل - صنعت نفت و گاز همیشه یک پای ثابت ورزش قهرمانی کشور بوده و در عرصه‌های مختلف ورزشی، موفقیت‌های فراوانی به دست آورده ودرعین حال ورزشکاران حرفه‌ای زیادی را به تیم‌های ملی معرفی کرده است تا باعث سرافرازی کشور باشند. شرکت ملی گاز ایران، به‌عنوان یکی از ۴ شرکت اصلی تابعه وزارت نفت، مانند سه شرکت دیگر در کسب موفقیت‌های ورزشی این صنعت سهیم بوده و ورزشکاران زیادی را طی سال‌های متمادی معرفی کرده است. شرکت ملی گاز ازجمله شرکت‌هایی است که در عرصه ورزش بانوان بسیار فعال است و با توجه به ورزش پایه و اهمیت دادن به فرزندان کارکنان و سرمایه‌گذاری روی استعدادهای نفتی، موفق شده مقام‌هایی را هم در رشته‌های مختلفی مثل بسکتبال، والیبال و نیز رشته های انفرادی مثل کاراته و ... کسب کنند. به همین منظور گفت‌وگویی با فرزندان دختر ورزشکار موفق خانواده صنعت گاز انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

بهترین دختر ایران زمین در عرصه ورزشی

زهرا ساعتیان، متولد تیر سال ۷۵ است. وی که دانشجوی کارشناسی ارشد گرایش منطق ریاضی دانشگاه شهید بهشتی است، فرزند محمدحسین ساعتیان، رئیس کمیسیون مناقصات شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران است.

وی می گوید: رشته تخصصی‌ام در ورزش کاراته است، به طوری که از ۳ سالگی کاراته را شروع کردم و اولین رقابتم در عرصه ورزش را در سن ۴ سالگی انجام دادم و از همان زمان با حمایت‌ها و تلاش مادر و پدرم توانستم وارد عرصه قهرمانی شوم. ساعتیان با اشاره به اینکه اولین رقابت انتخابی تیم ملی را در سن ۱۱سالگی پس از مسابقات کشوری و کسب عناوین قهرمانی در رقابت‌های منطقه، استان، کشور، بسیج و... کسب کردم، ادامه می‌دهد: در رقابت‌های انتخابی تیم ملی برای اعزام به مسابقات آسیایی قطر نفر اول شدم؛ اما به دلیل موضوع حجاب بانوان تیم ملی از حضور در مسابقات انصراف داد. وی که رشته ورزشی ژیمناستیک را نیز شروع کرده است، می‌گوید: از حدود دو سال و نیم گذشته، ژیمناستیک را هم شروع کرده‌ام و به طور همزمان در هر دو رشته ورزشی فعال هستم. ساعتیان می‌افزاید: برای رسیدن به هدفم بسیار تلاش کردم. صبح به مدرسه می‌رفتم و بلافاصله بعد از تعطیلی از مدرسه، مادرم من را به تمرین می‌رساند. بعضی مواقع به دلیل کمبود وقت، با فرم مدرسه تمرین می کردم. بعد از تمرین حدودا ۳ ساعت باید مسافت را طی می کردم تا به خانه برسم. درس‌ها و تکالیف مدرسه را انجام می‌دادم و بعد از تمرین پایانی کاراته می‌خوابیدم و این فرایند همچنان ادامه داشت. وی که در حال حاضر متاهل است و دروس ریاضیات عمومی و معادلات دیفرانسیل پایه دانشگاهی، دبیری ریاضیات از پایه هشتم تا کنکور را تدریس می کند، می گوید: مربیگری کاراته حرفه‌ای، مربی بدنسازی کاراته و مربی سی ایکس و برنامه‌نویسی تخصصی بدنسازی را نیز انجام می‌دهم و به‌عنوان کارمند بخش امور مالی و داوری کاتا و کمیته کاراته نیز فعالیت می کنم. ساعتیان در خصوص عنوان‌های قهرمانی‌اش می گوید: ۱۱سال پیاپی، قهرمانی کشور را در کارنامه‌ام دارم (۳ سال در همه سبک‌ها و مابقی در سبک هایاشی)، همچنین قهرمانی در المپیادهای گاز و قهرمانی در مسابقات متعدد استانی و بسیج و عناوین دیگر را نیز تجربه کرده‌ام و دارای مدال طلا در انتخابی شرکت در مسابقات لیگ نیز هستم. وی که ۳ سال عضو تیم ملی کاراته کشور نیز بوده است، می گوید: به دلیل منع حضور بانوان با حجاب کامل تصمیم گرفتم از این پس فقط در مسابقات بین‌المللی شرکت کنم تا بتوانم با کمیته داوران برای حضور با حجاب کامل صحبت کنم و رضایت آنها را به دست بیاورم.

وی می‌افزاید: در مسابقات آسیایی و اقیانوسیه همچون جاکارتا -اندونزی و... نیز شرکت کردم و برای حضور در رقابت‌های جهانی ژاپن، اسپانیا، آسیایی سنگاپور و مالزی شیتوریوهایاشی نیز انتخاب شدم که به دلایل شخصی در این مسابقات حضور نیافتم. ساعتیان با اشاره به اینکه پس از عضویت در تیم ملی، عضو تیم ملی سبک شیتوریوهایاشی نیز شده و حدودا ۷ سال عضو آن بوده است، می گوید: در مسابقات آسیایی و اقیانوسیه کلمبو -سریلانکا در سال ۹۵ توانستم سه مدال کسب کنم. در کاتا انفرادی مدال طلا و عنوان قهرمانی را کسب کردم و در کاتا تیمی و کمیته تیمی نیز مقام دوم را گرفتم و پس از آن در سال ۹۶ به مسابقات جهانی جایزه بزرگ ترکیه رفتم و نفر چهارم جهان شدم. وی که در سال ۹۲ نیز عنوان بهترین «دختر ایران زمین» در عرصه ورزشی و علمی را در سطح کشور کسب کرده است، می گوید: در مسابقات جهانی ریاضیات نیز رتبه آورده‌ام و در حال حاضر از تیم ملی بیرون آمده‌ام و برای خودم تمرین می کنم و سعی من همواره بر آن بوده تا خودم را برای مسابقات بین‌المللی آماده نگه دارم و پیشرفتم همیشه برایم اهمیت داشته است. ساعتیان می گوید: ورزش، ذهنم را متمرکزتر و اعتماد به نفسم را بالا می‌برد و به کارهای مختلف زندگی‌ام نظم و ترتیب دوچندانی می‌دهد و با ورزش حال بهتری دارم. به دلیل شدت علاقه‌ام به کاراته و ریاضیات، زمانی که این دو را باهم و در کنار هم انجام می‌دهم، احساس رضایت‌مندی دارم. تمرین با بزرگان و استادان کاراته به من درس زندگی آموخت، تمرین‌های سنگین (روزی سه تا چهار بار) قطعا کار راحتی نبود؛ اما برای رسیدن به اهدافم و جبران زحمات مادر، پدر و مربی‌ام می‌ارزید. وی با اشاره به اینکه گذشتن از تمرین حرفه‌ای برایم از همه چیز دشوارتر بود؛ اما چاره‌چوبی که برای خود تعیین کرده‌ام، ارجحیت دارد، می گوید: توصیه من به تمام زنان سرزمینم این است تا زمان رسیدن به اهداف خویش، دست از تلاش بر ندارند، حتی اگر بارها و بارها زمین خوردند، بار دیگر توانمندتر و با عزم راسخ‌تر بلند شوند. هیچ چیز نمی تواند مانع موفقیت شود، همواره مثبت بیندیشید، دنباله‌رو اهداف تکامل یافته و فکر شده باشید، نه آنکه خود را درگیر نگاه‌ها، حرف‌ها و نحوه زندگی دیگران کنید. وی می‌افزاید: یاری پروردگار همواره در جهتی است که ما به سمت تعالی برویم، از این فرصت باید به بهترین شکل استفاده کرد. با کمک گرفتن از باری تعالی، احترام به افکار دیگران و استفاده از تجربه آنها، پیشروی بی‌وقفه و بدون توجه به موانع و با تکیه بر علم و تلاش روزافزون، می‌توان به قله‌های دست نیافتنی رسید. ورزش در هر عرصه‌ای به شما کنترل کردن ذهن و مدیریت بدن خود را می‌آموزد و دشوارترین کارها صرفا با آرامش ذهن و یاری پروردگار حل می‌شود. این را باید بدانیم که هیچ محدودیت زمانی و سنی برای ورزش کردن وجود ندارد. وی از خانواده‌اش به عنوان مشوق اصلی ورزش یاد می کند و می گوید: در بدو کودکی، مادرم بسیار من را تشویق می کرد و مشوق اصلی من در شروع و هدف‌گذاری به سمت قهرمانی بود و می گفت «یا وارد عرصه‌ای نشو یا اگر پس از تفکر و تجربه وارد شدی و شروع کردی، بهترین آن باش.» پدر و برادرم هم در این مسیر بسیار من را حمایت کردند و پس از ازدواج نیز همسرم همواره با روحیه دادن و تشویق برای بازگشت به مسابقات بین‌المللی، از من حمایت می‌کند.

وی می‌گوید: در مسابقات آسیا و اقیانوسیه اندونزی، شرکت گاز حامی من بود و با مربیانی که برای تمرین و کلاس می‌آوردند، بسیار به من کمک کرد.

ساعتیان رسیدن همزمان به اهداف علمی و ورزشی، موضوع حجاب و حامیان مالی را عمده‌ترین چالش‌های خود در این مسیر می داند و می‌گوید: برای رقابت‌های آسیا و اقیانوسیه کلمبو ۶ سال تلاش کردم و به مسابقات بین‌المللی نرفتم تا بتوانم به آن چیزی که می‌خواهم، برسم.

وی می‌گوید: لحظه بالا رفتن از سکوی قهرمانی، بسیار لذت‌بخش و غیرقابل توصیف است. همیشه استادم (سرکار خانم حسنین) می‌گفت: «قهرمان، لحظه بالا رفتن از سکو باید به این بیندیشد که از اینجا کار سخت‌تر است؛ چراکه نفر دوم با هدف بلندتری برنامه می‌ریزد تا شدیدتر و سخت‌تر تلاش کند و لحظه پایین آمدن از سکو، هیچ‌کس دیگر قهرمان نیست تا رقابت‌های بعدی تعیین‌کننده باشد.»

ساعتیان، الگوی ورزشی خود را ابتدا ریکا اوسامی ژاپنی، قهرمان جهان و سپس مربی‌اش عنوان می‌کند و می‌گوید: در خانواده ما، برادرم نیز قهرمان المپیک جودو (کاتا) ناشنوایان و کم‌شنوایان است. همچنین عناوین قهرمانی کشوری در رشته جودو را نیز دارد و حضور در رقابت بین‌المللی را نیز تجربه کرده است.

وی در پاسخ به این سوال که آیا زمانی که وارد این رشته شدید، به قهرمانی جهان فکر می‌کردید و چه انگیزه‌ای باعث شد تا به قهرمانی برسید، می‌گوید: من به طور قطع با هدف قهرمانی وارد این عرصه شدم و بهترین بودم. خیلی دوران سخت و پرفراز و نشیبی را سپری کردم؛ اما هیچ وقت انگیزه رسیدن را از دست ندادم و هر روز مصمم‌تر از دیروز بودم.

ساعتیان می‌افزاید: در دوران حرفه‌ای نزدیک مسابقات، حداقل روزی ۸ ساعت تمرین می‌کردم، قطعا می‌توانستم این زمان را به تفریحات مختلف دوران کودکی اختصاص دهم؛ اما کاراته برایم بهترین تفریح بود. بلافاصله پس از تمرین سراغ درس می‌رفتم، زمان کم می‌آوردم و همزمان باید هم درس می‌خواندم و هم تمرین می‌کردم تا بدنم افت نکند. با برنامه‌ریزی دقیق و سخت و گاه شب‌بیداری‌ها توانستم به آنچه می‌خواهم، برسم.

وی در پاسخ به این سوال که آیا همزمان با ورزش، تحصیلات خود را نیز ادامه داده‌اید، می‌گوید: یکی از اهداف بزرگم، رسیدن به ریاضیات بنیادین و منطق ریاضی بود. پس از تلاش در دوره کارشناسی در دانشگاه الزهرا و مطالعه ریاضیات، سال ۹۹ با شرکت در آزمون کارشناسی ارشد، توانستم در دانشگاه شهید بهشتی (اولین دانشگاهی که رشته منطق ریاضیات را گذاشت)، به لطف باری‌تعالی و به خواست خدا در آن رشته قبول شوم. رشته سختی است و مسیرم دشوارتر شد؛ اما بسیار به آن علاقه دارم و همچنان برای رسیدن به هدفم تلاش می‌کنم.

ساعتیان در ادامه می‌گوید: خدا را شاکرم که به من حامیانی عطا کرد که بتوانم قدردان آنها باشم. از خانواده‌ام برای آنکه تلاش کردند تا همزمان با ورزش، علم، اخلاق، ادب، معرفت و... را بیاموزم، سپاسگزارم. از برادر قهرمان عزیزم که همواره هم تمرینی عالی و انگیزه‌دهنده بی‌نظیری برای من بود، همچنین از همسرم برای تمام حمایت‌هایش و دست یاری‌اش در این مسیر، مربی گرانقدر و دوستانم و تمام کسانی که من را در این مسیر یاری کردند و حتی کسانی که با یاری نکردنشان نیز به من درس آموختند، سپاسگزارم.

حس خوب ایستادن بر سکوی اول

نگار ارحامی، متولد سال ۸۱ و دانش‌آموز مقطع دوازدهم علوم تجربی است. وی که در شهرستان بجنورد متولد شده و فرزند علی ارحامی در واحد حراست شرکت گاز استان خراسان شمالی است که موفق به کسب رتبه در جشنواره خوارزمی در رشته زبان و ادبیات فارسی و انگلیسی شده است.

ارحامی در خصوص کسب مقام‌های علمی خود می‌گوید: از ۶ سالگی به زبان انگلیسی علاقه‌مند بودم و همین علاقه‌مندی باعث شد از همان دوران کودکی در کلاس‌های زبان انگلیسی شرکت کنم و آن را بیاموزم.

وی می‌افزاید: با سعی، تلاش، تمرین و حمایت خانواده و دبیرانم به فعالیت خود در عرصه یادگیری زبان انگلیسی ادامه دادم تا اینکه در سال ۹۶ در جشنواره نوجوانان خوارزمی در مسابقات کشوری حایز مقام اول شدم. ارحامی می‌گوید: ایستادن بر سکوی اول و کسب مقام اولی برای نخستین بار در مسابقات کشوری، بهترین خاطره‌ام است و زمانی که تیم ما به عنوان برنده معرفی شد، بسیار احساس خوب و وصف‌ناپذیری داشتم. وی که در سال ۹۷ نیز حایز رتبه سوم در رشته ادبیات و زبان فارسی شده است، می‌گوید: نبود امکانات آموزشی، یکی از بزرگترین چالش‌ها و دغدغه‌ها برای دانش‌آموزان است. بعضی مواقع انگیزه خود را برای ادامه راه از دست می‌دهم؛ اما علاقه و امید باعث می‌شود تا استوارتر گام بردارم.

ارحامی با اشاره به اینکه مسؤولان باید حمایت‌های لازم را در شهرهای کوچک نیز لحاظ کنند، می‌افزاید: در شهرهای کوچک با وجود امکانات و حمایت‌های کم و ناچیز؛ استعدادهای زیادی وجود دارد که پتانسیل موفقیت را دارند؛ اما در بیشتر مواقع به دلیل عدم امکانات و حمایت‌های لازم، افراد از ادامه راه بازمی‌مانند.

وی که دوست دارد در آینده دندانپزشک شود، می‌گوید: همواره سعی می‌کنم مشکلات و سدهای پیش رو را از میان بردارم و با مشکلات و کاستی‌ها کنار بیایم تا به اهدافی که دارم، برسم و برای رسیدن به این اهداف، تمام تلاش خود را به کار می‌گیرم.

شایسته رسیدن به رویاهایمان هستیم

مائده سادات امین‌زاده، متولد سال ۷۳ که کارشناس تربیت بدنی از دانشگاه شهید بهشتی تهران و فرزند سیدعلی امین‌زاده از همکاران صنعت گاز در حراست پالایشگاه گاز فجر جم است، می‌گوید: رشته من به صورت تخصصی تیراندازی است، به طوری که در حال حاضر موسس و مدیر باشگاه تیراندازی خلیج هستم.

وی که استاد رشته تیراندازی در دانشگاه شهید بهشتی تهران است و سابقه کمک‌مربی تیم ملی نوجوانان، مربی هیأت تیراندازی استان بوشهر را در کارنامه شغلی خود دارد، می‌گوید: این ورزش را از سال ۸۶ شروع کردم و مشوق اصلی من در این رشته، خانواده‌ام بخصوص پدرم بود.

وی که در اولین دوره المپیک نوجوانان سنگاپور حضور داشته است، می‌گوید: در حال حاضر مدرک مربیگری تیراندازی درجه ۲، مدرک داوری درجه ۳، مدرک مربیگری آب‌درمانی، مدرک مربیگری رشته سی ایکس، گواهینامه دوره‌های مدیریت در ورزش و گواهینامه دوره‌های علم تمرین را دارم.

امین‌زاده که دارای سوابق قهرمانی در تیم ملی

تیراندازی ایران است، می‌گوید: کسب مقام سوم جهان مسابقات دانشجویان جهان (کره جنوبی) در سال ۲۰۱۵ ، کسب مقام دوم انفرادی و تیمی مسابقات آسیایی (کویت) در سال ۲۰۱۱ ، کسب مقام دوم تیمی مسابقات قهرمانی آسیا (کویت) در سال ۲۰۱۲، کسب مقام دوم تیمی مسابقات قهرمانی آسیا (ایران) در سال ۲۰۱۳، کسب مقام سوم تیمی مسابقات قهرمانی آسیا (چین) در سال ۲۰۱۲ و کسب مقام سوم تیمی مسابقات کشورهای اسلامی در سال ۲۰۰۹ از جمله افتخاراتی است که توانسته‌ام در این سال‌ها به دست آورم.

وی در خصوص سوابق قهرمانی‌اش در کشور می‌گوید: کسب مقاوم اول انفرادی قهرمانی کشور، کسب مقام دوم انفرادی قهرمانی کشور، کسب مقام دوم انفرادی مسابقات آزاد کشوری، کسب مقام دوم انفرادی مسابقات جام رمضان، کسب مقام اول انفرادی لیگ برتر، کسب مقام دوم انفرادی لیگ برتر، کسب مقام اول تیمی قهرمانی کشور و کسب مقام دوم تیمی مسابقات قهرمانی کشور در سه سال متوالی از جمله سوابقی است که در کارنامه ورزشی من ثبت شده است.

امین‌زاده می‌افزاید: خانم‌ها و آقایان جدا از جنسیت، شایستگی رسیدن به رویاهایشان را دارند و برای رسیدن به این رویاها باید تلاش و سعی کنند تا بتوانند به آن دست یابند. من از سن کم و بدون حمایت از طرف تربیت بدنی و صرفا با حمایت خانواده، فعالیت ورزشی‌ام را شروع کردم و همیشه سعی می‌کنم با عبور از سختی‌ها و مشکلات رو به جلو حرکت کنم.

حذف واژه «تسلیم» از ادبیات روزهای سخت

پریما حکام‌زاده که متولد ۱۰ دی سال ۶۷ در تهران و فرزند محمدجواد حکام‌زاده از همکاران بازنشسته شرکت گاز که پیش از بازنشستگی سرپرستی برق و حفاظت کاتدی خطوط لوله تهران را به عهده داشته است، می‌گوید: از سنین کودکی به رشته ورزشی والیبال علاقه‌مند شدم و با توجه به اینکه در خانواده ما ورزش از اهمیت زیادی برخوردار بود و خواهران بزرگتر من به کلاس والیبال می‌رفتند، رفته‌رفته علاقه من به این رشته ورزشی بیشتر شد و من جذب آن شدم. وی می‌افزاید: با توجه به استعدادی که داشتم، بسرعت وارد ورزش حرفه‌ای شدم و از سن ۱۰ سالگی با حضور در تیم‌های قهرمانی کشوری توانستم کاپیتان تیم تهران شوم و عناوین بسیاری را در این مدت کسب کرده‌ام.

حکام‌زاده با اشاره به اینکه در مسابقات سوپرلیگ والیبال، مقام‌های زیادی را کسب کرده است، می‌گوید: به دلیل تعداد بالای عناوین کسب شده، بسیاری از آنها را به خاطر ندارم؛ اما در سال ۸۲ با تیم والیبال شرکت نفت توانستیم مقام سومی را کسب کنیم. در تیم والیبال گاز هم دوبار در سال‌های ۹۵ و ۹۷ بر سکوی قهرمانی ایستادیم و در سال ۹۶ نیز مقام سومی را کسب کردیم.

وی در ادامه می‌گوید: ورزش، تاثیر بسیار مهمی بر زندگی‌ام گذاشته و به من یاد داده که در هر شرایطی جنگنده باشم و مشکلات و سختی‌ها را با سعی و تلاش، پشت سر بگذارم و برای رسیدن به هدفم زود تسلیم نشوم.

وی می‌افزاید: در ورزش جنسیت مهم نیست، بانوان باید همیشه و همواره به خودشان یادآوری کنند که قوی هستند و در هر کاری می‌توانند موفق باشند و ورزش نیز از این قاعده مستثنا نیست. عزم و اراده در ورزش بسیار مهم است و هیچ زمانی برای ورزش کردن دیر نیست فقط کافی است که آن را شروع کنند و تسلیم مشکلات نشوند. وی که در سال ۸۹ وارد تیم ملی بزرگسالان شده، می‌گوید: خانواده‌ام همیشه و در هر شرایطی مشوق من بوده‌اند و همواره از من حمایت کرده‌اند تا بتوانم به این درجه از موفقیت برسم. به یادم نمی‌آورم مسابقه‌ای بوده باشد که مادرم در سالن حضور نداشته باشد یا پدرم گزارش ثانیه به ثانیه مسابقه را از مادرم تلفنی نگرفته باشد. خواهران بزرگترم نیز همیشه مشوق من بودند و همواره حمایتم کرده‌اند. در مجموع باید بگویم که حمایت‌های خانواده‌ام باعث شده تا بتوانم موفقیت‌های مختلف ورزش را در والیبال کسب کنم. وی در پاسخ به این سوال که در دستیابی به این مقام‌ها با چه چالش‌هایی مواجه شده‌اید، می‌گوید: آسیب‌های ورزشی، در برخی مواقع رقابت‌های ناسالم و تضییع حق که باعث می‌شد، سرسختانه بجنگم و بیشتر از دیگران تمرین کنم. وی در ادامه به حمایت شرکت ملی گاز از تیم‌های ورزشی بانوان اشاره می‌کند و می‌گوید: به اعتقاد من، حمایت شرکت ملی گاز ایران از ورزشکاران و تیم‌های ورزشی نسبت به ارگان‌های دیگر خیلی بیشتر است و این مساله جای تشکر و قدردانی دارد؛ اما چند سالی است که این حمایت‌ها کمرنگ شده است. شرکت گاز همیشه سعی کرده حمایت کند و تا حدی نیز موفق بوده و جای تشکر دارد. امیدوارم تیم‌های ورزشی شرکت گاز در رشته‌های مختلف ورزشی همانند گذشته بدرخشند و ما بتوانیم مثل قبل تیم‌های والیبال گاز را در بین اسامی تیم‌های برتر نظاره‌گر باشیم.

پشتکار، کلید عبور از چالش‌ها

سارینا فیروزپور، متولد سال ۸۲ و فرزند سوسن قایدی، شاغل در حسابداری خزانه منطقه ۵ عملیات انتقال گاز است.

وی که از ۵ سالگی به ورزش علاقه‌مند شده، هم‌اکنون در رشته کیک‌بوکسینگ و دفاع شخصی فعالیت می‌کند و پیش از این در رشته بسکتبال، شنا، شطرنج، والیبال و ژیمناستیک نیز فعالیت داشته است.

فیروزپور با اشاره به برخی از عناوینی که طی سال‌های گذشته کسب کرده، می‌گوید: در رشته کیک‌بوکسینگ، مقام جهانی و در رشته شنا نیز مقام کشوری دارم. در رشته‌های شطرنج، بسکتبال و ژیمناستیک نیز مقام‌های استانی کسب کرده‌ام.

وی با بیان اینکه با وجود برنامه‌ریزی برای کسب مقام جهانی، باورم نمی‌شد که به این زودی چنین عنوانی به دست بیاورم، تاکید می‌کند: علاقه‌ام به ورزش کیک بوکسینگ، یکی از مهم‌ترین انگیزه‌هایم برای کسب مقام بود و با وجود انتقادهای زیاد، مصمم به ادامه مسیر بودم.

فیروزپور با اشاره به آسیب‌دیدگی پای خود

یادآور می‌شود: به دلیل آسیب‌دیدگی، یک سال از ورزش عقب افتادم. سرنوشت یکی از ورزشکاران را مرور می‌کردم که حادثه‌ای شبیه به من براش اتفاق افتاد؛ اما به کار خود ادامه داد. من هم با وجود آسیب‌دیدگی، به کارم ادامه دادم.

وی از کسب مقام در رشته دفاع شخصی، به عنوان یکی از بهترین خاطرات دوران ورزشی خود یاد می‌کند و ادامه می‌دهد: شرکت در مسابقه امدادگر به همراه دوستانم، سفر به بندرانزلی و همچنین مسابقات ملی گاز به همراه دوستانم از بهترین رویدادهای دوران ورزشی‌ام است.

فیروزپور تاکید می‌کند: از دوران کودکی نیز خاطرات خوبی از شرکت گاز به یاد دارم. شرکت گاز از بانوان ورزشکار حمایت می‌کند و امکانات خوبی در اختیارشان قرار می‌دهد.

وی به بانوان توصیه می‌کند: هر فردی می‌تواند به هر هدفی هرچند سخت و دشوار برسد، فقط به پشتکار نیاز دارد.

فیروزپور با اشاره به حمایت‌های مادر خود به عنوان یکی از بهترین مشوق‌هایش می‌گوید: مادرم در مواردی که شکست می‌خوردم، من را امیدوارم می‌کرد. دیگر اعضای خانواده و مربی‌ام نیز در این مسیر من را حمایت کردند.

وی در پایان یادآور می‌شود: بزرگترین چالشم، تداخل ورزش و درس خواندن بود. فشار درسی بسیار زیاد و تمرین‌های ورزشی هم بسیار سنگین بود.